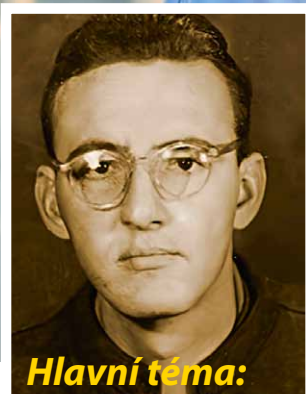

Milujte se!

Časopis pro novou evangelizaci

Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás.
Jan 15,12

Hlavní téma:

**blahoslavený
Janko Havlík**

str. 6–21

**„Mít Boha za přítele,
jestli to není
to největší štěstí?“**

blahoslavený Janko Havlík

Obsah:

sedmdesáté první číslo

- 2 Editorial
- 3 Pro preevangelizaci, i pro prohloubení + KNIHA
- 5 Jak se vůl s oslem dostali do Betléma
- 6 Mladý světec ze Slovenska, který se osvědčil především v Čechách
- 11 Srdíčko z Jáchymova mám taky!
- 12 „Nedovol mi zoufat!“
- 14 Víme, z čeho Janko vycházel
- 18 Stal se knězem místo Jána Havlíka!
- 22 Ne abys jen krásil chrám, a přitom nedbal na trpícího (sv. Jan Zlatoústý)
- 24 Od objevu na faře k nové edici (sv. Jan Zlatoústý)
- 27 Objednávkový kupon
- 29 Ani „hněv duchů“ ho nezastavil: Mamadou vypráví, jak našel Ježíše
- 36 Necht' na ní spočine Boží mír a požehnání! (muslimové o Panně Marii)
- 37 Marie a Ježíš v koránu
- 40 Dříve než řekneš „ano“ muslimovi
- 43 Ti, kteří už vědí...
- 44 „Živá, vášnivá, vznětlivá“ (sv. Alžběta od Trojice)
- 46 Spiritualita pro všechny svaté Alžběty od Trojice
- 48 Poznej své charisma! ... tentokrát uzdravující charismata
- 50 Charisma uzdravování
- 53 Dvojí uzdravení
- 54 Charisma přímělné modlitby
- 56 Duch Svatý a nemoci
- 58 Ježíš – lékař těla i duše
- 61 Společenství čistých srdcí: Neužitečný smutek po napomenutí
- 63 SČS „v kostce“

Milovaní čtenáři!

Na internetu nacházíme mnoho různých návodů. Například jsem hledal, jak vyměnit žárovku v levém reflektoru na své staré fábi, kde je obtížně přístupná za akumulátorem. Návodů jsou výborné, ale nejlepší je, když vám to někdo přímo předvede. Na YouTube můžeme vidět mnoho ukázek, jak někdo něco dělá. Vidět, jak to už někdo zvládl – a vidět také obtíže, které přitom musel překonat a jak se mu to podařilo... Kdybychom se tak také mohli podívat na někoho, jak dobře žít, držet se Pána Boha a neztrácet naději i v těžkých situacích!

Když jsem se stal farářem v Dubňanech, poznal jsem i paní Janu Ilčíkovou, ředitelku jedné z dubňanských mateřských škol. Na svém blogu na www.signaly.cz publikovala formou krátkých povídek různé příběhy ze svého života. Obdivoval jsem, s jakou otevřeností o tom píše (a často také s jakým humorem). Zdálo se mi, že to je právě takové svědectví o tom, jak se i ve velmi složitých situacích držet Pána Boha a nikdy neztratit naději. To, co potřebujeme vidět: jak se to – i s mnoha chybami – už někomu jakž takž i přes ty chyby daří.

Příběhy zkusila shrnout do knihy a vydali jsme nejdříve „testovací vydání“ – spíš jako vánoční dárek pro známé. Ale pak vyšla kniha v nákladu pár tisíc výtisků. A měla obrovský úspěch, i když se šířila spíš jen na besedách ve farnostech, kam její autorku pozvali (to můžete i vy, e-mail má: jana.ilcikova@seznam.cz).

Nyní knihu vydáváme ve velkém nákladu jako dárek pro vás, kteří časopis *Milujte se!* odebíráte. Je možné si objednat další výtisky, třeba pro své přátele, spolupracovníky, známé – pro evangelizaci dárkem! Šíříme ji jen za příspěvek na tisk (doporučená výše 30 Kč – viz objednávkový kupon na str. 27) a poštovné. A ještě zajímavost: knížku ilustrovala Johanka Ilčíková, studentka Fakulty výtvarných umění VUT Brno, jedna ze tří dcer autorky.

V Kristu P. Pavel Zahradníček

Podpořte *Milujte se!* – objednejte si jej

Máme velkou radost, že se k vám dostává další číslo časopisu *Milujte se!*, který u nás začal vycházet díky iniciativě sester Matky Terezy. Vydávání dalších čísel se však neobejde bez vaší pomoci. Prosíme vás o modlitby – za nás, kteří časopis připravujeme, za všechny čtenáře a za ty, kteří časopis šíří dále k těm, kteří by se k němu jinak nedostali a nemohli si jej objednat. Jsme však raději, můžeme-li zasílat časopis čtenářům přímo domů, a nikoli jej pouze anonymně distribuovat.

Časopis posíláme všem zájemcům zdarma (je distribuován pouze v ČR). Náklady na výrobu a distribuci jednoho výtisku, které činí přibližně 20 Kč, jsou hrazeny výhradně z darů čtenářů. Dary na podporu časopisu *Milujte se!* můžete posílat na účet 2101330155/2010, specifický symbol 7777 a jako variabilní symbol použijte údaj ze složenky, která je součástí zásilky. Dary jsou potvrzovány a lze je uplatnit při snížení základu daně.

Jsme velmi šťastné, že časopis *Milujte se!* šíří pravdu a učení Cirkve a že prospěšnost a vzdělávací vliv je vidět ve svědectvích ze života lidí. Podporujeme a modlíme se za všechny, kteří se podílejí na vzniku tohoto časopisu.

Sestry Matky Terezy v ČR

Milujte se!

Časopis pro novou evangelizaci
71/2024, XVIII. ročník, vydáno 22. listopadu 2024

Vychází s církevním schválením Biskupství brněnského
č. j.: Ep/1379/08 ze dne 25. 1. 2008

Koordinátor: P. ThLic. Marek Dunda, Th.D.
Šéfredaktor: P. ThLic. Pavel Zahradníček, Th.D.
Překlady: Terezie Eisnerová OP
Jazyková a grafická úprava: Ondřej P. Vaněček

Vydavatel: Milujte se! z.s., Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí
e-mail: redakce@milujte.se, www.milujte.se
číslo účtu pro zaslání darů: 2101330155/2010, specifický symbol: 7777

ISSN 1802-4327, MK ČR E 17470

Katolický časopis *Milujte se!* je zaměřen na osvětu a vzdělávání široké veřejnosti jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Časopis vychází pod záštitou sester Matky Terezy a je vydáván ve spolupráci s Hnutím Pro život ČR.

Objednávky: Časopis je neprodejný a distribuován zdarma. Lze jej v požadovaném počtu výtisků objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedine díky zasílaným darům, neboť časopis nemá předplatné či státní a církevní dotace. Zaslané dary lze podle §15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Redakce si vyhrazuje právo zveřejnění textů krátit, případně upravovat.
Fotografie lidí umístěné u svědectví a článků jsou pouze ilustrační.
Znění licencí Creative Commons (CC) naleznete na <http://creativecommons.org/licenses>.

Foto na titulní straně: Pixabay, Surprising_Snapshots (CC0)

Pro preevangelizaci, i pro prohloubení

70. číslo

ISSN 1802-4337

+ KNIHA

Časopis pro novou evangelizaci

*Co znamená to
„P“ na obálce
minulého čísla?
Vydání velmi
vhodné pro
preevangelizaci!*

Tímto 71. vydáním časopisu „Milujte se!“ jsme se posunuli na začátek již osmé desítky vydaných čísel. Současně postupně doladujeme i jeho koncepci, jejíž hlavní cíl zůstává od začátku stejný: nabídnout pro každého dostupné (také cenově, tedy i vhodné k rozdávání jako dárek...), poutavě zpracované texty, které mohou nejen přispět k duchovnímu vzdělání a prohloubení života s Bohem pro ty, kteří víru již mají, ale současně mohou oslovit i ty, kteří ji teprve hledají: časopis „nejen pro mladé“ a současně časopis pro novou evangelizaci.

A v čem tedy spočívá to doladění koncepce časopisu?

Pracujeme na tom již nějakou dobu

Možná jste si všimli, že na tomto „ladění“ pracujeme již nějakou dobu.

Vydávaná čísla je již několik let možno rozdělit na dva „základní typy“ (i když se v nich obojí vždy částečně prolíná):

- některá jsou více zaměřena na duchovní formaci, prohloubení a růst těch, kteří již víru mají;
- jiná jsou více zaměřena na obsah, který osloví i ty, kteří jsou zatím nevěřící – jsou to taková čísla, která když je věnujete někomu z okolí, tak ho jistě zaujmou, ať už je na tom s vírou jakkoliv. V posledních letech k takovým

číslům patřilo např. 70. číslo s velkým přehledem dějin (co dvoustrana, to století...), 66. číslo s nákresy vývoje Golgoty a Božího hrobu v průběhu staletí, 58. číslo (o výzkumech Turínského plátna) či 56. číslo (o posledním českém králi Karlovi I. Rakouském a také s poutavým příběhem kněze českého původu Emila Kapauna v korejském zajetí). Obálky těchto čísel vidíte vedle tohoto článku. Právě tato doporučuji, když se mě lidé ptají, která z čísel by se hodila jako dárek na farním dni, na evangelizační akci, jako příloha vánočního farního dopisu roznášeného do všech domác-

ností farnosti nebo do stojánku s časopisy v nemocnici, na poliklinice... Rádi je věnujeme i vám v jakémkoliv množství potřebném pro nějaký dobrý účel. Jen se nebojte si o ně říct.

P jako preevangelizace

A letos jsme to ještě vylepšili: pro snadnou orientaci jsme začali dávat přímo na obálku čísel, která se ještě víc než ta ostatní hodí pro preevangelizaci, symbol „P“ (jako „preevangelizace“). Má usnadnit rychlou orientaci našim spolupracovníkům, kteří se podílejí na šíření časopisů, a také vám všem. To „P“ je v kroužku, jako vodoznak v obdélníčku vlevo nahoře – tam, co je označení pořadového čísla vydání. Toto doposud možná trochu záhadné „P“ jste mohli vidět již na prázdninovém 70. čísle, protože právě to bylo takovým vydáním mimořádně vhodným i pro preevangelizaci. Také jsme ho – i díky vašim darům – mohli rozeslat do všech asi 6000 knihoven a 6000 škol v České republice. Jeho tématem byl velký přehled dějin Církve na pozadí dějin světa, a to nejen s časovými posloupnostmi panovníků a papežů, významnými ▷

Z časopisů, které máme ještě k dispozici, a můžeme vám je v potřebném počtu dát, se pro preevangelizaci a třeba pro rozdávání na nějakých akcích, kterých se účastní i nevěřící, nejvíce hodí čísla 70, 66, 62, 58, 56, 55, 52, 51 a 48. Napište si o ně, nebo si je vyzvedněte v sídle redakce ve Vranově nad Dyjí.

I v budoucnu vyjde přibližně jednou ročně číslo zaměřené víc na preevangelizaci.

a šíříte. O vaše modlitby a podporu prosíme i nadále. Děkuji všem, kteří se za něj modlíte, materiálně ho podporujete, přispíváte k jeho šíření (pomoc s jeho šířením můžete nabídnout v redakci, je velmi potřebná a vítaná). Za všechny podporovatele časopisu a za jejich rodiny sloužím každý měsíc mši svatou. Ať vám vše Pán Bůh odplatí!

P. Pavel Zahradníček ■

Budou tři čísla ročně:

- lednové,
- letní „tenké číslo s tlustší knihou“,
- listopadové (hned po dušičkách).

osobnostmi a událostmi, ale i s příběhy, které každé století nějak charakterizují. Prosím, podívejte se i do vaší lidové knihovny, jestli časopis i s přílohou knihy *Ti naši v nebi* (o svatých a blahoslavených se vztahem k naší zemi a jejím dějinám) v pořádku došel a již je paní knihovnice dala k dispozici čtenářům. Kdyby řekla, že tam není, protože nedošel..., dejte vědět, rádi ho pošleme ještě jednou.

Od příštího roku tři čísla ročně

Několik let také již jedno číslo ročně vydáváme jako „knižní“ – „tenký“ časopis (většinou jen osm stran), ale s přílohou nějaké „tlustší“ knihy. Nyní bychom do toho chtěli vnést následující systém (umožní nám to současně zachovat vysokou kvalitu a čtivost obsahu, protože připravovat čtyři čísla ročně je dlouhodobě na hranici našich sil, a snížit kvalitu rozhodně nechceme): ročně vydávat celkem tři čísla – jedno „více preevangelizační“ (s P v záhlaví), jedno „více pro prohloubení duchovního života“ a jedno „tenké s tlustší knihou“.

Harmonogram vydávání

Doposud vycházela čísla častěji v zimě, kdy je víc času na čtení, a s delšími intervaly mezi čísly v létě, kdy je času

méně. Toho se budeme držet i nadále, a tak budou tato tři čísla ročně vycházet v těchto termínech:

- **lednové**, tak aby bylo ve vašich schránkách do konce ledna, protože obsahuje potvrzení o darech na vydávání časopisu, které zaměstnanci potřebují doručit do 15. února do své mzdové účtárny, pokud chtějí uplatnit slevu na dani;
- **tenké letní číslo s knihou** na prázdniny nebo na dovolenou, tak aby bylo ve vaší schránce nejpozději na konci května nebo začátku června;
- **listopadové**, tak aby vám přišlo hned po dušičkách, jakmile je už čas na čtení. Také proto, že i v něm dle našich časových a finančních možností bude někdy knižní příloha, tak abyste ji stačili sami do Vánoc přečíst a mohla ještě být i inspirací pro objednání dalších výtisků jako vánočních dárků pro vaše okolí.

Jedno z čísel – buď lednové, nebo listopadové – bude i nadále „P“, tedy zaměřené více preevangelizačně.

Díky Bohu i vám

Časopis *Milujte se!* v českém jazyce vychází již 17. rok. Díky Bohu i vám, kteří o něj máte zájem, kteří ho podporujete

Ne každý dokáže velké věci.
Ale každý se může stát svatým.
Jak říkávala svatá Matka Tereza
z Kalkaty: „Svatost znamená
dělat malé věci, ale s velkou
láskou.“

Jak se vůl s oslem dostali do Betléma

Foto: Pixabay, konakali (CC0)

Kdysi sám Bůh pověřil jednoho z andělů, aby vyhlásil výběrové řízení. Jeho cílem bylo najít nejvhodnější zvíře či zvířata, která by mohla pomáhat Svaté rodině, tedy Panně Marii a svatému Josefovi, v betlémské stáji, až se narodí malý Ježíš. Betlémský casting se mezi zvířecí veřejností setkal s tak velkým ohlasem, že se o to zajímala všechna zvířecí média. Přihlásila se ta zvířata, která si byla jistá nejen svou vhodností, ale přímo nepostradatelností k takovému úkolu.

Jako první přišel lev, který s jistotou, že na něj nikdo nemá, všechny bezohledně předběhl. Směrem k ostatním ve frontě jen tak mezi zuby procedil, ať se neztrapňují a jdou domů, protože stejně skončí maximálně jako betlémský zvířecí kompars a budou jen pro smích. Postavil se před anděla a suverénně zavrčel: „Jen král je hoden sloužit Králi světa. – Postavím se ke vchodu a každého, kdo by se chtěl k Ježíškovi přiblížit, roztrhám na kusy.“

Ale andělův verdikt zněl: „Jsi příliš hrubý!“ a odmítnutý lev se naštvál a podrážděně odešel.

V tu chvíli se andělovi k nohám začala lísat liška. Nasadila ten nejnevinější pohled a vychytrale ho přesvědčovala:

„Vždyť jsem to věděla – nejvhodnější jsem přece já. Jen já jsem schopna každé ráno pro Božího syna ukrást nejlepší mléko a med. A pro Marii s Josefem mlaďoučkou slepici.“ Po těch slovech nasadila „bezelstný úsměv číslo jedna“.

„Kdepak ty. Jsi příliš nepoctivá,“ namítl anděl.

*„Dej, Pane, abych
byl vždy ochotný –
a spokojený
s tím, co se mnou
uděláš!“*

bl. Janko Havlík

Po těch slovech před andělem roztáhl svůj nádherný ocas páv. Zatřepal duhovým peřím a prohlásil: „Se mnou se i obyčejná stáj změní v královský palác!“ Otočil hlavu o 180 stupňů a přestal vnímat cokoliv jiného než sebe.

„Ty jsi zase moc pyšný,“ reagoval anděl. A tak před anděla předstupovala zvířata –

jedno po druhém – a vychvalovala své největší přednosti. Ale andělovi se nezamlouvalo ani jedno z nich.

Měl z toho těžkou hlavu, protože úkoly se mají plnit a čas kvapil. Vtom uviděl osla a vola. Ti přihlášení nebyli. Pracovali na poli u vesničana, který dokonce bydlel nedaleko betlémské stáje. Anděl na ně zavolal: „A co můžete nabídnout vy?“

„Nic,“ odpověděl smutně osel a sklopil dlouhé uši. „V ničem nevynikám – snad jen v trpělivosti... My tady s volem musíme všechno vydržet.“

Vůl, aniž by vzlédl od země, dodal: „Snad bych jen mohl čas od času odhánět mouchy svým dlouhým ocasem...“

Anděl se konečně spokojeně usmál a řekl: „Právě vás by Ježíš potřeboval!“

...

Co si vzít z toho příběhu? Je toho víc...

Třeba to, že Bůh zcela překvapivě s námi počítá i tehdy, když o tom ani nevíme. On o nás ví, má nás rád a jsme pro něj důležití...

Nebo že důležité mohou být i drobné věci, když je Bohu nabídneme.

Podle povídky Bruna Ferrera (redakčně upraveno z webu www.biskupstvi.cz) ■

Bylo mu dvacet tři let, když byl 29. října 1951 spolu s dalšími pěti spolubratry zatčen. Doposud se Janko snažil i přes nepřízeň vnějších okolností v tehdejším komunistickém Československu připravovat se na kněžství v misijní řeholní kongregaci vincentinů (lazaristů), do které patřil. Nyní nastal v jeho životě zlom – i když vlastně v tom nejpodstatnějším pokračoval dál...

Mladý světec ze Slovenska, který se osvědčil především v Čechách

Jáchymov, těžní věž dolu Svornost

Foto: Wikimedia Commons, Lubor Ferenc (CC BY-SA 4.0)

Jednali s ním jako se zločincem...

Ján Havlík (narozený 12. 2. 1928 ve slovenských Dubovcích, necelých patnáct kilometrů od Hodonína) měl už za sebou první důležité kroky ke kněžství a k řeholnímu životu. Ale nástup totality v podobě proticírkevně zaměřené komunistické mašinérie mu opakovaně vše komplikoval. Nejen nucené propuštění z řeholní formace, ale nyní i znemožnění pokračovat v tajném studiu při práci. Před svým zatčením totiž dál studoval ve společenství spolubratrů v ilegálním semináři.

Rozpoznal, že právě mezi spoluvězni je jeho misijní působiště, kam ho posílá Pán.

Přestože byl zcela nevinný, byl považován za těžkého zločince – nepřítele lidově demokratického zřízení – jen proto, že se

snažil přes všechny překážky stát knězem. A jako takový musí být přiměřeně potrestán a převychován! Kdybychom se ocitli v podobné situaci my, je otázkou, zda by nejeden z nás nezmalomyslně, nezahlavil, anebo nepropadl nenávisti vůči těm, kdo mu nespravedlivě ubližovali. U Janka se tak nestalo.

Měl jasno

Jeho jedenáctiletá cesta po komunistických věznicích a pracovních táborech byla spojena s obrovskou nespravedlností, ponižováním, mučením, psychickým

„Pane, vím, že jsem slabý. Dej, abych ve všem a všude hledal jen Tebe. Bez Tvé pomoci nejsem schopný nic udělat. A to, co konám, je jediné Tvoji zásluhou.“

blahoslavený Ján Havlík

Moto:
Mláď nebylo stvorené pro
zábavu, ale pro hrdinství.

Foto: Archiv Múzejnej Spoločnosti sv. Vincenta de Paul

Policejní fotografie bl. Jána Havlíka

*V hloubce až tisíc metrů
pod zemí zažíval něco
z vytoužené svobody.
Modlil se, opisoval knihy...*

Foto: Flickr, czEightyFour (CC BY-NC-ND 2.0)

Důlní štolý a chodby v Jáchymově

terorem a mnoha dalšími nepříjemnostmi. Důležité však bylo, že on sám si v tom hned od začátku udělal v srdci jasno – a toho se držel. Věděl, že je bohoslovec – že se připravuje na kněžství. Věděl, komu slouží: Ježíši Kristu. Bylo mu jasné, že i toto nelidské prostředí potřebuje misionáře a že neexistuje žádné místo, kde by nemohl být s Bohem a posvěcovat se. A tak jak je to vincentinům vlastní, rozpoznal, že právě mezi spoluvězni je jeho misijní působiště, kam ho posílá Pán Ježíš. Nezatrpkal a ani se nikdy nesnížil k tomu, že by na někoho nadával anebo si stěžoval, a ani sám sebe nelitoval. Bral vše tak,

jak to přicházelo. Čím víc utrpení prožíval, tím víc si byl paradoxně vědom, že je to důvod k vnitřní radosti, protože takto má co nabídnout a obětovat Bohu.

Odsouzení

I když jeho utrpení začalo na Slovensku, kde si v Bratislavě prošel vazbou s tvrdými výslechy, nejvíc se osvědčil v kriminálech na území dnešního Česka. U soudu mu vyměřili čtrnáct roků odnětí svobody. Odvolal se, ale dřív než proběhl odvolací soud, byl už poslán do jáchymovských uranových dolů. To bylo i podle tehdejších platných komunistických norem

protiprávní. Odvolací soud mu sice trest o čtyři roky zkrátil, ale později za misijní činnost mezi trestanci mu napařili ještě rok navíc. ▷

*„Pán je stále
přítomen svou
mocí v našem srdci,
na každém místě.“
bl. Ján Havlík*

Vozíky na uranovou rudu v Jáchymově

Foto: Flickr, Juhele_CZ (CC BY-SA 2.0)

Bylo jim zcela jedno, že jej takto úplně zničí. Však přijdou další. Hlavně když se podávaly výkony – o člověka zde vůbec nešlo.

Hornická přilba „želva“ používaná horníky kolem poloviny 20. století

Foto: Aukrocz

Muklové měli jedno společné

Jáchymovské lágry byly vybudované podle vzoru sovětských gulagů a jednalo se o téměř dokonale uzavřený, ostře strážný systém zhruba patnácti věznic a koncentračních táborů. V každém lágru se tísnilo 1500 až 3000 vězňů – novodobých otroků s příznačnou přezdívkou mukl: muž určený k likvidaci. Podle toho se s mukly i zacházelo. Namísto jména číslo. Mukl měl cenu jen tehdy, pokud byl schopen podávat výkon. Lidský život zde neměl v očích dozorců žádnou hodnotu. Šlo o co nejrychlejší a nejlacinější získání drahocenného uranu pro Sovětský svaz. Jen ze Slovenska sem státní moc postupně eskortovala sto sedmdesát tisíc mužů. A ani z území Čech nebyl přísun nových muklů slabší. Mezi skutečnými zločinci a vrahy zde byli generálové, profesori, osobnosti ze všech oborů, ale i obyčejní zemědělci, kteří předtím tvrdě pracovali na svých polích zděděných po rodičích a prarodičích (komunisté je nazývali „kulaci“ nebo „vesničtí boháči“), dělníci a spořádaní otcové rodin. A také mnoho kněží a řeholníků. Všichni měli jedno společné – znelibili se komunistům...

Komunistický kriminál

Tábor Rovnost, kam se záhy dostal i Janko Havlík, se od ostatních lágrů, kterými prošel v dalších letech svého mnohaleitého muklovského života, moc nelišil: nízké dřevěné baráky, strážní věže, koridory z ostnatého drátu, hlavně kulo-metů, ostřelovací pásma, reflektory. Velký „apelplac“ pro nástupy až tří tisíc mužů, v zimě mráz, chlad, stále hlad, bachaři, špiclové, udavači, otrocká dřina, šikano-vání, časté „filcunky“ (osobní prohlídky věcí). K tomu tresty, výslechy, samoty, pracovní úrazy, práce s radioaktivním materiálem bez jakýchkoli ochranných pomůcek... A navíc snaha o vyvolání stálého pocitu nejistoty a bezvýchodnosti. To vše měnilo poměrně brzy statné chlapy v nemocné, vykořeněné trosky s podlom-ným zdravím.

Jako ryba ve vodě

Janko Havlík se těžké práce v hlubokém podzemí nebál. Normy plnil a často je překračoval i třeba na 170 procent. Pro svou milou, přátelskou povahu se stal

„Každodenní Fiat a Magnifikat kéž by bylo mým heslem v utrpení!“

blahoslavený Ján Havlík

Foto: Zuzana Kostlová, Člověk a Věra ©

Slavnostní bohoslužba v Šaštíně s blahřečením Jána Havlíka, vlevo: bl. Ján Havlík

Nenechal si ujít žádnou příležitost odpovědět na dotazy ohledně víry a být nablízku těm, kdo potřebovali duchovně povzbudit.

Jeho apoštolát neunikl pozornosti těch, kdo na něj donášeli. Důvodů k prodloužení trestu v jeho záznamech přibývalo... Zatím se v tomto směru jakoby nic nedělo. Vyčkávali, až toho bude na něj ještě víc, ale bylo jasné, že tato „hrozná protistátní činnost“, kterou zde ve vězení „páchal“, musí být opravdu přísně potrestána...

Kousek svobody pod zemí

V hloubce až tisíc metrů pod zemí zažíval něco z vytoužené svobody. Sem s mukly dozorcí nesjížděli – ti se báli. Byly tam časté závaly, úrazy. A co kdyby se náhodou zde proti nim vězni vzbouřili – pod zemí by byli muklové v přesile.

Když Janko splnil při těžké práci normy za sebe a mnohdy i za někoho slabšího s podlomeným zdravím, zbyla mu chvilka, aby se v tmavé boční štolě chvíli věnoval modlitbě: soukromé nebo společné, kterou často sám organizoval. Nebo dokonce ručně přepisoval teolo-

gické knihy přes několik kopíráků. Tyto opsané listy se pak mezi vězni tajně šířily jako velká vzácnost.

Občas když byl mezi odsouzcenci přítomný kněz, bývala sloužena i tajná mše svatá a také se zpovídalo. Někdy v boční chodbě v podzemí, jindy v rohu ubytovacího baráku. Vždy to bylo spojeno s rizikem. Bylo potřeba odvést pozornost jak špiclů, kteří se mezi vězni vyskytovali, tak i dozorců. Za každý prohřešek – a účast na mši svaté nebo její sloužení nebylo v očích vězňů žádným malým přečinem – následoval tvrdý trest. Ani Janko se mu nevyhnul.

Na člověku nezáleží – hlavní je výkon

V zimě se stávalo, že udření muklové v mokrých gumácích vyfárali v třeskutých mrazech z dolů a pak po dlouhém pochodu do lágru pod dozorem ozbrojených dozorců následoval ještě ▷

Foto: Archiv Misijskej Spoločnosti sv. Vincenca de Paul

„Každému se snaž pomoci!“

bl. Ján Havlík

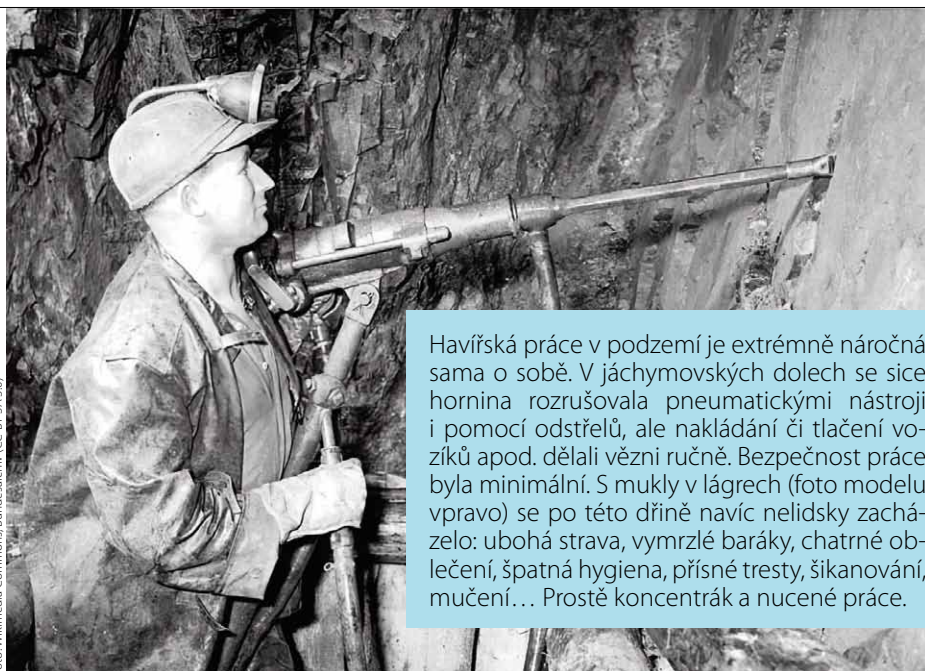
mezi spoluvězni velmi oblíbeným. Tím se mu rozšiřovalo pole působnosti. Nenechal si ujít žádnou příležitost odpovědět na dotazy ohledně víry a být nablízku těm, kdo potřebovali duchovně povzbudit. Sám tajně organizoval i různé společné modlitby a pobožnosti.

Tzv. Rudá věž smrti – třídírna uranové rudy, kde docházelo k intenzivní kontaminaci muklů radioaktivním prachem. Stojí ve Vykmánově nedaleko Jáchymova.

nekonečný nástup na apelplace – někdy i s víc než hodinovým sčítáním. Není divu, že i na Jankovi se to vše podepsalo. Do vězení přišel jako zdatný mladík se sportovní postavou – měl víc než 190 centimetrů. Následkem nelidského zacházení zhubl o několik desítek kilo, projevila se srdeční nemoc a hlásily se i další obtíže. I když vězeňský lékař zdravotní pro-

Havířská práce v podzemí je extrémně náročná sama o sobě. V jáchymovských dolech se sice hornina rozrušovala pneumatickými nástroji i pomocí odstřelů, ale nakládání či tlačení vozíků apod. dělali vězni ručně. Bezpečnost práce byla minimální. S mukly v lágrech (foto modelu vpravo) se po této dřině navíc nelidsky zacházelo: ubohá strava, vymrzlé baráky, chatrné oblečení, špatná hygiena, přísné tresty, šikanování, mučení... Prostě koncentrák a nucené práce.

Způsob práce v dolech ve 20. století (60. léta) – surovina se dobývala především ručně za pomoci pneumatických kladiv a vrtaček.

blémy správně diagnostikoval – nikdo z vedení lágru na to nebral ani nejmenší ohled. Janka měli za osvědčeného výkoného pracovníka a bylo jim zcela jedno, že ho takto úplně zničí. Však přijdou další. Hlavně když se podávaly výkony – o člověka zde vůbec nešlo.

Srdíčko od Janka

Jankova o šestnáct let mladší sestra Mária dodnes uchovává jako nejvzácnější památku na Janka malý přívěsek: plíšek ve tvaru srdíčka zalitý v plexiskle. Bratr jí ho tajně předal při návštěvě, když ho mohla s maminkou kratičce, za velmi přísného dozoru, navštívit. Na jedné straně je vyrytý křížek a na druhé její monogram MH (více viz krátké svědectví na protější straně).

Komunisté měli strach

Janko psal z různých vězení, kde pobýval, celou řadu žádostí o propuštění. Po kázeňské a pracovní stránce mu nemohli nic vytknout, ale přesto vždy obdržel odpověď NE. V očích těch, kdo tehdy byli u moci, byl nepřevychovatelný a tedy pro ně velmi nebezpečný. Před léty mi to vysvětlil Mons. Bohuslav Brabec z Radostína, kněz, který sám také prošel komunistickým vězením. Řekl mi: „Víš, proč to všechno komunisté dělali? Oni

se totiž báli!“ Ano, báli se těch, kdo stáli na straně pravdy a spravedlnosti, báli se, že přijdou o svou moc. A tak v této souvislosti chápeme, že se museli bát i Janka Havlíka, který byl nezlomný, věrný Kristu, vždy připravený se o pravdu víry podělit a pro Krista s tichou vnitřní radostí snést i jakoukoli oběť. Takoví lidé byli pro ně nepoužitelní a vlastně krajně nebezpeční.

Poslední tři roky

Když byl konečně po odpykání celého trestu v říjnu 1962 propuštěn na svobodu, měl již zdraví pobýtem ve vězeních tak vážně podlomené, že nebyl schopen jakékoliv práce. Jako invalidovi mu byl přiznán důchod 407 korun – i ten mu pak ale snížili na 300 korun, protože odsouzením pozbyl i občanská práva na deset let a lhůta se začala počítat až po propuštění. Pro představu: průměrný plat byl tehdy asi 1350 korun, byl tedy závislý na pomoci rodičů.

Zbývaly mu už jen poslední tři roky pozemského života. Ty prožil u svých rodičů. Často se musel podrobit léčení. Přesto se však radoval z pokojných chvil strávených mezi příbuznými. Věnoval se duchovním záležitostem, překládal různé texty a připravoval děti na první svaté přijímání. Zemřel ve věku 37 let na svátek svého křesťanského patrona sv. Jana Evangelisty 27. prosince 1965 cestou do kostela. Našli ho umírajícího na ulici ve Skalici, vyčerpaný se opíral o popelnici...

V roce 2013 byl zahájen proces jeho blahohřešení. Za blahoslaveného vyhlásil Jána

„Láska ke Spasiteli ať je mojí hybnou pákou, životodárným pramenem.“

blahoslavený Ján Havlík

Foto: Wikimedia Commons, Palickap (CC BY-SA 4.0)

Model jednoho z jáchymovských koncentráků

Foto: archiv autora

Srdíčko z Jáchymova mám taky!

Jozef Luscoň v životopise Janka Havlíka barvitě popisuje, jak Janko velmi riskantním způsobem propašoval a předal své malé sestře přívěsek: srdíčko zalité v plexiskle s jejím monogramem MH. Stalo se to při návštěvě, kterou povolili jeho mamince a sestře v Jáchymově. Pod stálým dohledem dozorců mohli spolu chvíli mluvit.

Když tuto knihu četla moje maminka, s dojetím mi přišla říci, že i ona má takové srdíčko od tatínka – mého dědečka. Také je z Jáchymova! Můj dědeček, který byl

také v Jáchymově vězněn, odtud propašoval hned čtyři srdíčka – pro mou maminku, tehdy svou malou dcerku, s nápisem „Jirince táta“, pro její dva bratry a pro svou manželku, mou babičku Jiřinu, s nápisem „Věrné milování“. Povedlo se mu je tajně poslat po jednom spolehlivém civilním zaměstnanci, který tehdy v dolech pracoval. Děda byl v té době zavřený jako politický vězeň v Jáchymově v lágru Rovnost – v tom stejném, ve kterém byl i Janko Havlík. Zřejmě zde některý z vězňů uměl takováto srdíčka vyrobit – nebo že by on

sám? Maminka mi to srdíčko věnovala. A tak mám o důvod víc se těšit do nebe. A pokud se tam dostanu, pak se dozvím, zda se tam v Jáchymově můj děda s Jan-
kem potkal, anebo zda dokonce ta srdíčka tajně nevyráběli společně...

P. Marek Dunda ■

Ta srdíčka tajně vyráběli společně?

Havlík papežský legát Marcello kardinál Semeraro při slavnostní bohoslužbě v Šaštíně 31. srpna 2024.

P. Marek Dunda ■

Prameny:

Sláviková, Helena. *Hrdinské svědectví mladosti*. LÚČ: Bratislava, 2013.

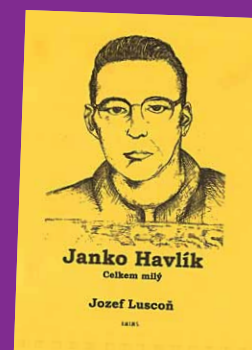
Luscoň, Jozef. *Janko Havlík celkem milý*. A.M.I.M.S.: Vranov nad Dyjí, 2024.

Sláviková, Helena. *Zomrel postojajky: nové skutočnosti zo života mučenika za vieru Janka Havlíka, CM*. Vydavateľstvo Michala Vaška: Prešov, 2010.

Janko Havlík, celkem milý

Jozef Luscoň, SDB

Při příležitosti blahořečení Jána Havlíka vydal tiskový apoštolát A.M.I.M.S. beletristické zpracování jeho života z pera slovenského salesiána Jozefa Lusconě (autora knihy o blahoslaveném Titovi Zemanovi *Do akce jde Titus!*). Možno objednat pomocí kuponu na str. 27 nebo na apostolat@fatym.com (jen za příspěvek na tisk 25 Kč + obyčejné poštovné České pošty).

„Nedovol mi zoufat!“

„Nedovol mi zoufat!“ je kratičká prosba, se kterou se Janko ve velmi těžkých situacích obracel k Pánu Bohu. Může být i naší „střelnou modlitbou“ v těžkých životních situacích: je to prosba i vyjádření důvěry...

Nabízíme vám malou mozaiku myšlenek „do nepohody“, sestavenou z dochovaných poznámek tohoto nového, mladého „československého“ blahoslaveného.

1

„Štěstí je shoda s Boží vůlí!“

2

„Jedině ve Tvém náručí jsem šťastný.“

3

„Mít Boha za přítele, jestli to není to největší štěstí?“

4

„Kéž by mé snahy a veškeré jednání směřovaly jen k Tobě, Pane, Bože můj.“

5

„Kdo si chce odpočinout na cestě lásky – padá.“

6

„Všechno používat k větší cti a chvále Boží!“

7

„Žítí v přítomnosti Boží. To je nejen velké štěstí, ale také dar.“

8

„Potřebuješ větší příklad, než byl Pán – Spasitel náš?“

9

„Chce být stále s námi. Chce nás stále posvěcovat. Chce, abychom vždy byli stále lepšími a lepšími.“

*„Kdo si chce odpočinout na cestě lásky – padá.“
bl. Ján Havlík*

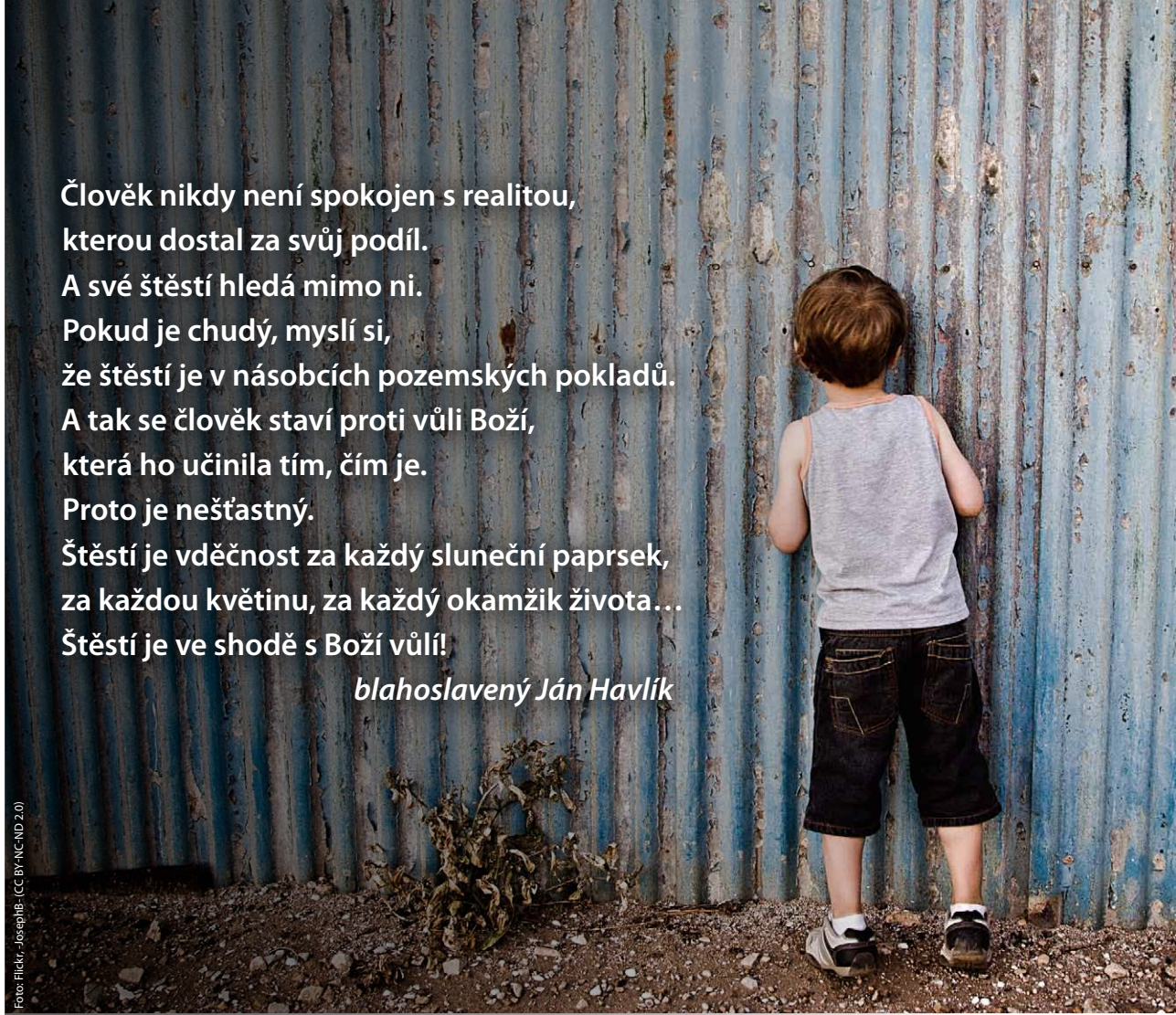
10

„Když už tady mám radost ze vztahu k Spasiteli a Jeho Matce, jaká bude z věčného přebývání v Jeho přítomnosti?“

11

„Co pomůže člověku, když zná své náboženství, ale podle něho nežije?“

A young child with brown hair, wearing a grey tank top and dark shorts, stands with their back to the camera, leaning against a weathered, blue-painted metal wall. The wall shows signs of rust and peeling paint. The ground is dirt and gravel. A small, dried plant grows from the ground near the wall.

Člověk nikdy není spokojen s realitou,
kterou dostal za svůj podíl.
A své štěstí hledá mimo ni.
Pokud je chudý, myslí si,
že štěstí je v násobcích pozemských pokladů.
A tak se člověk staví proti vůli Boží,
která ho učinila tím, čím je.
Proto je nešťastný.
Štěstí je vděčnost za každý sluneční paprsek,
za každou květinu, za každý okamžik života...
Štěstí je ve shodě s Boží vůlí!

blahoslavený Ján Havlík

Foto: Flickr - JosephB. (CC BY-NC-ND 2.0)

12

„Konat dobro
je tvoje
povinnost.“

13

„Pane, dej mi,
prosím, milost být
tišším, pokornějším
a trpělivějším.“

14

„Lehké je
ublížit, horší
je napravit.“

Foto: Flickr, wei 519 (CC BY-NC-ND 2.0)

Připravil P. Marek Dunda

Blahořečení Jána Havlíka v Šaštíne v roce 2024, program pro mládež

Foto: Zuzana Kostková, Člověk a Víra ©

Víme, z čeho Janko vycházel

O Janka Havlíka jsem se začal zajímat už od chvíle, kdy jsem se na slovenském Radiu Vaticana poprvé doslechl, že by mohl být snad časem blahořečen. Byl pro mě jedním z mnoha nevinných, kteří za doby vlády komunismu v naší zemi trpěli v hrozných podmínkách ve vězeních. Myslel jsem si, že takových svatých by se dalo najít mezi nimi spousta a že je jen jedním, který bude známý jménem, aby se nezapomnělo...

Nepřipadal mi až tak výjimečný – a pak se mi „rozsvítlo“

Nepřišlo mi, že by byl až tak výjimečný. Toto mé přesvědčení však platilo jen do chvíle, než jsem se víc seznámil s jeho zápisky. Ty vypovídají, z čeho vycházel, jaké měl zásady a motivace. Když jsem to vše nejen pročítal, ale i prorozjímával, začínalo mi svítat: je to skutečně mimořádně velký světce! Hloubka jeho myšlenek se pro někoho může schovávat za prostým vyjádřením, a tak si jí při běžné četbě ani

nepovšimne. To, co zapsal, to také žil: je to výklad k pochopení, jak je možné, že se nedal zlomit; jak je možné, že v nelidských podmínkách neztratil pokoj...

Křížová cesta, kterou Janko sestavil, je na první pohled zcela obyčejná. Přinášíme z ní zde jeho rozjímání ke každému zastavení. Nazval ji „**Křížová cesta malých duší**“. V této křížové cestě jsem našel odpovědi na otázky, které jsem si v souvislosti s Jankem kladl: Jak je možné, že to vše nejen vydržel, ale i nezatrpkel? Kde bral vzor a sílu pro své jednání ve chvílích izolace a bevyhodnosti? Kde jsou kořeny jeho vnitřní radosti a schopnosti se obětovat? Jak byl „vnitřně nastaven“?

P. Marek Dunda ■

To, co zapsal, to také žil: je to výklad k pochopení, jak je možné, že se nedal zlomit, že v nelidských podmínkách neztratil pokoj...

Přípravná modlitba „Křížové cesty malých duší“ Janka Havlíka

Drahý Ježíši, Ty jsi řekl: „Nechte maličké přijít ke mně.“

Dovol, abych Tě s poníženým, láskyplným a kajícím srdcem jednoho z těchto Tvých miláčků doprovázel spolu s Tvoji svatou Matkou na Tvé bolestné křížové cestě a projevil tak vůči Tobě velký úkon lásky na zadostiučinění za mé hříchy a za hříchy těch, kteří Ti zadostiučinění nedávají.

Ježíši, Maria, miluji vás, zachraňte duše!

1. zastavení: Pán Ježíš je odsouzený na smrt

*Klaníme se Ti, Kriste, a dobrořečíme Ti,
neboť svým křížem jsi vykoupil svět.
(Takto je možné začít každé zastavení.)*

Nevinný. Bůh lásky stojí před Pilátem. Pilát si umývá ruce, aby neměl nic s odsouzeným Kristem. Děťátko – malá duše – přidrží s radostí miskou, znak nevinnosti, aby dokázalo Ježíšovu nevinnost a tak i svou lásku k němu.

Patřím i já mezi malé duše, které s takovouto dětskou láskou jdou k Ježíšovi? Snažil jsem se dodnes prokazovat, že jsem věrné dítě nevinného Ježíše?

Nejnevinnější Ježíši, uč mě kráčet cestou nevinnosti.

Po každém zastavení je možné připojit modlitbu Otče náš, Zdrávas a Sláva otci.

Ukřížovaný Ježíši, smiluj se nad námi a nad dušemi v očistci.

2. zastavení: Pán Ježíš bere kříž na svá ramena

Svět s hříšnou radostí klade kříž na velkodušného a poslušného Ježíše, který s největší touhou, aby svět vykoupil, přijímá kříž na svá ramena.

Ty, malá duše, se bojíš svého každodenního kříže! Ptáš se, proč ho máš nést, kdo ti ho zavinil. Proč se nedíváš ze svého kříže na křížem nadšeného a poslušného Ježíše?

Nejposlušnější Ježíši, uč mě kráčet cestou nevinnosti.

3. zastavení:

Pán Ježíš poprvé padá pod křížem

Unavený Ježíš klesá pod křížem, ale touží poslušně plnit vůli svého nebeského Otce. Proto objímá kříž, vstává a odevzdaný do vůle Otce jde dál.

Proč ty, malá duše, nedůvěřuješ Bohu, když tě opouštějí síly? Proč se neodevzdáš do vůle Otce? Neboj se, když klesneš pod křížem! Vstaň, obejmí svůj kříž jako Ježíš a nes ho odevzdaně nadále.

Ježíši, příklade ctností, uč mě kráčet cestou odevzdanosti.

4. zastavení:

Pán Ježíš se setkává se svou Matkou

Matka Boží při setkání se svým Božským Synem cítí v duši velkou bolest nad tím, že hříšný svět uvalil takovou tíži na Ježíše. Syn jí však pohledem říká, že plní vůli Otce.

Malá duše, prosíš bolestnou Matičku, aby ti ulehčila tvůj kříž? Proč neříkáš jako tvůj Ježíš v oddanosti do vůle Otcovy: „Staň se Tvá vůle!“

Bolestná Matko Boží, uč mě kráčet cestou lásky.

*Syn jí však pohledem říká,
že plní vůli Otce.*

*Křížová cesta ke svobodě
před jáchymovským
kostelem. Znárodnuje
jednotlivé komunistické
lágry nucených prací v okolí
(autor: Roman Podrázský).*

Foto: Wikimedia Commons, Stanislav Dušek (CC BY-SA 4.0)

5. zastavení: Šimon Cyrenský pomáhá Pánu Ježíši nést kříž

Ježíš nic neříká, trpělivě nese břemeno kříže. Úlevu si nežadá, ale hříšný svět vidí a obává se, že Ježíš zemře na cestě, proto mu posílá Šimona Cyrenského.

Malá duše, když se díváš na trpělivého Ježíše, což nezaťoužíš následovat ho v trpělivém nesení kříže? Pohleď, s jakou láskou Ježíš přijímá tvou ochotu!

Nejtrpělivější Ježíši, uč mě kráčet cestou trpělivosti.

6. zastavení: Veronika podává Pánu Ježíši ručník

Na tváři Pána Ježíše je vidět všechna bolest a únava. Veronika s ním soucítí a podává mu ručník, aby si setřel krvavý pot.

Malá duše, pohlédni na trpícího Ježíše a Veroniku. Veronika se nebojí ponížení a prokazuje Ježíši ochotně službu lásky. Ty však natolik miluj a ponižuj se, že nebudeš dbát na únavu, ale budeš konat s největší láskou všechny ponižující práce až do potu krve, aby ses podobal Ježíši, který měl pro nás tvář zalitou krví.

Nejponiženější Ježíši, uč nás kráčet cestou poníženosti.

7. zastavení: Pán Ježíš podruhé padá pod křížem

Celý vzhled Ježíšovy tváře svědčí o jeho božské umrtvenosti.

Malá duše, chápeš už cenu Ježíšova utrpení?

Každým dobrým skutkem můžeš odstranit jeden kámen z křížové cesty, po které kráčí smrtelně bledý Ježíš.

Umrtný Ježíši, uč mě kráčet cestou sebezapření.

8. zastavení: Ježíš napomíná plačící ženy

Ježíš napomíná plačící ženy, aby neplakaly nad jeho utrpením, ale nad svými hříchy, které mu způsobily utrpení. Jeho obětí zářící tvář jim na jejich soucitnou bolest odpovídá, že dokončí radostně obět za jejich duše. Plačící ženy nechápou Ježíšovu obět.

A co ty, malá duše? Pochop, podej mu svůj život jako obět na patně lásky. Na tvé tváři ať namísto smutku září radost z obětí.

Ježíši, oběti za moje hříchy, uč mě kráčet cestou obětí.

*V té křížové cestě je něco
výjimečného: **radost** Panny Marie
a Pána Ježíše při křížové cestě!
Že mohou uskutečnit Otcovu vůli...
I Janko ji v lágrech prožíval...*

Křížová cesta ke svobodě před jáchymovským kostelem znázorňuje jednotlivé komunistické lágry v okolí (autor: Roman Podrázský)

***Zcela vysílený Ježíši, uč mě
kráčet cestou velkodušnosti.***

9. zastavení: Pán Ježíš padá potřetí pod křížem

Ježíš je přeplněný horlivostí pro spásu všech duší. Chce dokončit obět, ale síla mu ubývá a klesá pod křížem potřetí.

Malá duše, podobá se tvoje obět aspoň trochu oběti Ježíšově? Pochopil jsi ji natolik, že pomáháš Ježíši nést tíhu kříže?

Zcela vysílený Ježíši, uč mě kráčet cestou velkodušnosti.

10. zastavení: Pánu Ježíši svlékají šaty

Kolik hrdinství projevuje Ježíš po bolestné křížové cestě při svlékání roucha! Jeho duše je až k smrti zraněná, když hříšnému světu nestačila jeho muka, ale žádá od Ježíše ještě obět za ty, kteří jsou ponořeni do hříchu nečistoty.

Malá duše, čím jsi přeplněna při pohledu na takto potupeného nejčistšího Ježíše? Porovnej Ježíše, sebe a hříšný svět.

Nejčistší Ježíši, uč mě kráčet cestou svatě čistoty.

11. zastavení: Pána Ježíše přibíjejí na kříž

Ježíš je poslušný až na smrt na kříži. Leží v ukrutných bolestech, a přece s úsměvem hledí na nebeského Otce a slibuje mu radostně dokončit oběť za záchranu duší.

Malá duše, chápeš velikost hříchů, které přibily Ježíše na kříž? Pokud ne, dívej se a pochop jejich ošklivou tvář. Svou obětí můžeš zachytávat úder, které dopadají na Ježíše.

Ježíši, horliteli za spásu duší, uč mě kráčet cestou horlivosti.

12. zastavení: Pán Ježíš na kříži umírá

Ježíš dokončil svou oběť. Prokázal nám tu největší lásku a největší horlivost za spásu naší duše. Prokázal nám vytrvalost v poslušnosti a plnění Boží vůle.

Malá duše, podívej se na svého Ježíše a zhlédni v něm nejkrásnější vzor pravé hrdinské oběti. Netrap se nad ukřižovaným Ježíšem, ale následuj ho v jeho oběti pro záchranu duší. Zřekni se všeho i sebe, ať ti zůstane jediné touha co nejdokonaleji dokončit svou oběť.

Ukřižovaný Ježíši, uč mě kráčet cestou vytrvalosti.

14. zastavení: Pána Ježíše pochovávají

Ježíš je položený do hrobu. Jeho tělo pokojně odpočívá po ukončené oběti a čeká velkou odměnu a slávu od svého Otce.

A co ty, malá duše, naučila ses obětí? Pamatuj, že každá tvá oběť je jeden bílý kvítek ve tvé ruce, který můžeš položit na obětní patenu a podat ho svému Ježíši.

Ježíši, oběti za moje hříchy, jsem zcela Tvou obětí.

Závěrečná modlitba:

Drahý Ježíši, děkuji Ti, že jsi mě na této křížové cestě naučil kráčet cestou obětí malých duší. Před očima mám stále Tebe, jako svůj vzor. Tvá velká duše se stala malou v životě a na křížové cestě proto, aby nám dala příklad, jak se máme jako děti vinout k svému Bohu. Tak jako Ty k nebeskému Oci. Poníženě Tě prosím, uděl mi skrze ruce Tvé Bolestné Matky milost, abych vždy víc a lépe chápal cenu a velikost malých duší, které jsou Tvými oběťmi.

Ježíši, Maria, miluji Vás, zachraňte duše!

Blahoslavený Ján Havlík ■

Blahořečení Jána Havlíka (2024), scénická úprava při doprovodném programu v Šaštíně

*Její duše je proniknuta bolestí nad ztrátou Miláčka svého srdce, ale zároveň je naplněna i **nesmírnou radostí** nad dokončenou obětí za hříchy světa.*

13. zastavení: Pána Ježíše snímají z kříže

Mrtvé tělo Pána Ježíše položili do klína jeho svaté Matky. Její duše je proniknuta bolestí nad ztrátou Miláčka svého srdce, ale zároveň je naplněna i nesmírnou radostí nad dokončenou obětí za hříchy světa.

Malá duše, truchlíš nad smrtí Ježíše? Těš se z toho, že je vykoupěný svět, že jsi poznal cenu Ježíšovy oběti. Na cestě své oběti si odpočni pod Ježíšovým křížem a vytrvej jako Ježíš!

Bolestná Matko Boží, uč mě kráčet cestou hrdinské statečnosti.

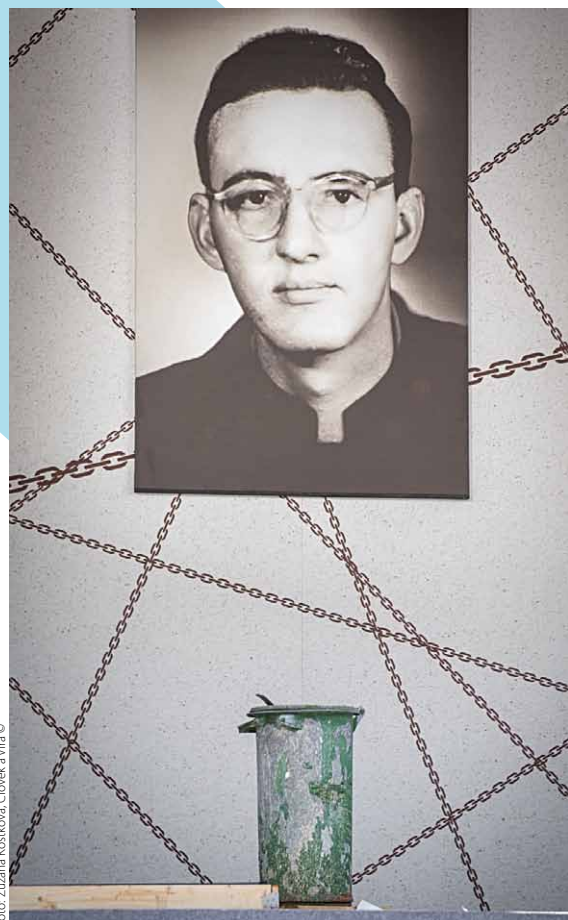

Foto: Zuzana Kostková, Člověk a Víra ©

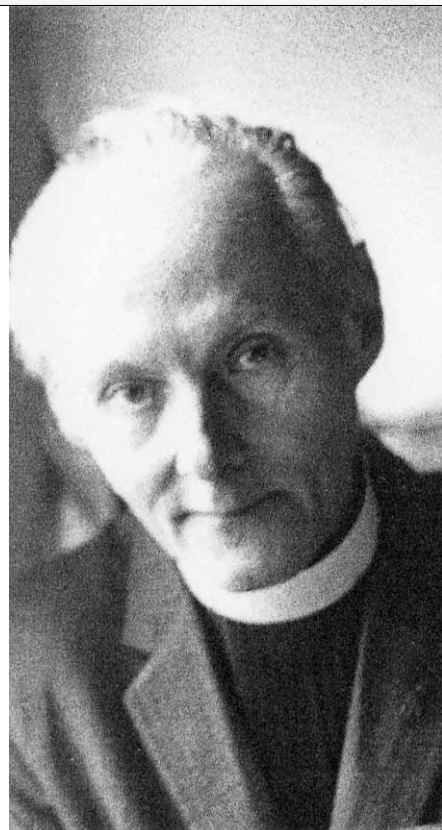
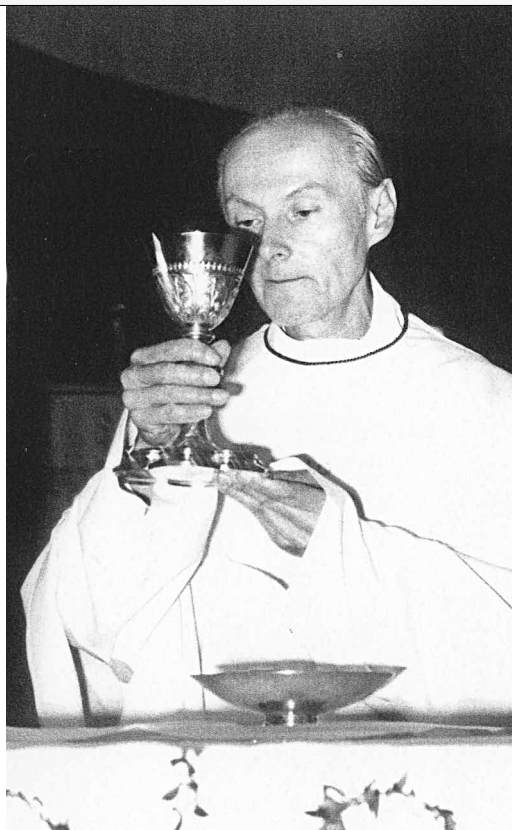
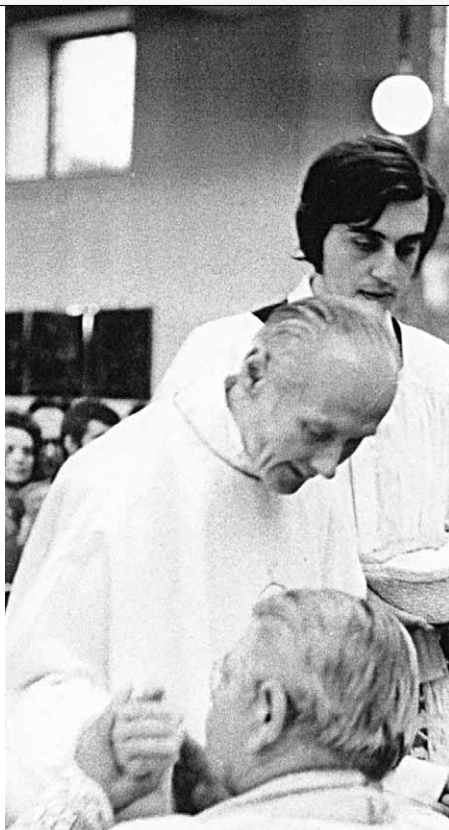

Foto: 3x archiv Heleny Stražovské

Stal se knězem místo Jána Havlíka!

Svědectví víry Jána Havlíka se hluboce dotklo brněnského lékaře MUDr. Otty Opálky. Zapůsobilo na něj tak, že se sám stal knězem a vincentinem místo Jána. Při příležitosti blahořečení Janka Havlíka si pro slovenské „Katolícke noviny“ na Otta Opálku zavzpomínal i jeho spolužák ze semináře Mons. Jiří Mikulášek, bývalý generální vikář brněnské diecéze.

bem, že pokud Janko zemře, nastoupí na jeho místo mezi lazaristy, jakmile ho propustí z vězení,“ říká ve filmu P. Tomáš Brezáni, provinciál vincentinů na Slovensku. (Poznámka redakce: lazaristé je jiné označení vincentinů; název lazaristé získala tato misijní řeholní kongregace podle mateřského kláštera Saint-Lazare v Paříži, název vincentini podle svého zakladatele svatého Vincence z Pauly; oficiální označení kongregace je Congregatio Missionis – Kongregace misie –, zkratka CM.)

Otto slib splnil

Doktor Opálka se skutečně na teologickou fakultu v Olomouci přihlásil koncem šedesátých let. Kněžské svěcení přijal ve věku 57 let, 1. července 1972. Vstoupil do Misijní společnosti sv. Vincence z Pauly a stal se mužem svatého života. Tím splnil Jankovi svůj slib.

Jiří Mikulášek, generální vikář brněnské diecéze v letech 1992–2019, byl v semináři spolužákem Otty Opálky. Vypráví:

I když se to může zdát neuvěřitelné, i v temném prostředí komunistických věznic se rodila duchovní povolání a lidské charaktery se vybrušovaly ve skvostné diamanty. Ve filmu o Jáně Havlíkovi *Na cestě k dokonalosti* zaznívají slova o tom, jak ovlivnil dalšího z vězňů – lékaře Otta Opálku.

Janko se s ním setkal během hospitalizace ve vězeňské nemocnici v Ilavě, kde ho Otto ošetřoval. „Viděl, že Jankův stav je velmi vážný a že už nebude dlouho žít. Proto se hned vedle něj zavázal sli-

Jiří Mikulášek, generální vikář brněnské diecéze v letech 1992–2019, byl v semináři spolužákem Otty Opálky.

Foto: Wikimedia Commons, Josef Pich (CC BY 4.0)

Foto archiv Helény Stražovské

Primice P. Opálky 2. července 1972 u Svatého Augustina v Brně

„Viděl, že Jankův stav je velmi vážný a že už nebude dlouho žít. Proto se hned vedle něj zavázal slibem, že pokud Janko zemře, nastoupí na jeho místo mezi lazaristy, jakmile ho propustí z vězení.“

P. Tomáš Brezáni, provinciál vincentinů (lazaristů) na Slovensku

„Bylo tam asi pět tajných lazaristů, ale o tom, kdo má jaké duchovní kořeny, se nemluvilo. Byli jsme prostě bohoslovci a hotovo. Ani já jsem nevěděl, že Otto patří do Misijní společnosti sv. Vincence z Pauly.“

Otto se Jiřímu nikdy nezmínil o setkání s Jánem Havlíkem. „O Jankovi jsem se dozvěděl až tehdy, když mě oslovili z jeho rodné obce Dubovce, kde jsem byl na konferenci. Takže o jejich setkání nemohu říct nic bližšího. Ale podle toho, co jsem slyšel, Otto poznal lazaristy právě ve vězení a rozhodl se pro kněžství.“

Otto však nikdy nemluvil ani o tom, jak ho ve vězení krutě mučili a vyrazili mu zuby. „Nikdy si nestěžoval. Se vším byl smířený. Prostě to bral jako úkol od Pána Boha,“ vysvětluje Jiří Mikulášek.

Laskavý lékař

Otto Opálka se narodil 19. srpna 1915 v Brně, kde vystudoval lékařskou fakultu a působil v nemocnici u sv. Anny. Věnoval se pacientům na interním oddělení a stal se vedoucím diabetologické poradny. Ke svým pacientům, kolegům i nemocničnímu personálu byl vždycky laskavý,

Otto Opálka se narodil 19. srpna 1915 v Brně. Vystudoval Lékařskou fakultu Masarykovy univerzity v Brně. Jako lékař působil na interním oddělení a v diabetologické poradně ve Fakultní nemocnici u sv. Anny v Brně. V letech 1960–1968 byl nespravedlivě vězněn tehdejšími komunistickým režimem. Po návratu z vězení vystudoval teologickou fakultu a 1. července 1972 přijal kněžské svěcení. Od roku 1973 až do své smrti působil ve farnosti Mašovice. Zemřel v pověsti svatosti 30. října 1988. Mnozí ho přirovnávali ke svatému faráři arskému – Janu Mariovi Vianneyovi.

ochotný poradit, vyslechnout, ale také se u nemocného pomodlit. Věřil, že pokud chceme někoho nebo něco změnit, je to možné pouze láskou a modlitbou.

Jeho ochota pomáhat pacientům s cukrovkou a shánět pro ně drahé léky ze zahraničí byla známá široce daleko. Dokonce o tom věděli i příslušníci Státní bezpečnosti (StB), kteří ho sledovali a čekali na příležitost. Ta přišla. „Na základě udání kolegy kariéristy skončil ve vězení,“ říká Jiří Mikulášek. Obvinili ho ze spolupráce s nepřátelskými agenty a vykonstruovaný proces vyústil v trest třinácti let vězení.

V mimořádné společnosti

Odpykal si osm let, ale dostal se do unikátní společnosti. Československé věznice za totality, zejména v 50. a 60. letech, byly plné intelektuálních a duchovních elit. Za mřížemi se ocitli biskupové, kněží, řeholníci, řeholnice, seminaristé a laici, pro které byla víra nade vše. Tím, že společně prožívali utrpení, se vzájemně povzbuzovali.

Podobně na tom byl i Otto Opálka, který měl stále na paměti utrpení Jána Havlíka, biskupa Pavla Petra Gojdiče a mnohých dalších nespravedlivě vězněných. ▷

Když probírali základy scholastické filozofie, narazili na traktát s názvem „De nihilo“, tedy „O ničem“. Ottu to tak pobavilo, že napsal svůj vlastní traktát „De optimo“, tedy „O nejlepším“.

Do kněžského semináře vstoupil ve věku 53 let.

„Otto byl mezi námi nejstarší. Nikdy se nepovyšoval, i když byl uznávaným lékařem. Vše dělal jako ostatní. Byl to drobný, mírně shrbený človíček, velmi skromný, laskavý a plný radosti. Víru bral nesmírně vážně,“ vzpomíná Jiří Mikulášek.

„Vyzařovala z něj moudrost. A přitom to, co říkal, bylo velmi přirozené. Jednou jsme se sešli v semináři, abychom pogratovali našemu bývalému spirituálovi Antonínu Šuránkovi. Cestou jsme diskutovali o křtu jedné vysokoškolačky, kterou připravovali spolužáci z jeho ročníku. Dopoledne přijala svátost křtu a odpoledne ji pozvali na besedu, aby se podělila o své dojmy. Otto ale kroutil hlavou a říkal: „To jsou Boží věci, Boží tajemství, do toho by se nemělo zasahovat.““

Všechno je výborné!

Otto však nebyl pesimista, právě naopak, říká Jiří Mikulášek. „Byli jsme stejná krevní skupina – životní optimisté. Náš optimismus vycházel z naší víry. K tomu se váže krásná historka. Když

jsem probírali základy scholastické filozofie, narazili jsme na traktát s názvem *De nihilo*, tedy *O ničem*. Ottu to tak pobavilo, že napsal svůj vlastní traktát *De optimo*, tedy *O nejlepším*,“ vzpomíná Jiří Mikulášek.

Doplňuje také Ottovy filozofické premisy, které vycházejí z Janova evangelia, knihy Genesis a listu Římanům:

„Základ je, že Bůh nás má rád. Nic většího a lepšího není, takže je to výborné! Vždyť Bůh tak miloval svět, že dal svého jednorozného Syna, aby nezahynul nikdo, kdo v něho věří, ale měl věčný život.“

Druhá premisa *Omne ens est bonum* znamená, že vše, co existuje, je dobré, protože to stvořil Bůh. „A proto je to také výborné! Zlo je podle scholastické filozofie jen nedostatkem dobra, pouhým převlastkem, nepatří k podstatě.“

A třetí premisa je: těm, kdo milují Boha, všechno slouží k dobrému. Otto tak uzavíral, proč všechno je tak výborné.“

Jiří Mikulášek s úsměvem dodává, že kdykoli se někdo Ottu zeptal, jak se mu daří, odpověď byla vždy stejná: „Je to výborné, jedinečné a je to ono!“

Foto: Freepik

Ottova optimologie

I přes všechny nepříznivé okolnosti, které by nás mohly vést k tomu vidět danou věc černě, platí tři důvody (takzvané tři základní optimologické presumce – tj. předpoklady), z nichž by stačil i jen jediný z nich, aby bylo možno v celkovém úhlu pohledu konstatovat, že „je to výborné“:

1. „Pán Bůh nás má rád!“ (srov. Jan 3,16) Nemůže být výbornější zpráva! Platí to vždy a za všech okolností. V porovnání s touto skutečností je vše ostatní zanedbatelné – jako porovnání kapky s mořem.
2. „Každé bytí je dobré.“ (srov. Gn 1) Co Bůh stvořil, nemůže být jiné než dobré, ba výborné. A pokud vidíme, že něco není zcela v pořádku – nebo že my sami nejsme takoví – že jsme něco pokazili, pak to není důvod k nářku, ale je to úkol, na kterém máme s Boží pomocí pracovat.
3. „Těm, kdo milují Boha, všechno napomáhá k dobrému.“ (Řím 8,28) Jen jde o to, brát to vážně a hlavně zůstat těmi, kteří mají Pána Boha opravdu rádi. Jinak to nefunguje...

Podle „Milujte se!“ č. 15/2010, str. 9 (zdarma on-line v archivu všech dosud vydaných čísel na www.milujte.se)

Foto: Freepik, gpointstudio

Foto: Freepik, wayhomestudio

Základ je, že Bůh nás má rád. Není nic většího a lepšího – takže je to výborné!

Ať už čelil těžkým situacím, nebo nemocem, nikdy si nestěžoval ani nenadával. „Otto a jeden spolužák dostali chřipku, leželi na ošetřovně, brali léky a bylo jim špatně. Když oba zvraceli do jednoho kbelíku, spolužák se ho zeptal: ‚Tak co, Otto, stojí to za...?‘ A Otto mu odpověděl: ‚Ne, víš, je to výborné, jedinečné, ale není to úplně ono.‘“

Upřímné Pán Bůh zaplat'

Jiří Mikulášek se usmívá i při vzpomínce na Ottův „jemný, tichý, slabounký hlas“:

*Před smrtí řekl
příznačná slova:
„Je to výborné,
ale bude to ještě
výbornější.“*

„Páter Josef Olejník s ním jednou nacvičoval žalm, ale když Otto začal zpívat, vůbec jsme ho neslyšeli a všichni jsme propukli v smích, i když jsme byli v posvátném prostoru.“

Jiří se obával, že slabý hlas bude problém na Ottově primiční slavnosti v roce 1972. „Protože jsem pocházel z vedlejší brněnské farnosti, měli jsme k sobě blízko. Otto mě požádal, abych mu pomohl s organizací primice. Vypravil jsem se za farářem ve farnosti sv. Augustina s otázkou, jak to tam mají s ozvučením. Řekl mi, že žádné nemají.“

Ačkoli kázání měl na primici jiný kněz se silným hlasem, na konci mše svaté měl k věřícím promluvit i novokněz. „Říkal jsem si: jak tohle dopadne?! A dopadlo to takhle: Otto se na závěr mše svaté postavil před oltář a řekl jednu větu: ‚Všem, ale opravdu všem upřímné Pán Bůh zaplat...‘ A to bylo všechno!“

Vydechl při „Magnificat“

Potom byli oba kněží v kontaktu už jen příležitostně. Po vysvěcení působil Otto rok jako kaplan v Židlochovicích. V roce 1973 se stal správcem farnosti Mašovice u Znojma, kde sloužil až do své smrti 30. října 1988.

„Ottův pohřeb byl svým způsobem manifestací kněží, protože si ho všichni velmi vážili. Byl zpovědníkem mnoha lidí, včetně Matky Vojtěchy Hasmandové. Když onemocněl rakovinou, staraly se

o něj sestry boromejky z Hradiště u Znojma. Nemoc snášel velmi trpělivě. Když ho krátce před smrtí navštívil náš spolužák ze semináře Josef Hrdlička, dnes emeritní olomoucký pomocný biskup, Otto mu řekl příznačná slova: ‚Je to výborné, ale bude to ještě výbornější.‘“

Otto byl také velkým ctitelem Panny Marie. „Úcta k Panně Marii k nám Moravanům prostě patří. Všichni ji vnímáme jako něco samozřejmého, a proto byla součástí i Ottova života,“ vysvětluje Jiří Mikulášek. Otto zemřel s mariánskou modlitbou na rtech. „Jedna ze sester boromejek se u něj začala modlit latinsky Magnificat. Řekla první slovo ‚Magnificat‘ (česky ‚Velebí‘) a Otto dodal ‚anima mea Dominum‘ (‚duše má Pána‘). A naposledy vydechl.“

Zuzana Artimová (slovenské „Katolícke noviny“ z 8. 9. 2024, perex redakce) ■

P. MUDr. Otto Opálka on-line

Více o P. MUDr. Otto Opálkovi najdete v *Milujte se!* č. 15/2010, str. 5–14, včetně úryvků z jeho kázání a svědectví o zázraku na jeho přímlovu. Zdarma on-line v archivu všech dosud vydaných čísel na www.milujte.se.

Ne abys jen krášlil chrám, a přitom nedbal na trpícího

Foto: Freepik

Hluboká znalost Božího slova, ale i velmi působivé a barvitě podání – to je charakteristika jednoho z nejnadanějších kazatelů starověké církve – biskupa Jana († 407 po Kristu), konstantinopolského patriarchy. Dostal přídomek „Chrysostomos“ – „Zlatoústý“ (z řeckého „chrysos“ = zlatý a „stoma“ = ústa).

Kristovo tělo je nahé! Co s tím uděláš?

Chceš prokazovat úctu Kristovu tělu? Nepřehlížej tedy, že je nahé: abys mu tady v chrámě neprokazoval úctu hedvábnými rouchy, a venku nepřehlížel, že je deptá zima a nahota. Kdo řekl „*To je mé tělo*“ (viz Mt 26,26) a tím slovem stvrdil skuteč-

nost, je týž, který řekl „*Viděli jste mě hladovět, a nedali jste mi jíst*“ a také „*Cokoli jste neudělali pro jednoho z těchto nejposlednějších, ani pro mne jste neudělali*“ (viz Mt 25,42.45). Toto jistě nevyžaduje žádná roucha, nýbrž čistou duši; tamto však vyžaduje mnohou péči.

Učme se tedy být moudří a uctívejme Krista tak, jak to chce on sám. Tomu, kdo je uctíván, je přece nejmilejší taková pocta, jakou si sám přeje, nikoli taková, jakou si vymyslíme my. Tak například Petr se domníval, že bude pro Krista poctou, nedá-li si od něho umýt nohy; co chtěl, nebyla ovšem pocta, nýbrž něco opačného (srov. Jan 13,8). Také ty prokazuj Bohu takovou poctu, jakou on sám v při-

kázáních stanovil, a majetku užívej ve prospěch chudých. Vždyť Bohu přece není třeba zlatých rouch, nýbrž zlatých duší.

Nebráním ti zdobit chrám, ale nezapomeň, co má předcházet!

To neříkám proto, že bych chtěl zabraňovat darování takových věcí chrámu, požaduji však, aby je provázely, ba předcházely skutky milosrdenství. Bůh jistě přijímá i ty dary, milosrdenství však mnohem raději. Tam totiž má užitek jenom ten, kdo dary přináší, tady však i ten, kdo je přijímá. Tam může být takový čin i příležitostí se ukázat, zde však jde o milosrdenství a o lásku k bližnímu.

*Prokazuj Bohu takovou poctu, jakou
on sám v přikázáních stanovil,
a majetku užívej ve prospěch chudých.*

To neříkám proto, že bych chtěl zabraňovat darování takových věcí chrámu, požaduji však, aby je provázely, ba předcházely skutky milosrdenství.

Co prospěje, je-li Kristův stůl plný zlatých kalichů, zatímco sám Kristus hyne hladem? Nejprve hladového nasýt a teprve pak můžeš z přebytku vyzdobit i jeho stůl. Dal bys udělat zlatý kalich, ale pohár studené vody bys nepodal? Co prospěje opatřovat zlatem zdobené pokrývky na Kristův oltář, jemu však neposkytnout ani to nejnnutnější oblečení? K čemu by to bylo? Řekni ostatně: Kdybys viděl, že se někomu nedostává základního jídla, a ty by ses nesnažil zahnat jeho hlad, a jen bys obložil jeho stůl stříbrem, myslíš, že by ti byl vděčný? Nebo by ho to spíše rozhořčilo? Anebo kdybys viděl někoho oblečeného do roztrhaných hadrů a zkůřelého zimou, a místo abys mu dal oděv, bys mu stavěl zlaté sloupky a tvrdil, že to děláš na jeho počest – nemyslíš, že by se domníval, že si z něho tropíš posměch a že ho strašně urážíš?

Ježíš Kristus prochází kolem tebe

Stejně tak uvažuj i o Kristu, když jde kolem tebe jako žebrák a cizinec, který nemá střechu nad hlavou, ale ty ho nepřijmeš jako svého hosta a místo toho dávaš vyzdobit podlahu, stěny a sloupové hlavice a zavěšuješ světla na stříbrné řetězy. A on je zatím spoutaný v žaláři, a ty se na něho nechceš ani jít podívat. Neříkám to proto, že bych zabraňoval prokazovat i takovéto pocty; jen doporučuji věnovat se navíc i něčemu dalšímu, nebo spíš především tomu. Nestalo se, aby někdo byl někdy obviněn z toho, že neprokazoval pocty, ale tomu, kdo nedbá skutků lásky, hrozí zatracení, neuhasitelný oheň a trest ve společnosti zlých duchů. Takže ne abys krášlil chrám, a přitom nedbal trpícího bratra; neboť on je drahocennější přibýtek Boží než chrám.

Z homilií svatého Jana Zlatoústého na Matoušovo evangelium (Hom. 50,3–4: PG 58, 508–509; překlad podle vydání Sekretariátu České liturgické komise „Denní modlitba Církve“, Praha, 1987; do vydání třísvazkové sbírky kázání svatého Jana Zlatoústého v tiskovém apoštolátu A.M.I.M.S. to byl jeden z mála textů tohoto světce a vynikajícího kazatele, které byly běžně dostupné v češtině – viz následující článek na str. 24–26) ■

Foto: Wikimedia Commons, Iswoar (CC BY-SA 4.0)

Foto: Freepik

Kristus jde kolem tebe jako žebrák a cizinec...

Od objevu na faře k nové edici

Před časem mi kamarád kněz svěřil velký objev: na faře našel po některém z předchůdců několik desítek ze staré řečtiny přeložených kázání svatého Jana Zlatoústého – jednoho z největších kazatelů starověké církve! Vše bylo napsáno na průklepácích. Velmi kvalitní překlad vznikl zřejmě v době totality.

Foto: Flickr, ukdarnian (CC BY-NC 2.0); Unsplash, Patrick Fore (CC0) / montáž: Ondřej Vaněček

Velká šance!

Byla to úžasná šance, kterou nám připravil někdo neznámý, kdo před několika desetiletími na tom díle po večerech celá léta pracoval: možnost zpřístupnit v tiskovém apoštolátu A.M.I.M.S. kázání tohoto známého světce, jehož texty ale u nás téměř nikdo nezná, protože v češtině nejsou běžně dostupné.

Už dříve se nám podařilo něco podobného: vydali jsme postupně v pěti svazcích výběr z kázání svatého faráře arského Jana Marii Vianneye (viz upoutávka na str. 26). I jeho sice znal skoro každý katolík a všichni věděli, že byl vynikající kazatel, který svými slovy (a samozřejmě i svým životem a Božím přispěním!) obrátil velkou část Francie. Ale jeho kázání u nás vlastně nikdo neznal, protože v češtině nebyla dostupná. Když se je podařilo vydat, začala ke mně přicházet osobní

Ty texty nám zprostředkovala sama Boží prozřetelnost...

svědectví těch, kterých se kázání svatého faráře arského hluboce dotkla, kteří změnili svůj postoj ke hříchu, změnili svůj život...

Moudrost „dávných věků“

Kázání svatého Jana Zlatoústého mohou nejen pomoci porozumět poselství Písma svatého, ale také vzbudit zájem o další poklady starověké duchovní moudrosti Církve: poklady z per a kalamářů světců, kteří tu žili sice již před staletími, ale mají nám co říct, protože svatý Jan Zlato-

ústý je jen jeden z mnoha církevních otců starověku...

G. K. Chesterton, spisovatel a konvertita ke katolické církvi, napsal: „Když jsem se stal katolíkem, stal jsem se o dva tisíce let zkušenějším.“ Církevní otcové starověkého Východu i Západu nám tuto „zkušenost Církve“ ve svých dílech zprostředkovávají. Obsahuje opravdové poklady! Když se jednou zeptali kardinála Tomáše Špidlíka, velkého znalce spirituality křesťanského Východu: „Otče, co vy tam v tom Římě vlastně děláte?“, odpověděl: „Čtu knihy, které dnes už nemá čas nikdo číst, a vybírám z nich to, co by dnes potřeboval znát každý...“

Pečlivý výběr toho, co přeložil

Se zájmem jsem tehdy strojepis s překlady pročetl. Jednalo se sice jen o část z 88 promluv svatého Jana Zlatoústého na Janovo

evangelium, ale výběr toho, co neznámý vzdělaný kněz-překladatel z řečtiny přeložil, rozhodně nebyl náhodný: šlo o 14 kázání, ve kterých se svatý Jan Zlatoústý velmi podrobně a působivě věnuje velkolepému úvodu Janova evangelia – takzvanému Janovu Prologu (tato kázání jsou nyní obsažena v 1. svazku námi vydané „trilogie“, a jsou doplněna o jedno úvodní „motivační“ kázání, kterým pro své posluchače v Konstantinopoli svatý Jan Zlatoústý celý cyklus 88 promluv otevřel a pozval na další pokračování – viz úryvek v infoboxu na této straně). A pak jsou ještě přeložena jeho závěrečná kázání. Zachycují komentář k vrcholu Janova evangelia: od vzkříšení Lazara přes pašijové události až po setkání se zmrtvýchvstalým Pánem Ježíšem (2. a 3. svazek).

Kdo je svatý Jan Zlatoústý?

Svatý Jan Zlatoústý se narodil někdy mezi lety 340 až 350 po Kristu, tedy v době, kdy se Církev po tzv. „konstantinovském obratu“ radovala z prvních desetiletí svobody po staletích pronásledování. Zemřel roku 407 po Kristu. Pokřtěn byl až v dospělosti. Postupně přijal jáhen-ské a kněžské svěcení, a nakonec se stal

Věříme, že vydání těchto kázání by mohlo mít stejně velký dopad, jako mělo před časem vydání promluv sv. Jana Marii Vianneye.

dokonce konstantinopolským patriarchou. Dokázal velmi působivě povzbuzovat k dobru a rázně vystupovat proti zlu – bez ohledu na to, zda se ho dopouštěli chudí, nebo bohatí. Na císařském dvoře v Konstantinopoli tím byli zaskočení. Nebyli na to zvyklí... Jan proto nakonec umírá ve vyhnanství (více např. na www.catholica.cz/?id=4450).

Mě osobně tento světec upoutal své-
rázným výrokem již před mnoha lety. Dlouho jsem pak nad jeho slovy ▷

Foto: Unsplash, Jonathan Ikemura (CC0)

Kompletní publikace on-line:

www.fatym.com/taf/zlatousty1.htm
www.fatym.com/taf/zlatousty2.htm
www.fatym.com/taf/zlatousty3.htm

Tištěné publikace si můžete objednat na adrese apostolat@fatym.com, na webech www.fatym.com a www.amims.net nebo pomocí objednávkového kuponu na straně 27 tohoto čísla za příspěvek 20 Kč (výrobní náklady na jeden výtisk) a poštovné.

Oni nechají všeho – i když jde o nutné a neodkladné!

Z úvodního „motivačního“ kázání, kterým zval Jan Zlatoústý obyvatele Konstantinopole na cyklus promluv o Janově evangeliu:

Když se dozvědí diváci pohanských her, že odněkud z daleka přišel nějaký vynikající atlet a držitel vítězných věnců, všichni se sbíhají, aby viděli jeho zápas, jeho umění a sílu. A můžeme sledovat celé to divadlo: mnoho desítek tisíc lidí, kteří napínají oči i mysl, aby jim nic neuniklo. A podobně, pokud mezi ně přijde obdivuhodný

hudebník: všeho nechají – i když jde často o nutné a neodkladné činnosti –, běží po schodištích a pak sedí a velmi pozorně naslouchají jeho slovům i hudebnímu doprovodu. O co větší zápal a pozornost byste měli projevovat vy v tomto případě! Vždyť tu nepůjde ani o hudebníka, ani o debatéra, který chce předvést své dovednosti. Půjde o člověka, který promlouvá z nebe, a jeho hlas je zřetelnější než hrom. Neboť „syn hromu“ (tak nazval apoštola Jana sám Ježíš – pozn. redakce), milovaný Kristem (...), ten, který ležel s velkou důvěrou na prsou svého Pána – tento muž přichází k nám.

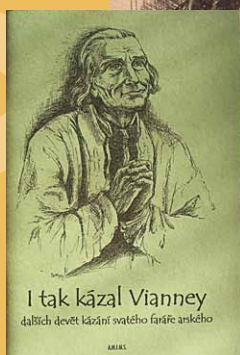
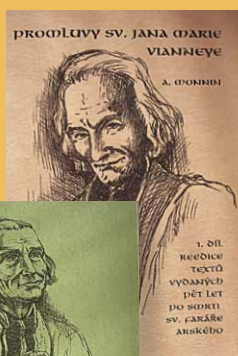

Kompletní publikace on-line:

www.fatym.com/taf/knihy/vianney1.htm

www.fatym.com/taf/knihy/vianney2.htm

www.fatym.com/taf/knihy/vianney3.htm

www.fatym.com/taf/knihy/vianney4.htm

www.fatym.com/taf/knihy/vianney5.htm

Tištěné publikace si můžete objednat na adrese apostolat@fatym.com, na webech www.fatym.com a www.amims.net nebo je dopsat do objednávkového kuponu na straně 27 tohoto čísla za příspěvek 15 Kč (výrobní náklady na jeden výtisk) a poštovné.

„Když jsem se stal katolíkem, stal jsem se o dva tisíce let zkušenějším.“

G. K. Chesterton (spisovatel, konvertita ke katolické církvi)

musel přemýšlet a ze zkušenosti mu dávám zcela za pravdu. Mluvil totiž o hříchu, pokušiteli a modlitbě a o jejich vzájemné souvislosti. Řekl: „Kdo hřeší, je neomluvitelný. Kdyby se více modlil, nepřítel by nezvítězil.“

V dnešní moderní době sice nejsme zvyklí na takováto jednoznačná a pro někoho i tvrdá slova, ale světec jistě věděl, o čem mluví, a každý si osobně může ověřit pravdivost tohoto jeho výroku.

Kázání patrona kazatelů

Svatý papež Pius X. prohlásil Jana Zlatoústého 8. července 1908 za patrona kazatelů. Je však bolestí, že ani mnozí kazatelé dnes neznají promluvy tohoto mimořádně významného muže křesťanského Východu.

Přál bych každému čtenáři těchto knížek, aby v nich našel i další perly z myšlenek tohoto světce – a pak díky nim utvářel svůj život k oslavě Boží a ke své spáse. A když vás zaujmou, můžete je „poslat“ i dál – do svého okolí. Proto jsme je vydali v tiskovém apoštolátu A.M.I.M.S., kde knihy šíříme jen za minimální příspěvek na tisk (v tomto případě 20 Kč na jeden svazek). Takže není problém si jich objednat i více pro další šíření.

Velké poděkování patří dárcyni z Prahy. Díky její pomoci bylo možné předfinancovat tisk a série všech tří svazků mohla v A.M.I.M.S. vyjít. Pán Bůh zaplať!

P. Marek Dunda ■

Svatý Jan Zlatoústý povzbuzoval k dobru a rázně vystupoval proti zlu – bez ohledu na to, zda se ho dopouštěli chudí, nebo bohatí...

Foto: Wikimedia Commons

Jean-Paul Laurens: Svatý Jan Zlatoústý a císařovna Eudoxia (1893, olejomalba).

Třináctiletý K. G. Chesterton s knihou

Jak používat knihy z A.M.I.M.S. nejen pro sebe, ale i pro druhé?

Publikace, které v tiskovém apoštolátu A.M.I.M.S. vydáváme, většinou osloví i lidi vzdálené od víry. Knih si můžete objednat alespoň deset od každého vybraného titulu. V objednávkovém kuponu na str. 27–28 je jen část naší nabídky – více najdete na www.amims.net. Sami byste si měli nejdříve knihy přečíst (to je možné i bez toho, že byste si knihu objednali – kompletní texty většiny publikací z A.M.I.M.S. najdete na internetových adresách www.fatym.com a www.amims.net). Potom byste měli uvážit, koho z vašich známých, přátel, sousedů, příbuzných (zejména těch, kteří jsou nevěřící či víře odcizení, kteří již dlouho neudělali nic pro své náboženské vzdělání, kteří jsou nemocní, osamělí...) by kniha mohla oslovit, zaujmout, komu by byla prospěšná. Knihy pak můžete rozdávat, půjčovat, nabízet za příspěvek na tisk...

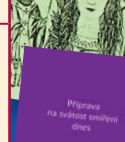
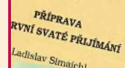
P. Marek Dunda ■

Vysvětlivky značek:

- N** knihy i pro nevěřící
- Z** knihy, které mohou tvořit určitý základ vzdělání
- P** knihy vhodné pro plošné rozdávání
- knihy o pěším putování

Název publikace, popis a doporučený příspěvek na tisk	NOVÉ	N	P		kusů
Jana Ilčíková: <i>Nes světlo, Jano!</i> (formát 164 x 225 mm, 96 str., 30 Kč)		N			
Jitka Krausová: <i>Příběhy moudrosti</i> (formát A5, 96 stran, 20 Kč)			P		
Jozef Luscoň: <i>Do akce jde Titus!</i> (A5, 128 stran, 25 Kč) Napínavý příběh nového blahoslaveného kněze, saleziána. Nejen pro mládež...		N			
P. Jiří Ochman a kol.: <i>Se svatým Josefem</i> (formát A5, 32 stran, 10 Kč) Praktická příručka vydaná nejen k roku sv. Josefa					
Josef Janšta: <i>Eliška a Víta</i> (A5, 76 stran, 15 Kč) Čtivý příběh pro děti staršího školního věku od známého autora příběhů pro děti a mládež					
Josef Janšta: <i>O výchově</i> (A5, 40 stran, 10 Kč) Několik užitečných poznámek a doporučení k nelehkému úkolu, jakým je výchova					
P. Jan Peňáz a poutníci: <i>Pout' do Říma od A o Z</i> (A5, 112 stran, 25 Kč)					
P. Jan Peňáz: <i>Pojď na pout'</i> (A5, 72 str., 20 Kč) Navazuje na předchozí titul					
Jana Brabcová: <i>Pojďte s námi</i> (A5, 42 str., 15 Kč) Pěšky na Velehrad...					
<i>Směr Velehrad</i> (A5, cca 88 stran, 20 Kč) Poutní zpěvník					
P. Marek Dunda a kol.: <i>Hesla pro skvělý život</i> (A5, 104 stran, 20 Kč) Zveršovaný katechismus v heslech (pracovní verze k YOUCAT)					
<i>Pojď si hrát: Stvoření světa</i> (A5, 32 stran, 8 Kč) Domalovánky, luštěnky, křížovky, spojovačky					
<i>Pojď si hrát: Sv. Zdislava</i> (A5, 20 stran, 4 Kč) Domalovánky, luštěnky, křížovky, spojovačky					
Sestry dominikánky: <i>Vaříme se sestrou Flavii</i> (A5, 76 stran, 20 Kč) Recepty řeholní sestry, která vařila v litoměřickém semináři bohoslovcům		N			
P. Josef Soukop: <i>Velký náčelník dává Základní kurz křesťanské nauky</i> (A5, 60 stran, 15 Kč) Velmi srozumitelně a přitom do hloubky (a ještě k tomu velmi poutavě s použitím velkého množství příkladů)		Z			
P. Martin Sedloň, OMI: <i>Doprovázení</i> (12 x 21 cm, 44 stran, 10 Kč) Řada myšlenek a impulsů – kniha, kterou můžete kdekoli otevřít a hned se do ní začtete. Stručné, jasné, čtivé – výborná dárková kniha					
P. Martin Sedloň, OMI: <i>Poutníkem naděje</i> (12 x 21 cm, 44 stran, 10 Kč) Kniha o tom, co tak mnoho lidí potřebuje, ale přitom to postrádá: o naději. Kniha na četbu již trochu náročnější než ta předchozí		N			
P. Marek Dunda (ed.): <i>Tak kázal Vianney</i> (A5, 72 str., 15 Kč) Tiskový apoštolát A.M.I.M.S. postupně publikuje kázání svatého faráře arského. V této a následujících čtyřech publikacích najdete již více než polovinu z celkem osmdesáti dochovaných kázání sv. Jana Marie Vianneye.					
P. Marek Dunda (ed.): <i>Jak kázal Vianney o svaté zpovědi</i> (A5, 68 stran, 15 Kč)					
P. Marek Dunda (ed.): <i>I tak kázal Vianney</i> (A5, 68 stran, 15 Kč)					
P. Marek Dunda (ed.): <i>Promluvy sv. Jana Marie Vianneye</i> (A5, 60 stran, 15 Kč)					
P. Marek Dunda (ed.): <i>Z myšlenek sv. Jana Marie Vianneye</i> (A5, 36 stran, 10 Kč)					
<i>Matka Ustavičné Pomoci a modlitby ukrajinsky / Мату Неустанної Помочі та українські молитви</i> (A6, 64 stran, 0 Kč)					
P. Marek Dunda (ed.): <i>Řekli svatí a to platí I., II. a III.</i> (A5, 80–84 stran, 3 x 20 Kč) Rozsáhlá sbírka stovek citátů svatých a blahoslavených				I. II. III.	
sv. Jan Zlatoústý: <i>Kázání na Janovo evangelium, kázání 1–15</i> (A5, 84 stran, 20 Kč) Kázání, ve kterých jeden z nejvýznamnějších kazatelů starověké Církve probírá takzvaný „Prolog“, tj. prvních osmnáct veršů Janova evangelia. Editorem celé série je P. Marek Dunda.					
sv. Jan Zlatoústý: <i>Kázání na Janovo evangelium, kázání 62–75</i> (A5, 84 stran, 20 Kč) Kázání na 11.–14. kapitolu Janova evangelia, tedy o událostech předcházejících Ježíšovu utrpení a o části poslední večeře					
sv. Jan Zlatoústý: <i>Kázání na Janovo evangelium, kázání 76–88</i> (A5, 84 stran, 20 Kč) Kázání na 15.–21. kapitolu Janova evangelia, tedy o závěru poslední večeře, o Ježíšově utrpení, smrti a zmrtvýchvstání – a o následujících událostech		NOVÉ			
P. Ladislav Simajchl: <i>Stáří</i> (A5, 48 stran, 10 Kč) Jak prožívat stáří tak, abyste se na něj mohli téměř těšit...					
Jozef Luscoň: <i>Janko Havlík, celkem milý</i> (A5, 92 stran, 25 Kč)		NOVÉ			

objednávkový kupon

Název publikace, popis a doporučený příspěvek na tisk	kusů
Jitka Krausová: <i>Eskulapova hůl, lampa a kříž</i> (A5, 288 stran, 40 Kč) Svatí a věřící lékaři a zdravotníci (17.–21. století)	
Jitka Krausová: <i>Manželství – cesta ke svatosti</i> (A5, 322 stran, 40 Kč) Příběhy svatých manželů 20. století – a dokonce začátku 21. století	
Nálepky s hesly (dva archy A4, 24 Kč oba archy dohromady)	
Joseph Fabelle: <i>Cena, kterou zaplatíš</i> (A5, 160 stran, 30 Kč) Muslim z Iráku napínavě vypráví o svém obrácení, křtu, útěku...	N
P. Marek Dunda, P. Pavel Zahradníček (ed.): <i>Dotyky nebe a země</i> (formát A5, 128 str., plnobarevná obálka, 30 Kč) 7 událostí a předmětů v dějinách křesťanství, které zvou k zamyšlení	N 2.VYD.
P. Pavel Zahradníček: <i>Dějiny, jak je možná neznáte</i> (A5, 128 str., plnobar. obálka, 30 Kč) 10 mýtů o křesťanství ve světle historických faktů	Z N 2.VYD.
P. J. Doubrava, P. M. Dunda: <i>Mozaika duchovní moudrosti</i> (A5, 96 str., plnobarevná obálka, 20 Kč) Výběr citátů známých osobností	Z N 2.VYD.
Jaroslav V. Polc: <i>Jan Hus v představách šesti staletí a ve skutečnosti</i> (A5, 128 str., plnobarevná obálka, 30 Kč) Kým byl Jan Hus ve skutečnosti – ve světle faktů, jeho klady i zápory...	N
Thomas E. Woods, Jr.: <i>Jak katolická církev budovala západní civilizaci</i> (A5, 208 stran + 16 stran barevných příloh, 180 Kč)	Z N
P. Marek Dunda: <i>Krokodýl aneb můžeš růst</i> (A5, 64 stran, plnobarevná obálka, 15 Kč) 36 impulsů pro růst lásky k Bohu i k bližnímu	Z
Ze života pro život (A5, 96 str., plnobar. obálka, 20 Kč) Výběr z nejzajímavějších svědectví, která vyšla v prvních dvaceti číslech časopisu <i>Milujte se!</i>	P
sestra Cecílie: <i>Útěk sestry Cecílie</i> (A5, 96 stran, plnobarevná obálka, 20 Kč) Napínavé, ale i humorné vyprávění řeholnice, která v 50. letech ukrývala kněze před StB a pak před ní sama utíkala	N
sv. Alfons M. Liguori: <i>Návod na dobrý život</i> (A5, 96 str., plnobar. obálka, 20 Kč) Stručně a jasně o základech duchovního života – dobrého a radostného	Z
P. Jan Kabeláč: <i>Základy křesťanské víry</i> (A6, 44 stran, 5 Kč) Stručně a srozumitelně nás toto dílko uvádí do křesťanských postojů. Jedna z nejžádanějších brožurek A.M.I.M.S. – vytištěno již přes 110 000 kusů.	Z P N 2.VYD.
P. Marek Dunda: <i>To promodlím</i> (A6, 42 stran, 5 Kč) Další z evangelizačních publikací s modlitbami – také s těmi nejzákladnějšími	P
P. Josef Havelka: <i>Rozmlouvej s Bohem</i> (A6, 48 stran, 5 Kč) Nejen modlitby, ale také stručný úvod do modlitby – publikace hlavně pro mládež	P
P. Petr Šabaka: <i>Pane Bože, co mám dělat?</i> (A5, 44 stran, 12 Kč) Aneb manuál pro člověka, který si v kostele připadá jako Alenka v říši divů	N
P. Marek Dunda a kol.: <i>Příprava na svátost smíření dnes</i> (vydala MCM, A6, 48 stran, doporučený příspěvek na tisk při objednání naším prostřednictvím je 25 Kč) Publikace nabízí víc než jen zpovědní zrcadlo...	
Petr Piřha: <i>Slyšte slovo a zpívejte píseň</i> (224 str., 45 Kč, měkká vazba)	2.VYD. 45 Kč
Petr Piřha: <i>Slyšte slovo a zpívejte píseň</i> (208 str., 180 Kč, pevná vazba, původní vydání z roku 2012 v „dárkovém provedení“)	Z N 180 Kč
Níže můžete dopsat objednávané tituly podle www.amims.net	
Nezapomeňte prosím uvést své jméno, adresu s PSČ, telefon a případně i e-mail:	
Jméno:	
Adresa:	
PSČ: ..... Tel.: ..... E-mail:	
Vyplněný kupon zašlete na adresu A.M.I.M.S., Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí. Knihy vám přijdou jako obyčejná poštovní zásilka České pošty s vloženou složenkou na úhradu příspěvku na tisk a poštovné (možno uhradit i bezhotovostně). Možno objednávat i na apostolat@fatym.com .	

25 let tiskového apoštolátu A.M.I.M.S.

Od roku 1999 pro vás již čtvrt století tiskový apoštolát A.M.I.M.S. (prvních pět let pod názvem Tiskový apoštolát FATYMu, od roku 2004 pod současným názvem) připravuje krátké, poučivé a většinou i nevěřícím a hledajícím čtenářům srozumitelné knížky, které šíříme jen za příspěvek na tisk tak, aby byly i finančně velmi dostupné a bylo možné je dále šířit ve vašem okolí. Za tu dobu jsme vydali stovky titulů v celkovém nákladu přes dva a půl milionu výtisků. Bohu díky za vše, co se již podařilo! A také velké díky i vám, kteří tento tiskový apoštolát podporujete – modlitbou, pomocí při šíření publikací, a také materiálně. Ať vám to Pán Bůh odplatí!

Protože nám jde na prvním místě o apoštolát a evangelizaci, jsou téměř všechny texty námi vydaných knih dostupné i na našich webech www.amims.net a www.fatym.com.

Stovky titulů v celkovém nákladu víc než 2,5 milionu výtisků. Bohu díky!

Tiskárna Maxmiliánium v Lančově. V současné době však velkou část knih tiskneme ve velkých – až stotisícových – nákladech v komerčních tiskárnách, které vybíráme ve výběrových řízeních.

Foto: 2x archiv MŠI

Ilustrace: Milujte se! by AI (CC BY 4.0)

Ani „hněv duchů“ ho nezastavil:

Mamadou vypráví, jak našel Ježíše

Byl horlivý muslim. Pak Mamadou Sawadogo zažil setkání s živým Ježíšem. Jeho život se otočil vzhůru nohama. Přes odpor rodiny se nechal pokřtít, a dokonce se stal knězem a řeholníkem. Ale jak sám říká v knize, kterou napsal jako svědectví o své životní cestě: „Nejde tu ani o vítězství křesťanství, ani o prohru islámu, ale o uskutečnění Božího díla.“

Pestré kořeny

Mamadou Sawadogo se narodil 8. dubna 1971 v malé vesnici asi 95 km od hlavního města Pobřeží slonoviny jako prvorozený syn. Zatímco příbuzní z matčiny strany se drželi tradičního afrického náboženství, otcova strana vyznávala islám. Tuto >

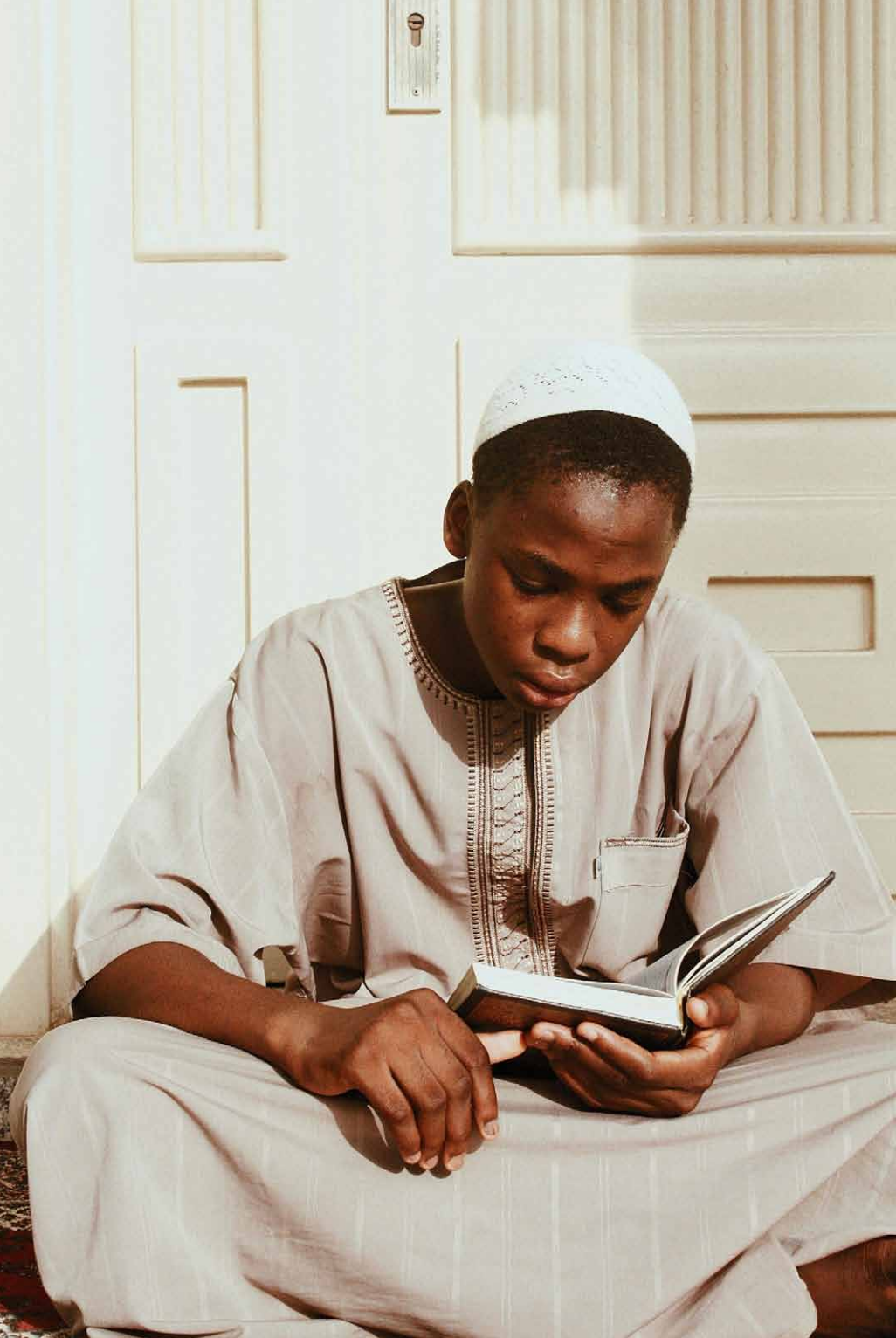

Foto: Pexels, Muhammad-Taha Ibrahim (CCO)

pestrou směsí ještě doplňoval otcův bratr, strýc Daniel (původně Ouelbraogo), který studoval ve Francii a stal se tam křesťanem.

Dobrý muslim

Mamadouův tatínek byl horlivý muslim, velmi vážený. Svou víru důsledně předával i potomkům. A Mamadou – to je varianta jména Mohamed – se také snažil být dobrým muslimem. Pravidelně se modlil v určený čas, rozdával almužny, v pátek

chodil do mešity... V žádném případě nehledal nějaké jiné náboženství a rozhodně netoužil poznat Krista. Vlastně měl pro své křesťanské spolužáky jen opovržení. Byl si naprosto jistý, že víra v Alláha je ta jediná správná.

Tajuplná postava, která ho zná jménem...

Mamadou vyrůstal v Pobřeží slonoviny, ale přes školní rok byl u strýce Daniela v sousední Burkině Faso.

Jeho původní jméno Mamadou je variantou jména Mohamed.

Vypráví, jak jednou večer uslyšel hlas, který ho zavolal jménem: „Mamadou!“

Zvedl oči a uviděl postavu. Ten „někdo“ byl tak zářící, jako když svítí reflektor na úplně bílé prostěradlo. Upřel na něj zrak a nevnímal nic jiného než sebe a jeho.

Kdo to byl, začal tušit až mnohem později. Nikomu to samozřejmě neřekl, aby si nemysleli, že mu přeskočilo.

Neřekl o tom nikomu, ani když se tato tajemná postava objevila několikrát...

Hlas tajemné postavy: „Budeš jako on!“

Jednoho dne vyprovázel svou křesťanskou spolužačku Sylvii. Na dvorku zahlédl staršího muže, jak hladí žebrající dítě po tváři. To gesto mu připadalo nevýslovně krásné.

„Kdo je to?“ zeptal se Sylvie.

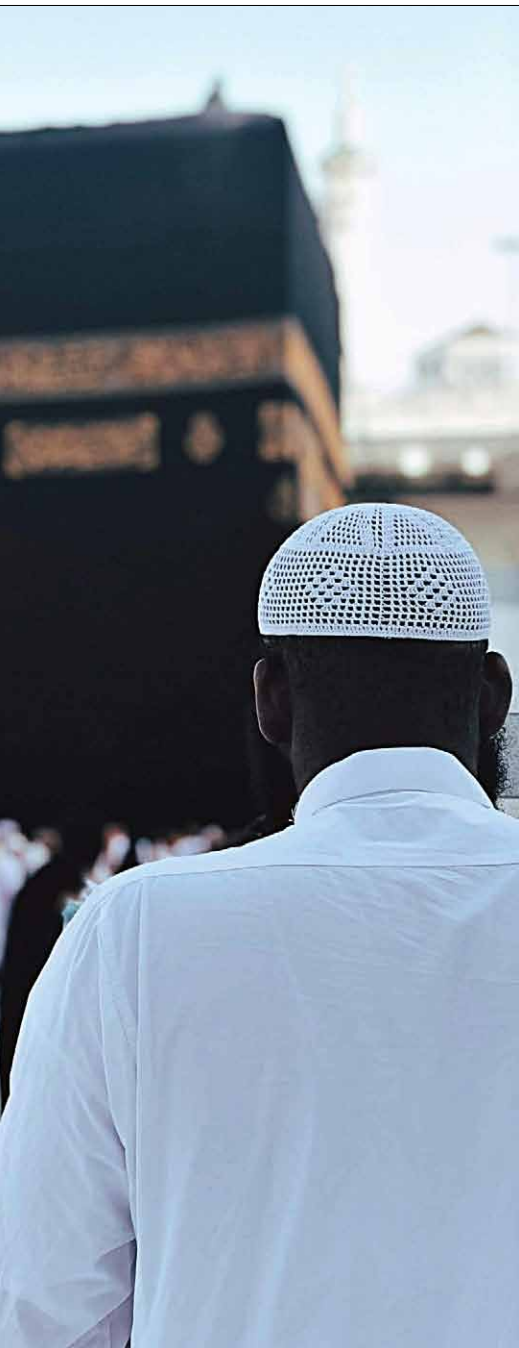

Foto: Pexels, Lalezarfa (CC0)

Pravidelně se modlil v určený čas, rozdával almužny, v pátek chodil do mešity...

„To je otec Giller,“ odpověděla.

„Proč to udělal?“ ptal se dál.

„Udělal jen to, k čemu ho posílá Ježíš, aby to dělal...“ řekla Sylvie.

„A kdo je ten Ježíš?“ vyhrkl Mamadou.

Vtom se opět objevila ta zářící postava. Ten „někdo“ ho znovu zavolal jménem – a pak jen uslyšel jeho hlas: „Budeš jako on!“

I kněz, ke kterému začal chodit na katecheze, měl obavy. Trochu se Mamadoua bál: vždyť je to přece muslim..., může to být past...

Kamarádka neslyšela nic, ale všimla si, jak se změnil výraz Mamadouovy tváře.

„Mám být jako on,“ ukazoval Mamadou na kněze.

Děvče vyprsklo smíchy: „Hmm, tak v tom bude asi háček – je to totiž křesťan!“

Mamadou neváhal ani vteřinu: „Tak se stanu křesťanem!“

Nelehké začátky

Mamadou tušil, že „stát se křesťanem“ nebude snadné, ale rozhodně nepředpokládal překážky od samého počátku. I kněz, ke kterému začal chodit na katecheze, měl obavy. Trochu se Mamadoua bál: vždyť je to přece muslim..., může to být past... Nakonec ho ale Mamadou oblo mil svou vytrvalostí a jeho příprava na křest mohla začít. Po třech letech katechumenátu ve věku 22 let byl dne 28. května 1992 pokřtěn. Dostal křestní jméno Adrien.

Byl šťastný – ale nejtěžší úkol ho teprve čekal. Oznámit svou konverzi rodině. Celý katechumenát, tj. přípravu na křest, dosud před rodinou zcela tajil. Nebylo to až tak těžké, protože vše probíhalo v Burkině Faso, kde studoval, domů jezdil jen na prázdniny.

Přijmout křest, to je velice těžká urážka celého muslimského společenství a nepředstavitelná pohana pro otce, to Mamadou, nyní Adrien, dobře věděl! Jeho otec, horlivý muslim, toto jeho rozhodnutí schvalovat nebude...

Otcův hněv

Když se Adrien vrátil domů do Pobřeží slonoviny, jeho otec si všiml růžence na jeho krku. Táta významně pozvedl obočí, ale neřekl nic.

Pak nadešel čas modlitby. Všichni se připravovali. Jen Adrien nedělal nic.

„Je čas začít!“ upozornil ho důrazně otec.

Ten „někdo“ byl tak zářící, jako když svítí reflektor na úplně bílé prostěradlo. Kdo to byl, začal tušit až mnohem později.

Foto: Freepik

„Tatínku,“ začal Adrien co nejuctivějším tónem, „stal jsem se křesťanem.“

V otci to vřelo, ale zatím se ovládl.

„A já ti říkám: začni dělat, co se patří! Začni se modlit!“

„Nemůžu, tati, odpusť,“ snažil se mírně odpovědět Adrien, pak odešel, aby ostatní nerušil a modlil se růženec.

Otec se strašně rozzlobil. Stejně jako otec ho odmítl i zbytek rodiny a celé společenství. Zatímco předtím byl milovaný prvorozený syn, teď byl vyloučen, jako by byl malomocný.

„Už nejsi můj syn!“

Nátlak se ještě stupňoval. Aby mu otec co nejvíc ublížil, udeřil na nejcitlivějším místě: vyhnal Adrienovu matku, která se s hanbou musela vrátit ke svým rodičům.

Všechno bylo vzhůru nohama. Jeho sourozenci mu kladli za vinu, že rozbil rodinu.

„Chceš ještě vidět matku doma? Vrať se k islámu!“ stanovil jako podmínku otec. „Půjďme spolu do mešity, vykonáš očistnou oběť a vše bude v pořádku... Je to na tobě!“

Adrien se vzepřel: „Tatínku, ale já to nemůžu udělat.“

„Tak tobě jsou nějakí křesťané milejší než tvoje rodina?! Než tvůj otec?!“ hřímá nad ním.

„Tati, tak to přece není...“ pokusil se vysvětlit Adrien, ale otec ho vůbec neposlouchal.

„Zničil jsi naši rodinu, vzal jsi mi veškerou naději a je to jen tvoje vina,“ rozplakal se otec. Pak se opanoval a temně dodal: „Tak si pamatuj – odtě už nejsi můj syn!“

To byla poslední slova, která na něho otec na dlouhou dobu promluvil.

Odvahu!

Po prudkých střetech s rodinou se Adrien smutně vrátil do Burkiny Faso a pokračoval ve studiu.

„Zůstal jsem sám, jedinou oporou mi byla vnitřní jistota, že jsem s Ježíšem,“ říká Adrien.

V září 1996 vstoupil do prvního roku řeholní formace u Misionářů Afriky. Večer před nástupem mu zavolal profesor Laurent Bado: „Dostal jsem pro tebe slovo od Pána. Kdo miluje svého otce i matku více než mě, není mě hoden. Budeš více trpět v Církvi než mimo ni. Tak jsem ti předal, co jsem měl předat. Odvahu!“

Tato slova mu dodala sílu.

Obvinění

Do té doby se proti němu postavila především muslimská část příbuzenstva. Ale ve chvíli, kdy oznámil, že se chce stát knězem, přišel úder ještě z druhé strany.

Matčini příbuzní vyznávali tradiční africké náboženství. Klanová linie zde pokračuje vždy přes prvorozené dítě matky. Jenže pokud bude Adrien žít v celibátu, znamená to konec rodu...

Strýcové z matčiny strany ho obvinili z neúcty k duchům klanu, protože odmítl obětovat podle tradičních zvyků.

To bylo vážné. Prastrýc ho informoval, že zítra zasedá rada starších, kam se musí dostavit a čelit tomuto obvinění.

***Křičel a jeho oči
planuly hněvem.
„Pokud neskončíš,
dne 16. července
1998 zemřeš!“***

Foto: Pexels, Lateef Abioye (CC0)

Foto: Pexels, MART PRODUCTION (CC0)

Foto: Unsplash, Zach Wear (CC0)

Rada starších

Nazítří se shromáždila celá vesnice. Zachmuřené tváře prozrazovaly vážnost situace. Adrien stál tiše uprostřed. Hlavní slovo měl velekněz vesnice.

„Tvé odmítnutí obětovat rozhněvalo duchy. Pokud se neuskuteční obřad, rodina zanikne a ty poneseš veškerou odpovědnost,“ prohlásil velekněz vesnice s hroživým pohledem.

Adrien stál pevně, s jistotou, kterou získal ze své víry v Ježíše Krista: „Opírám se o toho, se kterým jsem se setkal,“ řekl klidně.

To velekněze rozzuřilo.

Prokletí

„To se ještě uvidí, jestli tě ten, o kterého se opíráš, zachrání před hněvem duchů!“ křičel velekněz, jeho oči planuly hněvem. „Pokud neskončíš se studiemi, dne 16. července 1998 zemřeš!“

Ráno 17. července 1998 Adrien sedl na motorku a vyrazil zpět do vesnice.

Pak vzal velekněz kuře a obětoval ho duchům za klan, aby tím smyl pohanu, kterou podle něj Adrien přivodil.

To vynesené prokletí vyděsilo nejen Adrienovy příbuzné, ale i celou vesnici. Věděli, že slova velekněze nelze brát na lehkou váhu. Znovu a znovu Adrienovi volali, prosili ho, aby se vrátil a zachránil svou rodinu před hněvem duchů.

Adrien však nebyl ochoten ustoupit. Šel do kaple a klekl si před oltářem. „Pat-

řím tobě, Pane. Udělej se mnou, co chceš. Je to jen jeho slovo proti tvé vůli,“ modlil se. Věřil, že Ježíš ho může ochránit před jakýmkoliv nebezpečím.

Silnější než duchové

A pak nastal „ten den“...

A pak další den...

Ráno 17. července 1998 Adrien sedl na motorku a vyrazil zpět do vesnice. Když dorazil, všichni zírali v úžasu.

„Jsem rád, že tě vidím živého,“ řekl mu jeho prastrýc, když ho s úlevou a ulehčením vítal.

Na dvoře seděl starý muž. Vesničané mu říkali „vidoucí“. Ten se nedivil, jen pokyvoval hlavou: „Je to tak, je to tak...“

„Co je tak?“ ptal se Adrien.

„Křesťané jako ty darovali celý svůj život tomu, koho nazývají Ježíš. Když jim chce někdo ublížit, zjistí, že je kolem nich velký oheň, který nelze překonat.“ ▷

Kněžské svěcení se konalo 16. července 2005.

Téhož dne velekněz vesnice, který předpověděl Adrienovu smrt, sám zemřel! Jeho smrt všemi otřásla a zapůsobila velmi silně na celou vesnici. Příbuzní z matčiny strany od té doby Adrienovi dali pokoj, uznali jeho odhodlání a víru.

Svěcení

Kněžské svěcení se konalo 16. července 2005.

„Adriene, přijede někdo z rodiny?“ ptal se před obřadem spolubratr.

„Tátu by sem dostal jen zázrak,“ smutně se pousmál Adrien. „Byl bych tak šťastný, kdyby tu byl...“

Poté, co na něj biskup vložil ruce a pomodlil se modlitbu kněžského svěcení, se Adrien otočil k zástupu. Nevěřil vlastním očím. Tam, v davu lidí, seděl jeho tatínek oblečený do svého nejslavnostnějšího bílého roucha, které používal jen při pouti do Mekky, hned vedle něj seděla maminka a oba se spokojeně usmívali.

Smíření

Po obřadu, když se oba šťastně objali, se nyní již „otec Adrien“ stále ještě nevěřičně divil:

Jeho otec najednou prohlásil: „Takže ty jsi viděl proroka Issu! Bůh je opravdu tajemný.“

Foto: Unsplash, Emmanuel Ikwegbu (CC0)

2200 vlastních vydaných titulů • 19 originálních edičních řad • nový e-shop

Objednávky on-line nově na eshop.cirkev.cz

Karmelitánské nakladatelství vydává knihy pro muže a ženy, rodiny s dětmi, pro duchovní a pastorační pracovníky či studenty teologie. V nabídce jsou knihy pro účastníky duchovních cvičení, učitele náboženství, katechety, ale i maminky, které si chtějí u dobré knížky odpočinout.

The screenshot shows the homepage of the eshop.cirkev.cz website. At the top, there are navigation links for 'církvev.cz ZPRÁVY', 'Duchovní péče', 'Katolický týdeník', 'E-shop', and 'Církevní nakladatelství'. Below these are icons for 'Knihy', 'Liturgické předměty', 'Kláterní produkty', 'Devocionálie', 'Mešní vína', and 'Předplatné'. A search bar is present with the text 'Hledejte knihy, témata a další produkty...'. The main section is titled 'Sady a komplety' and features a grid of book sets with their respective discounts and prices. The discounts range from -50% to -56%. The prices are listed in Kč. The website also has a footer with 'Kategorie', 'Novinky', 'E-knihy', 'Edice KNA', 'Doporučujeme', 'Připravujeme', 'Akce', 'Prodejny', and 'Kontakt'.

Knihy	Titul	Autorka	Podíl	Cena
-50 %	Eucharistie - srdce církve...	Jaroslav Brož	sada 5 knih	368 Kč
-62 %	Umět se rozhodnout + Bohatství...	Jean-Romain Frisch	sada 5 knih	299 Kč
-36 %	Cesta malých kroků + Smrt...	Cristiana Pacciniová	sada 2 knih	299 Kč
-56 %	Biju se jak lev, tancím radostí...	Agostino Casaroli	sada 5 knih	499 Kč
-53 %	Pravá sebeúcta + Duchovní...	Brian Draper	sada 4 knih	499 Kč
-56 %	Máma odchází do kláštera!...	Karmelitánské nakladatelství	sada 4 knih	499 Kč

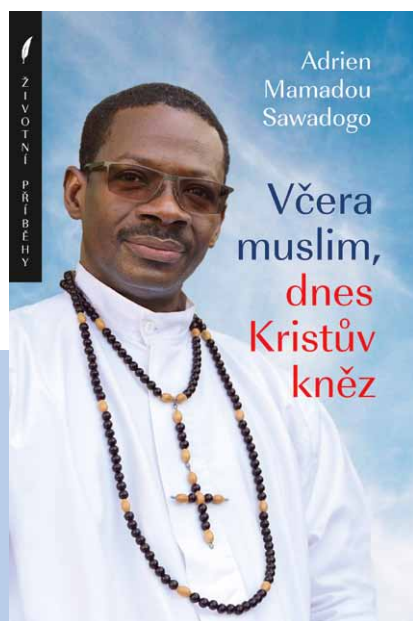

„Tatínku, ale jak to, že jsi tady?“

„Víš, nedokázal jsem se smířit s tvou volbou a už jsi pro mě přestal existovat. Ani jsem netušil, že má být nějaké svěcení. Ale tento týden, když jsem se ukládal ke spánku, jakýsi vnitřní hlas mne nutil, abych jel do Burkiny Faso. Nevěnoval jsem tomu pozornost. Ale bylo to den ode dne silnější!“

Jsem muž víry, věřím na Alláhova znamení, a tak jsem nakonec přece jen vyrazil. Hned za hranicemi jsem volal synovi,

Jeho příběh je důkazem, že Bůh dokáže vykonat své dílo i přes největší překážky.

V knize, která je jeho osobním svědectvím, napsal: „Nejde tu ani o vítězství křesťanství, ani o prohru islámu, ale o uskutečnění Božího díla.“

jestli se tam u nich ve vesnici něco neděje, co by ten vnitřní hlas vysvětlovalo. A on říká, nene, tady je vše v pořádku – ale Mamadou bude mít kněžské svěcení. Pochopil jsem, že to je ten důvod. A tak jsem tady.“

Otec a syn

Po šesti letech od svěcení Adrien uspořádal hostinu pro rodinu a sousedy, kde vyprávěl o svém setkání se zářící postavou – s Ježíšem.

V místnosti bylo úplné ticho. Jeho otec najednou prohlásil: „Takže ty jsi viděl proroka Issu! Bůh je opravdu tajemný.“ („Issa“ je označení pro Ježíše, které používají muslimové; vyskytuje se také v koránu – pozn. redakce.)

Tento okamžik přinesl rodině úplné smíření. Jeho otec uznal jeho volbu a víru. Znovu byli otec a syn.

Adrien Mamadou Sawadogo je důkazem, že Bůh dokáže vykonat své dílo i přes

největší překážky. Jeho cesta od islámu ke katolickému kněžství je inspirací. Nejen pro muslimy. Protože překážky na cestě za Pánem Ježíšem musíme překonávat přece všichni.

Připravila Lenka Ripperová (podle knihy, kterou napsal sám Adrien Mamadou Sawadogo: „Včera muslim, dnes Kristův kněz“ – viz informace o knize na této straně) ■

Co říká katechismus?

Co je to křest?

Křest je cestou z říše smrti do života; je branou do Církve a počátkem trvalého společenství s Bohem.

Křest je zásadní svátostí a předpokladem pro všechny ostatní svátosti. Sjednocuje nás s Ježíšem Kristem, zahrnuje nás do jeho výkupné smrti na kříži, a tak nás vysvobozuje z moci hříchu, očišťuje od všech osobních hříchů (kterých se člověk dopustil předtím, než byl pokřtěn – pozn. red.) a umožňuje nám spolu s Pánem Ježíšem vstát z mrtvých k životu, který nekončí. Protože křest je smlouvou s Bohem, musí člověk k němu říci své svobodné ano. V případě křtu malých dětí vyznávají víru jejich rodiče jako zástupci.

Srov. „YouCat – Katechismus katolické církve pro mladé“, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2011.

Adrien Mamadou Sawadogo: Včera muslim, dnes Kristův kněz

Vydaly Paulínky v roce 2022.

Objednávky na www.paulinky.cz

Nakladatelství Paulínky

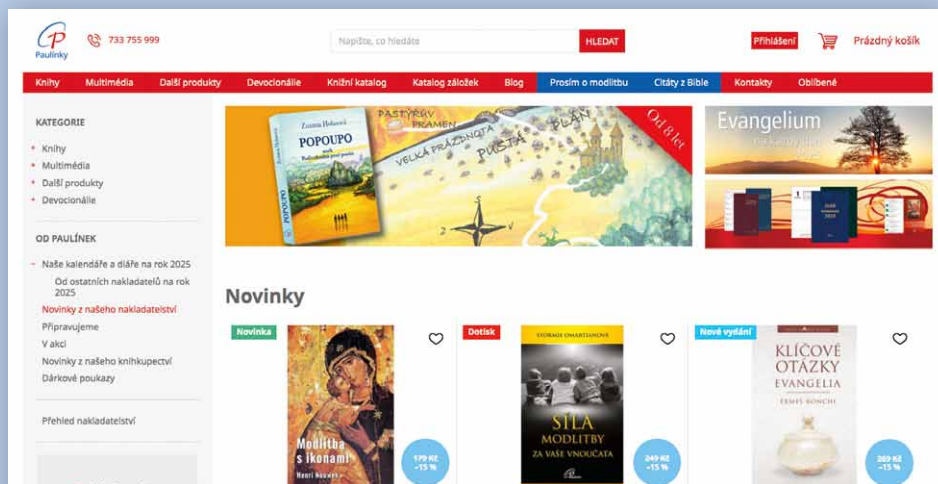
www.paulinky.cz

• Knihy

• **Multimédia** – audioknihy ke stažení, DVD, mobilní aplikace, CD, e-knihy

• **Devocionálie** – hostie a mešní víno, křestní roušky, medailky a klíčenky, svíčky, ikony a obrázky na dřevě, kříže, růžence

• **Další produkty** – vánoční zboží, hry, plakáty a obrázky, přání, dárkové předměty, kalendáře a diáře, pohledy, záložky

Nechť na ní spočine Boží mír a požehnání!

Pannu Marii mají v úctě nejen katoličtí a pravoslavní křesťané, ale – což je už méně známé – velmi si jí váží také muslimové. Autorem následujícího textu je muslimský duchovní. Napsal ho přímo pro časopis „Milujte se!“ a záměrně jsme ponechali i jeho způsob vyjadřování – i to, jak je k Mariinu jménu zvyklý vždy připojovat slova „... nechť na ní spočine Boží mír a požehnání“. Podobně je zvyklý ho připojovat i ke jménu proroka Mohameda a dalších osob, kterých si muslimové velmi váží. I tento způsob vyjadřování totiž vypovídá něco důležitého o místě Panny Marie v islámu.

P. Pavel Zahradníček

Role Panny Marie v islámu

Panna Marie, budiž s ní Boží mír a požehnání, je v islámských posvátných textech a islámské scholastické tradici jednou z nejdůležitějších a nejctěnějších žen. Mezi další takové ženy patří zejména

*Autorem tohoto
textu je muslimský
duchovní.
Napsal ho přímo
pro časopis
„Milujte se!“.*

Foto: Pevels, Annet Podrez (CC0)

Nahoře: Arabská kaligrafie se jménem Panny Marie

Foto: Wikimedia Commons, Calligraphical (CC BY-SA 4.0)

Marie a Ježíš v koránu

(z 3. súry „Ál 'Imrán“)

A hle, pravili andělé: „Marie, Bůh ti oznamuje zvěst radostnou o Slovu, jež od Něho přichází, jehož jméno je Mesiáš, Ježíš syn Mariin, a bude blahoslavený na tomto i onom světě a též jedním z těch, kdož k Bohu budou přiblíženi.

A bude mluvit s lidmi již v kolébce i jako dospělý a bude patřit mezi bezúhonné.“

Pravila: „Pane můj, jak bych mohla mít syna, když se mne smrtelník žádný dosud nedotkl?“ Pravil: „Takto Bůh tvoří to, co chce; když o věci nějaké rozhodne, řekne toliko, Staniž se!, a stane se.

A naučí jej Bůh Písmu a Moudrosti a Tóře a Evangeliu.

A byl poslem k dítkám Izraele: „Přišel jsem k vám se znamením Pána vašeho. Utvořím pro vás z hlíny něco podobného ptáku a vdechnu tomu život, a stane se to skutečným ptákem z dovolení Božího. A vyléčím slepého i malomocného a vzkřísím mrtvé z dovolení Božího. A sdělím vám, co jíte a co shromažďujete v příbytcích svých. A věru je v tomto pro vás znamení, jste-li věřící.

A přišel jsem, abych potvrdil pravdivost toho, čeho se vám dostalo přede mnou z Tóry, a aby vám byla dovolena část z toho, co vám bylo zakázáno. A přicházím k vám se znamením od Pána vašeho – bojte se Boha a poslouchajte mne!

Zajisté Bůh je Pánem mým i Pánem vaším, uctívejte Jež tedy – a to je stezka přímá!“

(3:45–51)

Obrázek vlevo: *Narození v poušti* (1595, knižní ilustrace, papír, autor je zřejmě Sâdeq Mêg z perské královské dílny). Panna Maria s dítětem Ježíšem pod datlovou palmou. Tato vyobrazení jsou v islámském umění vzácná. Islám s odvoláním na verše koránu nedovoluje zobrazovat lidi a zvířata. Výjimkou jsou právě perské a indické knižní ilustrace.

Foto: Wikimedia Commons

Fátima, dcera Proroka Muhammada, nechť na něm spočine Boží mír a požehnání, jakožto i jeho manželky.

Příklad Panny Marie jako ženy, světice, úplně odevzdané do Vůle Boží, je pak jedním z nejvyšších a nejvznešenějších, neb právě odevzdanost do Vůle Boží je samou esencí islámu – samotné slovo „islám“ arabsky znamená „odevzdání se/podrobení se“ (Vůli Boží/Božímu Zákonu). Především právě z tohoto důvodu je jméno Marjam (arabská verze Marie) jedním

z nejrozšířenějších jmen v muslimských zemích.

Panna Marie v Koránu

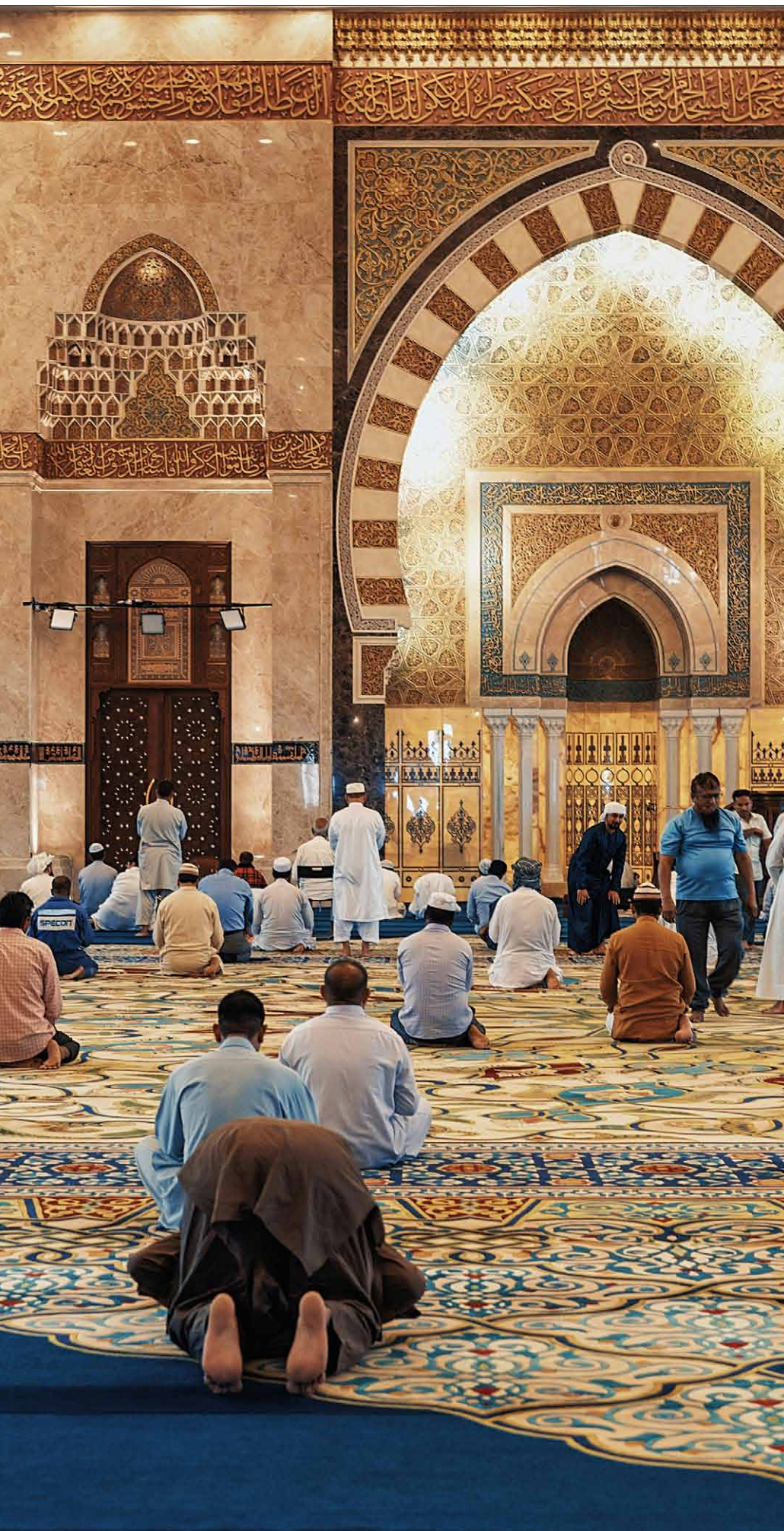
V súře *Marjam*, která je pojmenovaná po Panně Marii, jako i v dalších súrách Koránu, nalézáme mnoho krásných veršů

o Marii a o jejím synu, Proroku Ježíši (arabsky 'Ísá), nechť na nich spočine Boží mír a požehnání. Mezi nimi jsou i tyto:

A hle, pravili andělé: „Marie, Bůh si tě věru vyvolil a čistou tě učinil a vyznamenal tě mezi ženami lidstva veškerého.“ (3:42) ▷

***V koránu je súra „Marjam“.
Je pojmenovaná po Panně Marii.***

Muslimové napříč historií tuto vznešenou ženu oslavují a berou si ji za vzor...

A zmiň se o té, jež panenství své střežila. A vdechli jsme do ní část ducha Svěho a učinili jsme z ní i ze syna jejího pro veškeré lidstvo znamení. (21:91)

Shrnutím toho, jak Korán vypráví příběh Marie a jejího syna Ježíše, nechť na nich spočine Boží mír a požehnání, jsou pak verše 45–51 ze třetí súry (jejich znění najdete v infoboxu na str. 37 – pozn. redakce).

Panna Marie v klasické sunnitské teologii

Dle klasického sunnitského islámu je Marie ženou nejvyšší možné zbožnosti, jaké může smrtelník dosáhnout (tzv. Sid-díka). Někteří učenci se dokonce domnívali, že byla Marie prorokyní — avšak tento názor je zcela minoritní a naprostá většina sunnitských teologů uvádí, že Prorokové a Poslové Boží jsou pouze muži.

Bůh si Marii vyvolil, aby v ní zázračně stvořil syna bez otce. Panna Marie tedy podle nás skutečně byla pannou, a to jak před narozením Ježíše, tak i po něm, až do svého odchodu ze života na zemi. Narození Ježíše bez biologického otce považujeme za zázrak. Zároveň však, jak je dobře známo, Ježíše nepovažujeme za Boha, ani za syna Božího, a tedy pochopitelně nepovažujeme ani Pannu Marii za bohorodičku či jakkoliv jinak božskou bytost (pozn. redakce: za božskou bytost rozhodně nepovažují Pannu Marii ani křesťané – viz infobox o katolické věrouce ve vztahu k Panně Marii). Nutno však dodat, že Ježíš je dle islámu jedním z pěti nejvýznamnějších Poslů a Proroků Božích, ti čtyři ostatní jsou Noe, Abrahám, Mojžíš a Muhammad, nechť na nich všech spočine Boží mír a požehnání.

Mezi klasickými sunnitskými teology se také vede debata o tom, která ze žen je tou nejzbožnější a nejsvětější. Někteří říkají, že tou ženou je právě Marie. Jiní říkají, že tou ženou jest Fátima, dcera Proroka Muhammada, nechť na nich všech spočine Boží mír a požehnání.

Foto: Unsplash, Emmanuel Ikwegbu (CC)

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve¹⁾

O MATCE VYKUPITELE

MARIINO BOŽÍ MATEŘSTVÍ

Maria je skutečně Matkou Boží. ^[De fide]

VÝSADY MATKY BOŽÍ

Maria byla počata bez poskvrny dědičného hříchu. ^[De fide]

Maria byla od svého početí prosta všech hnutí žádostivosti. ^[Sent. comm.]

Maria byla pomocí zvláštní Boží milosti uchráněna všech osobních hříchů. ^[Sent. fidei prox.]

Maria byla pannou před porodem, při porodu i po porodu. ^[De fide]

Maria porodila bez porušení panenství. ^[De fide]

Maria žila i po Kristově narození jako panna. ^[De fide]

Maria zemřela časnou smrtí. ^[Sent. comm.]

Maria byla s tělem i duší vzata do nebe. ^[De fide]

MARIINO SPOLUPŮSOBENÍ PŘI VYKUPITELSKÉM DÍLE

Maria dala světu Vykupitele, pramen všech milostí, a tím všechny milosti zprostředkovala. ^[Sent. comm.]

Od Mariina nanebevzetí se bez její aktuální příměly neobejde žádná milost určená pro lidi. ^[Sent. pia et probabilis]

Boží Matce Marii patří *cultus hyperduliae* (tedy odlišný od úcty, která se projevuje samotnému a jedinému Bohu a kterou označujeme slovy *cultus latrae* – tedy kult klanění, které náleží jen Bohu; ale úcta prokazovaná Panně Marii, Matce Boží, je mnohem vyšší než úcta prokazovaná kterémukoliv jinému svatému, jejichž kult označujeme slovy *cultus duliae*; proto to slovo *hyper* v označení úcty prokazované Panně Marii – pozn. redakce). ^[Sent. certa]

Srov. Ott, Ludwig. „Dogmatika“, Olomouc: Matice cyrilometodějská, 1994.

¹⁾ Dogmata jsou mimořádným projevem učitelského úřadu Církve zpravidla v oblastech, u kterých došlo v minulosti ke sporům. Vyhlášená dogmata se vzájemně doplňují, proto není možné některé z nich ignorovat. Zde uvedená dogmata nevyjadřují celou nauku Církve k danému tématu, ale pouze zdůrazňují některé oblasti. Uvádíme stručné formulace, které je třeba chápat v kontextu, v jakém byla dogmata vyhlášena, a v souvislosti s dalším učením Církve.

Poznámka: **De fide** – pravda víry; **Sent. cert.** – logický závěr vyvozený z pravdy víry; **Sent. comm.** – všeobecně rozšířené mínění teologů; **Sent. fidei prox.** – pravda považovaná za zjevenou Bohem, kterou však Církev definitivním způsobem neprohlásila za pravdu víry; **Sent. pia** – zbožný názor; **Sent. probabilis** – názor považovaný teologií za pravděpodobný, ale nikoliv jistý.

... není však pochyb o tom, že se různí lidé liší v tom, nakolik se jejím vznešeným příkladem skutečně řídí.

Slovo na závěr

Panna Marie je jednou z nejtěnějších žen islámu. Muslimové napříč historií tuto vznešenou ženu oslavují a berou si ji za vzor. Není však pochyb o tom, že se různí lidé liší v tom, nakolik se jejím vznešeným příkladem skutečně řídí.

Kristián Dembický (autor je „ustáz“ a „dá'ija“, tj. islámský duchovní; titulček článku a perex doplnila redakce) ■

Dříve než řekneš „ano“ muslimovi

Do mezinárodní redakce „Milujte se!“ v Poznani došel dopis od čtenářky, která žije v Anglii. Mnoho dívek v poslední době cestuje za prací do zahraničí a ocitají se v různorodém prostředí z hlediska národnostního a konfesního. V souvislosti s tím se objevují nové výzvy, konflikty i otázky. Jednou z nich je problém toho, zda svazek dvou lidí, kteří pocházejí z extrémně odlišných kultur, náboženství a mentality, může být šťastný a trvalý. Tento článek jsme uveřejnili v „Milujte se!“ již dříve – poprvé vyšel hned ve 4. čísle časopisu –, ale otázky, kterých se dotýká, jsou dnes ještě naléhavější než tehdy.

Foto: Pexels, ganihph (CC0)

Čtenářka píše: „Nedávno jsme se seznámili s kolegou pocházejícím z arabských zemí. Je třeba uznat, že jsou velmi milí a pohostinní, mají však zcela jiné zvyky než my. A jak se později ukázalo, každý druhý má nějaké mouchy. Pochopila jsem, že mé dřívější špatné zkušenosti s jedním klukem jsem potřebovala k tomu, abych se nedala tak snadno svést dalším, který naléhá a – jak to popsal – chce, abych ‚byl na chvíli‘ byla jeho dívkou. Vysvětluje mi, že je to jen hra: ‚No sex, only play!‘ (...) Já mám své zásady, on své. Já se nezřeknu

své katolické víry, on pravděpodobně své islámské také ne.“

Další příběh

Jiná naše čtenářka, která však již navázala s muslimem vztah, popisuje svůj příběh takto: „Bazén a Basam... Do těch jsem zamilovaná. Není to tisková chyba. Basam je jméno mého kluka. Je muslim. Spolu jsme byli zvyklí blbnout v bazénu, plavat a potápět se. Do určité doby...“

Po dvou letech známosti začal přede mnou odhalovat svou pravou osob-

nost utvářenou koránem. Z veselého, ke všem milého kluka se změnil k nepoznání. Nedovoluje mi mnoho věcí, mezi jinými plavání, které jsme dřív měli spolu rádi. Nemůžeme chodit na žádné večírky, nedovoluje mi setkávat se s mnoha mými známými, ačkoli je vůbec nezná a nechce poznat. Nesmím jíst vepřové a dělat spoustu dalších věcí, jejichž seznam je velmi dlouhý. Došlo dokonce k tomu, že vůbec nerespektuje moji křesťanskou víru. Ježíšovo zmrtnýchvstání považuje za nesmysl, kope do Bible, plive na kříž.

Ještě před pár měsíci to byl báječný kluk, který se mnou šel o Vánocích na půlnoční. Dnes si neváží mě ani mé rodiny. Vysvětluje to tím, že nyní „mě bere vážně“ a plánuje svatbu... A po svatbě se situace ještě více změní.

Píši, abych varovala všechny dívky, které se jako já zamilovaly do muslima. Oni jsou na začátku skutečně jiní. Skrývají svou výchovu koránem. Skrývají své přesvědčení, že jsou nadřazeni ženám. Jsou to výborní herci. A když již pak získají jejich srdce, stávají se najednou zcela jinými lidmi... Plnými nenávisti, když někdo udělá něco, co se neshoduje s koránem. Proto prosím: nedejte se nalákat jako já.

Stále však doufám, že Kristus ukáže Basamovi cestu k sobě. Jsou chvíle, kdy v něm poznávám dřívějšího Basama plného lásky ke všem. Stačí však projít kolem řeznictví a plane nenávisti ke všem lidem na zemi, kteří jedí vepřové. Prosím tedy o modlitbu za konverzi mého Basama, aby uvěřil, že Kristus zemřel i za něj, aby i on mohl být spasen. Prosím, modlete se o zázrak. Přese všechno věřím, že Basam má dobré srdce. Přitakává zlu, protože si myslí, že to jsou Boží slova. Proto ještě jednou prosím o modlitbu za něj. Ať Ježíš otevře jeho srdce Boží lásce. Věřím, že Basamovo dobré srdce potřebuje jen vůdce, jímž je Ježíš.“

Co k tomu dodat? Těžko říci, jak toto děvče dopadne...

Co má společného světlo s tmou?

Katoličky, které uvažují o tom, že si vezmou muslima (zřídka dochází k opačné situaci), musejí vzít v úvahu níže uvedené rady, které sepsal P. Zakarius Butros, který má zkušenosti s pastorační koptské církve v Egyptě a věnuje se evangelizační práci.

Otec Butros často pracoval se smíšenými manželstvími jak v Egyptě, tak v Evropě a Americe. V každém z těchto manželství se nezávisle na místě opakují prakticky tytéž problémy. Jediný rozdíl je v tom, že v muslimské zemi, jakou je Egypt, se vůči nemuslimským ženám užívá víc násilí – jak před svatbou za účelem přinutit je k manželství, tak po svatbě, aby byly přinuceny přijmout islám.

„On ti nabízí manželství, ty jsi zamilovaná do jeho východního půvabu. Je inteligentní, bohatý, vzdělaný a laskavý. Co ještě může žena chtít? Ano, ukazuje se, že tento dokonalý kandidát manželství je muslim.

Řekne ti: „S náboženstvím nebude problém. Můžeš si nechat svoje a já si nechám

svoje.“ Je samozřejmě pravda, že muslim si může vzít nemuslimku, ale je pravda, že v tomto manželství nebudou problémy? Aby žena mohla na tuto otázku odpovědět, musí se dovědět, co znamená pojem „muslimská manželka“.

Tvůj status

- Islám učí, že „muž ženu převyšuje“ (korán, súra 2:228).
- Islám učí, že žena má polovinu těch práv, která má muž, u soudu (2:228) i ohledně dědictví (4:11).
- Islám ženám přikazuje zakrývat si tvář, když vycházejí z domu: „A řekni věřícím ženám, aby si zakrývaly tváře a nezvyšovaly svou krásu“ (24:31).
- Spis Sahih Al-Bukhari (2:24:541),

který je jednou z hlavních sbírek sunnitských textů, učí, že ženy jsou intelektuálně a duchovně méněcenné a uvádí tvrzení: „Nepotkal jsem nikoho víc bez rozumu a zbožnosti než ženy.“ Na stejném místě dodává, že v pekelných plamenech budou většinou ženy.

Tvé manželství

- Islám dovoluje polygamii; muž může mít zároveň až čtyři ženy: „Žeňte se podle své volby se dvěma, třemi, čtyřmi...“ (4:3).
- Muž se může se ženou rozvést – stačí jeho ústní prohlášení, naproti tomu žena nemůže být iniciátorkou rozvodu. „Lze se dvakrát rozvést,“ praví korán (2:229). Pokud muž vysloví třikrát ➤

Po dvou letech známosti začal přede mnou odhalovat svou pravou osobnost, utvářenou koránem.

Foto: Flickr, corrine klug (CC BY-NC-ND 2.0)

rozvodovou formuli, žena se k němu nemůže vrátit, dokud se neprovdá za jiného, který se s ní rovněž rozvede (žena s ním samozřejmě rovněž musí sexuálně žít). Nařizuje to korán (2:230).

- Islám učí, že muž musí ženu trestat buď bitím, nebo odmítnutím soužití: „Pokud ženy prokazují neposlušnost, trestejte je, nesdílejte s nimi lože a bijte je...“ (4:34).

Tvůj sexuální život

- Islám považuje ženu za předmět uspokojující sexuální touhu muže: „Ženy vaše jsou pro vás polem; vcházejte tedy na pole své, odkud chcete...“ (2:223).

Tvé děti

- Tvé děti musejí být vychované v náboženství otce-muslima. V případě roz-

vodu zůstávají děti vždy s otcem, který může zabránit, aby ses s nimi viděla. Šaría (islámský zákon) praví, že ve smíšených manželstvích musí být dítě vychováno v „lepší“ z obou náboženství vyznávaných rodiči, přičemž tím lepším je, samozřejmě, podle šarii islám. Korán praví, že islám je jediné pravé náboženství (3:19).

Tvá minulost

- Pokud tvůj muslimský manžel zemře dříve než ty a jeho majetek se nachází v islámské zemi, je použito islámského zákona. Manželka muslima, která nepřestoupila na islám, nedostane nic z majetku svého zemřelého muže. Ta, která na islám přestoupila, dostane velmi malou část.
- Podle koránu muslimská žena po manželovi majetek nepřijímá. Jest-

liže manžel zemře a nezanechá děti, žena dostane čtvrtinu majetku a zbylou část si mezi sebou rozdělí rodiče, bratři, strýcové a další příbuzní. Jestliže ovšem zemřelý muž měl děti, žena dostane pouze osminu majetku a zbytek děti, přičemž synové dostanou dvakrát víc než dcery. Toto právo ustanovil samotný korán (4:12): „Z toho, co zůstane, dostanou vaše ženy jednu čtvrtinu, pokud zemřete bezdětní; jsou-li ale děti, ženy dostanou jednu osminu.“

Dříve než řekneš „ano“

Dříve než se rozhodneš provdat za muslima, měla bys znát důvody, pro které se chce s tebou oženit. Jestliže je tvój motivací láska, jeho rozhodnutí může být vyvoláno přáním získat trvalý pobyt ve tvé zemi. Víím, že „láska je slepá“, ale přesto věřím, že ti moje úvahy pomohou otevřít oči a vidět pravdu.

Možná řekneš, že tvůj snoubenec je nepraktikující muslim, ale nesmíš zapomínat, že islám je víc než jen náboženství. Je to celý nábožensko-právní systém, kterému se musí podříditi nejen muslimové, ale i nemuslimové v islámských zemích. V případě jakékoli neshody mezi tebou a tvým muslimským mužem mu stačí objevit se na islámském území, aby měl nad tebou naprostou převahu.

Máš-li nadále pochybnosti, nabízím ti: podívej se např. na film nebo si přečti knihu *Bez dcerky neodejdu*. Ukazuje pravdivý příběh Američanky, která se provdala za muslima. Existují i jiné podobné příběhy. Kterýkoli z nich ti může pomoci zachránit si život. A nejen tvůj život, ale i život tvých dětí.“

Apoštolský stolec vydal instrukci *Erga migrantes caritas Christi*, která varuje katolíky před uzavíráním manželství s vyznavači islámu.

*Zpracoval Miroslaw Rucki
(před novým otištěním v „Milujte se!“
redakčně upraveno) ■*

***Islám učí, že žena
má polovinu těch
práv, která má
muž, u soudu
i ohledně dědictví.***

***Islám považuje ženu za předmět
uspokojující sexuální touhu muže:
„Ženy vaše jsou pro vás polem;
vcházejte tedy na pole své,
odkud chcete...“***

Foto: Pixels, Jenny Uhling (CCO)

Ti, kteří už vědí...

Asi ne všichni odebíráte časopis „Milujte se!“ (část nákladu časopisu posíláme těm, kteří ho pravidelně odebírají, a část šíříme mnoha jinými způsoby s pomocí množství dobrovolníků), a proto ne všichni jste dostali jako dárek k tomuto číslu časopisu i knížku Jany Ilčíkové „Nes světlo, Jano!“. Pro všechny je zde ale jeden „bonusový příběh“, který v její knížce nebyl.

Předávání cen České filmové akademie.

Herec a moderátor Marek Eben noblesně, laskavě i vtipně a důstojně provázel celým slavnostním večerem.

Do posledního místa zaplněný sál tleskal umělcům ze světa filmu i výbornému moderátorovi.

Když uváděl vzpomínku na kolegy, kteří v minulém roce zemřeli, řekl:

„Čím je člověk starší, tím víc pochybuje o tom, co dělá a jakou to jednou bude mít hodnotu.

Bude jednou cennější skvělé představení, které odehrajeme, anebo to, že

Jana Ilčíková (vpravo) při prezentaci a žehnání své knihy v Dubňanech

Foto: Lenka Fojtková

*Ten, který se vrátil
z říše zemřelých
a jasně zazářil
lidskému rodu:
tvůj Syn, Ježíš
Kristus,
který s tebou žije
a kraluje na věky
věků.*

*Z velikonočního chvalozpěvu
o vigilií Slavnosti
zmrtvýchvstání Páně*

nezapomeneme pozdravit vrátného, až budeme odcházet z divadla?

Každým rokem přibývá těch, kteří už to vědí.

Vědí to, ale neřeknou.

Protože kdyby nám to řekli, tak by možná tento sál byl poloprázdný a řada z nás by se zabývala úplně něčím jiným.

Pojďme si teď připomenout ty, kteří v minulém roce rozšířili řady těch, kteří už vědí.“

Jana Ilčíková ■

Nes světlo, Jano!

Jana Ilčíková (ilustrace Johanka Ilčíková)

Již třetí vydání krátkých, poutavě podaných příběhů ze života autorky i lidí, které během let poznala. Často dochucené špetkou slováckého humoru (někdy tak velkou, že čtenáři prvního „testovacího vydání“ říkali, že místy se smáli, až se za břicho popadali, když si knihu společně nahlas četli). Kniha nejen pobaví – to určitě také –, ale ukáže, jak žít s Bohem a mít naději, kterou v těžkých situacích nikdo jiný než On sám dát nemůže. Vynikající knižní dárek skoro pro každého! Doslov ke knize napsala MUDr. Marie Svatošová, lékařka a zakladatelka hospicového hnutí v ČR. Bohatě ilustrovanou knihu (formát 164 x 225 mm, 96 stran) můžete objednat jen za příspěvek na tisk 30 Kč a obyčejné poštovné České pošty pomocí kuponu na str. 27, nebo na www.amims.net a www.fatym.com, kde je také zdarma dostupná ke stažení ve formátu PDF.

„Živá, vášnivá, vznětlivá“

Foto: archiv sester karmelitek

„Živá, vášnivá, vznětlivá,“ napíše o ní jeden kněz, rodinný přítel. Svatá Alžběta od Trojice nám nabízí „spiritualitu pro všechny“.

Alžběta přichází na svět 18. července 1880 ve francouzském Campo D'Avor. Přichází energická a vášnivá a také trochu podrážděná. „Živá, vášnivá, vznětlivá,“ napíše jeden kněz, rodinný přítel. „Železná vůle, která vždy musí za každou cenu dosáhnout toho, co chce,“ všimne si domácí učitelka. Sama Alžběta bude ve zkratce mluvit o „své strašné povaze“.

Radikální změna přichází v 11 letech, kdy Alžběta přistupuje k prvnímu svatému přijímání. A to „bez toho, že by úsilí, které věnuje k ovládnutí sebe sama, změnilo její přirozenou živost a veselost“.

Dům Boha

V den prvního svatého přijímání je děvče přivedeno do hovorny karmelitánského kláštera, který se nachází v bezprostřední blízkosti jejího domu. Zde malé dítě slyší vysvětlení významu svého jména z úst matky převorky: Alžběta znamená „Boží dům“. I když se převorka ve výkladu jména zmýlila, tato slova mladou dívku hluboce

ovlivnila. (Nicméně toto jméno hebrejského původu je i tak příhodné, neboť má význam „Bůh je má přísaha“, vykládá se i jako „zaslíbená Bohu“ – pozn. red.)

Touha

Tři roky poté v sobě objevuje touhu vstoupit na Karmel. Její matka je však zásadně proti (otec zemřel v jejích sedmi letech) a chce, aby čekala do svých jednadvaceti let. Alžběta svoluje a následující období se stává časem mimořádného prohloubení, ve kterém zraje spiritualita přístupná všem. Vnější aktivity jí nebrání, aby si vytvořila ve své duši „vnitřní celu“, příbytek, v němž žije se svým Bohem.

Vede normální život, v němž nechybí cesty a letní prázdniny ani počestný světský život, složený z návštěv a tanečních večírků. Již v osmi letech je obdivovanou pianistkou a ve třinácti získává první cenu na dijonské konzervatoři.

Ve společnosti je vyhledávaná a ona sama se v ní chová „bez škrobenosti a s velkou skromností“. Její přítelkyně si všimly, že během večírků má opravdový zájem pobavit se. Zůstávala sama sebou, neváhala vstoupit na parket a účastnit se

Vnější aktivity jí nebrání, aby si vytvořila ve své duši „vnitřní celu“, příbytek, v němž žije se svým Bohem.

Foto: Flickr, IJza31337 (CC BY 2.0)

společné radosti všech. I přesto však u ní někteří pozorují „jistý odstup“. Vzpomínky těch, kdo Alžbětu sledovali až do jejího vstupu na Karmel, mluví o dívce velmi radostné a normální, avšak „velmi ponořené do Boha a velmi prostoupené jeho přítomností“.

Od srdce k srdci

Roku 1901 může Alžběta konečně vstoupit do kláštera. Na Karmelu se ihned cítí jako doma. Podle svědectví spolusester při beatifikačním procesu „měla neobyčejnou citlivost lásky při vztazích v komunitě“ a „dokázala vzájemně spojovat ctnosti, které se zdály být nespojitelné, jako například něžnost a rozhodnost“.

Temné noci – pocit jako by Bůh neexistoval...

Během noviciátu prožívá velmi intenzivní očišťování v „temné noci“, kdy měla pocit, jako by Bůh neexistoval. Z tohoto temného tunelu vychází plná něhy, s poznáním dvojí propasti: propasti své nicoty a propasti milosrdenství. A osvobozená od nebezpečí posuzování druhých.

... a štěstí

Sliby skládá v hlubokém štěstí. Svědectví o období mezi složením slibů a počátkem nemoci vyzdvihují „stálost a intenzitu, se kterou Alžběta žila víru, naději a lásku“.

Až do krajnosti

Roku 1905 se u Alžběty začínají projevovat první příznaky Addisonovy nemoci – tehdy neléčitelného onemocnění. Nesmírná slabost přechází v prudké bolesti břicha a hlavy a postupně v neschopnost přijímat potravu. Na jaře 1906 se Alžběta stěhuje do pokoje pro nemocné.

Alžběta je pokojná, ale její utrpení je nesmírné. Převorce na konci jedné návštěvy říká: „Trpím tolik, že nyní chápu sebevraždu. Ale buďte klidná: Bůh je zde a dívá se na mě.“ Neprožívá žádné mystické milosti, které by jí ulehčily, zůstává jí jen samotná víra. Alžběta umírá 9. listopadu 1906. Poslední slova z jejích úst jsou: „Jdu ke světlu, k lásce, k životu.“

Připravila sestra Marie OCD ■

„Myslím, že mým posláním v nebi bude přitahovat duše, pomáhat jim, aby se od všeho oprostily a velmi prostým, láskyplným úkonem přilnuly k Bohu, a strážit je, aby setrvaly v tomto velikém vnitřním tichu, které Bohu umožňuje vtisknout se do nich a proměnit je v sebe.“

svatá Alžběta od Trojice

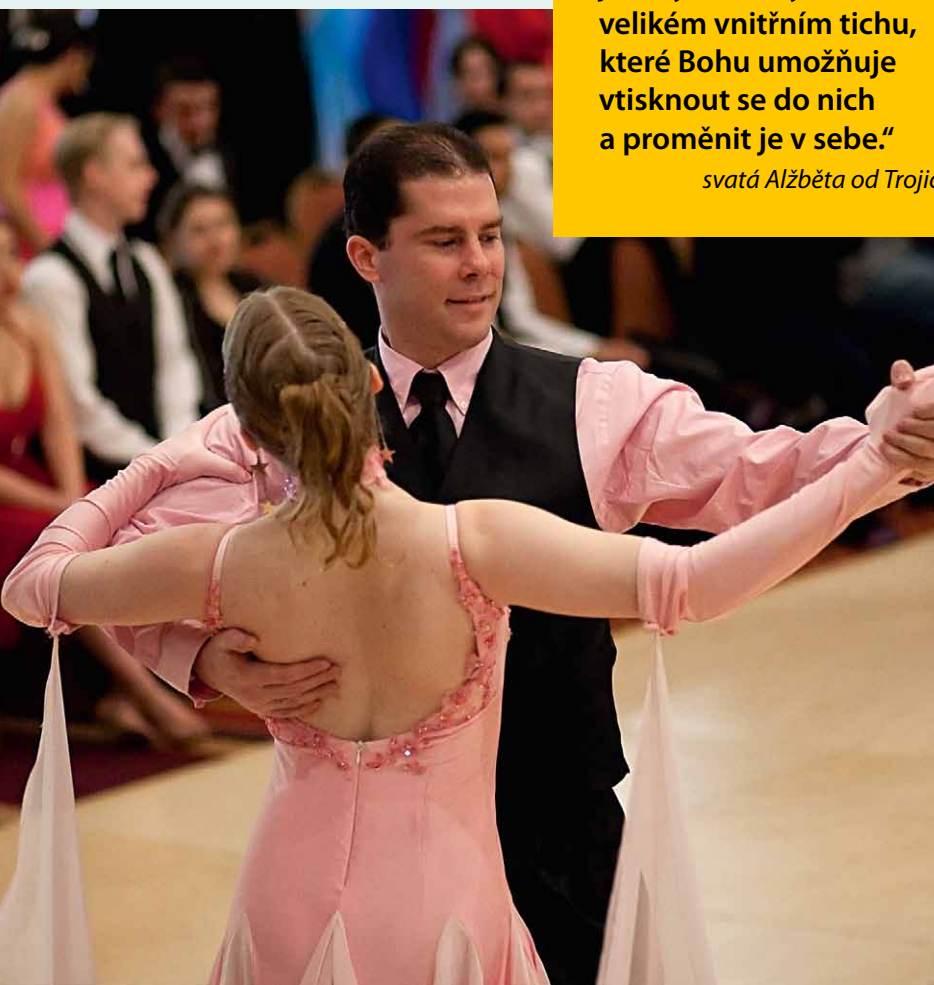

Nahoře: Alžběta v dívčím věku u klavíru. Dole: Alžběta v karmelitánském hábitu po slibech

Poslední slova z jejích úst jsou: „Jdu ke světlu, k lásce, k životu.“

Foto: 2x archiv sester karmelitek

Spiritualita pro všechny

svaté Alžběty od Trojice

Náš Bůh je věčným společenstvím. Jednotlivé osoby Trojice spolu „tančí tanec lásky“ a touží, abychom se i my stali součástí tohoto tance.

Alžběta od Trojice přijala od Pána pro Církev velké prorocké poslání: zpřítomnit a uvést do praktického prožívání právě toto největší tajemství křesťanství. I když její poznání bylo mystického charakteru, její spiritualita je velmi prostá a je určena

všem lidem, zvláště laikům a lidem žijícím ve světě. Alžběta nás učí, jakým způsobem můžeme již nyní žít s Trojicí a v Trojici, uprostřed všedního života uskutečňovat svou „věčnost“ a naplňovat své křestní povolání.

Foto: Pexels, Daniel Duarte (CC0)

Nech se milovat

Na počátku všeho stojí dar. Alžběta pochopila tuto zákonitost života. Náš život je odpovědí. A naše odpověď je taková, do jaké míry jsme schopni otevřít se přijetí daru. „Duchovní závěť“, kterou Alžběta na konci svého života zanechává své převorce, je vedena právě touto logikou: „Jste velmi milovaná, milovaná výjimečnou láskou (...). Pán vám říká: „Nech se milovat...““

On je ve vás

To, čemu se Alžběta učí věřit, jsou základní pravdy víry: skrze křest jsme byli přijati za Boží děti, „jsme-li děti, jsme i dědici“; naše tělo je „jeho chrámem“, v němž si „chce učinit svůj příbytek“; má-li v nás svůj „domov“, „zůstává v nás“... – tyto výroky Písma se Alžběta snaží žít do nejzazších důsledků, zvnitřnit je a přivlastnit si je vírou do té míry, až se stanou základní, nezpochybnitelnou pravdou jejího života.

Kvůli tomu, že byla Alžběta přinucená snažit se žít své povolání a karmelitánskou spiritualitu ve světě, se čím dál víc přestávala opírat o vnější prostředky, jakými jsou klášter, klauzura, cela... – všechny tyto prvky se jí zvnitřňují. Klášteřem a klauzурou se pro ni stává její vlastní srdce, kde nalézá své „nebe“ a kde se snaží zachovávat vnitřní mlčení.

Všechno může být svátostí

Pro Alžbětu jako by neexistovalo napětí kvůli tomu, čemu se právě věnuje. Vnitřně se sjednocuje s Kristem, vše dělá „s Ním,

*Skrze křest jsme
byli přijati za Boží
děti, „jsme-li děti,
jsme i dědici“.*

„Žijme s Bohem jako s Přítelem, ožívujeme svou víru, abychom se s Ním spojovali ve všem. Právě tak se rodí světci. Své nebe nosíme v sobě, protože Ten, který ve věčnosti sytí blažené, se nám již nyní dává ve víře a v tajemství; On je týž. Zdá se mi, že jsem našla své nebe na zemi, protože nebe, to je Bůh, a Bůh je v mé duši. V den, kdy jsem toto pochopila, se ve mně všechno projasnilo a já bych toto tajemství chtěla šeptat všem, které mám ráda.“

svatá Alžběta od Trojice

v Něm a pro Něho.“ „Vše dělám s Ním, a tak ke všemu přistupuji s božskou radostí: ať už zametám, pracuji, nebo se modlím, všechno mi připadá dobré a příjemné, protože všude vidím svého Pána.“ V lásce nachází hlubší syntézu protikladů života a vnitřní jednotu.

Vše je pro ni svátostí, protože potkává Boha ve všem a skrze všechno: „Každá událost, každé utrpení i každá radost je svátostí, kterou nám dává Bůh.“ Stírá se tak rozdíl mezi přirozeným a nadpřirozeným, protože vše může být „božsky proměněno“; všeho, s čím se setká, se dotýká

Vše je pro ni svátostí, protože potkává Boha ve všem a skrze všechno.

Bůh, který žije v ní. Nic není překážkou, ale všechno je prostředkem.

„Zdá se mi, že člověka nemůže odvést nic od Něho, když jedná jen pro Něj, stále v Jeho svaté přítomnosti, pod tímto božským pohledem, který proniká až na dno duše. I uprostřed světa Mu člověk může naslouchat v tichu srdce, které chce být jen Jeho!“

Připravila sestra Marie OCD ■

Zdroje obou článků:

Burgerová OCD, Milada Jiřina. *Novéna se svatou Alžbětou od Trojice*. Praha: Karmelitánské nakladatelství, 2016.

Sicari, Antonio Maria. *Alžběta od Trojice*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2011.

de Meester, Conrad. *Nejkrásnější texty Alžběty od Trojice*. Praha: Karmelitánské nakladatelství, 2016.

Foto: archiv sester karmelitek

Dům Navštívení v Drastech

Foto: archiv sester karmelitek

Svatá Alžběta je patronkou našeho domu pro hosty – Domu Navštívení.

Navštívení Panny Marie bylo pro Alžbětu velice inspirativní událostí. Zvláště v období mezi Zvěstováním a Narozením je Maria pro Alžbětu vzorem člověka žijícího neustále v Boží přítomnosti, v usebranosti, v lásce...

Tímto vás srdečně zveme k pobytu u nás! Dům nabízí 16 pokojů různých velikostí, adorační kapli a společenské místnosti. Náleží k němu také lesopark s altánem. O jeho provoz se stará společenství Kerít.

Také vám chceme moc poděkovat za veškerou vaši podporu, díky které jsme se letos přestěhovaly do nového kláštera a byl vysvěcen náš kostel sv. Terezie z Avily. Budeme vám moc vděčné za jakoukoliv další podporu: ještě je před námi dokončení obnovy okolního pozemku, dláždění dvora apod. Teprve po dokončení těchto prací se budeme moci plně vrátit k našemu obvyklému způsobu života v papežské klauzūře.

sestry bosé karmelity z Drast ■

Více informací: www.kerit-drasty.cz

Srdečně zveme k pobytu u nás!

Foto: Jakub Šerých, Člověk a víra ©

Číslo účtu na pomoc s dokončením kláštera v Drastech: 115-3844130247/0100

Foto: archiv sester karmelitek

Poznej své charisma!

... tentokrát uzdravující charismata

V Bibli je mnohokrát popsáno, jak Pán Ježíš uzdravoval lidi z fyzických nemocí. Později Bůh uzdravoval skrze Ježíšovy učedníky. A uzdravuje také v dnešní době? Jak se pozná, že někdo má charisma uzdravování? Jak rozlišit speciální Boží milost k takové službě?

Někdy se lidé v našem okolí dostanou do těžké situace. Tehdy jim můžeme pomoci „fyzicky“, materiálně – lidsky. Ale některé problémy nedokážeme svými lidskými silami příliš změnit. Ale Bůh to dokáže! Můžeme se za tyto lidi modlit přímluvnou modlitbou. Někteří lidé k tomu mají speciální milost – charisma přímluvné modlitby – a jejich modlitba bývá obzvlášť účinná.

V 62. čísle *Milujte se!* jsme začali uvádět sérii článků o různých charismatech (například v č. 64 charisma zručenosti, v č. 67 charisma proroctví, v č. 68 charisma organizace... – vše zdarma dostupné v on-line archivu všech vydaných čísel *Milujte se!* na www.milujte.se). V tomto čísle popíšeme uzdravující charismata – charisma uzdravování a přímluvné modlitby.

Lidé s uzdravujícími charismaty jsou nástrojem Božího uzdravení a nápravy. Charisma je dar Ducha Svatého ke službě druhým lidem. A které charisma máš ty? Poznej a rozliš své charisma, abys uvolnil celý potenciál, který do tebe vložil milující Otec!

Celou sérii připravila Agata Cahová ■

Uzdravení ženy trpící krvácením

„On jí řekl: ‚Dcero, tvá víra tě zachránila. Jdi v pokoji a buď zdráva ze svého trápení!‘ Hned v ní pramen té krve vyschl a ona na svém těle pocítila, že je z toho trápení vyléčena.“
Marek 5,34

Kristus uzdravuje krvácející ženu (freska, kolem 300, Řím)

Uzdravení slepce v Betsaidě

„Přivedli k němu slepého a prosili ho, aby se ho dotkl. On vzal slepého za ruku, vyvedl ho ven z vesnice, plivl mu na oči, položil na něj ruce a ptal se ho: ‚Vidíš něco?‘ A ten člověk pozvedl oči a řekl: ‚Vidím lidi, vypadají jako stromy, ale chodí.‘ Potom mu znovu položil ruce na oči; a on prohlédl a byl uzdraven, viděl všechno zřetelně.“
Marek 8,22–25

Uzdravení Petrovy tchyně

„Ježíš přišel do domu Petrova a viděl, že jeho tchyně leží a má horečku. Dotkl se její ruky a horečka ji opustila; ona vstala a obsluhovala ho.“
Matouš 8,14–15

Andrej Mironov: Kristus a ubožák. Uzdravení slepce (olej na plátně, 2009)

Vpravo: Uzdravení Petrovy tchyně (mozaika, chrám sv. Spasitele, Chora, 14. stol.)

Uzdravení chromého u rybníka Bethesda

„Ježíš mu řekl: ‚Vstaň, vezmi své lože a chod!‘ A hned byl ten člověk uzdraven, vzal svoje lože a chodil.“
Jan 5,8–9

Uzdravení chromého (freska, 232, Pevnost Európos, Sýrie)

Uzdravení malomocného

„Tu k němu přistoupil jeden malomocný, padl před ním na kolena a řekl: ‚Pane, chceš-li, můžeš mě očistit.‘ On vztáhl ruku, dotkl se ho a řekl: ‚Chci, buď čistý!‘ A hned byl očistěn od svého malomocenství.“

Matouš 8,2–3

Dílina L. de Robbia: Kristus uzdravuje malomocného (terakota, 15.–16. stol.)

Uzdravuje Ježíš i dnes?

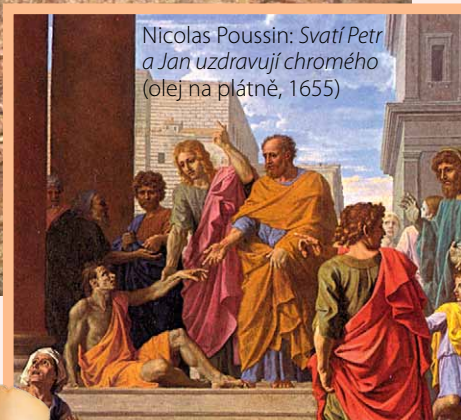
Uzdravení ženy shrbené osmnáct let

„Ježíš ji uviděl, zavolal ji a řekl jí: ‚Ženo, jsi zproštěna svého trápení!‘ A položil na ni ruce; a ona se ihned narovнала a oslavovala Boha.“
Lukáš 13,12–13

Matthias Gerung: Uzdravení shrbené ženy o Šabatu (ilustrace, kolem 1530–2, Ottheinrichova bible)

Uzdravení hluchoněmého (vitráž, Národní katedrála ve Washingtonu)

Nicolas Poussin: Svatí Petr a Jan uzdravují chromého (olej na plátně, 1655)

Colijn de Coter: Zajatí Krista (detail, tempera na dřevě, kolem 1500)

Uzdravení hluchoněmého

„Ježíš vzhlédl k nebi, vzdychl a řekl mu: ‚Ephatha!‘, to znamená: Otevři se! Hned se mu otevřely uši, uvolnilo pouto jeho jazyka a mluvil správně.“
Marek 7,34–35

Vzkříšení Tabity Petrem

„Petr poslal všechny ven, klekl a pomodlil se; potom se obrátil k mrtvé a řekl: ‚Tabito, vstaň!‘ Ona otevřela oči, spatřila Petra a posadila se. Podal jí ruku a pomohl jí vstát. Zavolal věřící a vdovy a představil jim ji živou.“
Skutky 9,40–41

Masolino da Panicale: Vzkříšení Tabity (freska, 1424, bazilika Panny Marie Karmelské, Florencie)

Uzdravení chromého od narození Petrem a Janem

„Petr mu řekl: ‚Stříbro a zlato nemám, ale co mám, to ti dám: Ve jménu Ježíše Krista Nazaretského, vstaň a chod!‘ Chytil ho za pravou ruku a zvedl ho. Vtom se mu zpevnily klouby, vyskočil na nohy, chodil a vstoupil s nimi do chrámu, chodil a skákal a chválil Boha.“
Skutky 3,6–8

Van Eeghen: Pavel má slitování se zřítivším se Eutychem (tisk, 1700)

Uzdravení veleknězova služebníka Malchuse

„Když ti, kdo byli s Ježíšem, viděli, co se chystá, zeptali se: ‚Pane, máme zasáhnout mečem?‘ A jeden z nich udeřil veleknězova služebníka a utál mu pravé ucho. Ježíš však na to řekl: ‚Přestaňte! Dost!‘ A dotkl se jeho ucha a uzdravil ho.“
Lukáš 22,49–51

Vzkříšení Eutycha Pavlem

„Pavel sestoupil dolů, padl na něj, objal ho a řekl: ‚Přestaňte plakat, vždyť je v něm život!‘ Potom vyšel nahoru, lálaml chléb a jedl; dlouho do svítání s nimi rozmlouval a potom odešel. Chlapce přivedli živého, a to je velmi povzbudilo.“
Skutky 20,10–12

Ježíš Kristus je stejný včera, dnes i navěky! (Žid 13,8)

Foto: Freepik

Charisma uzdravování

Charisma uzdravování uschopňuje křesťana, aby byl potrubím Boží lásky, skrze které Bůh uzdravuje z nemocí a navrácí zdraví v situaci, kdy je brzké uzdravení, nebo uzdravení vůbec, málo pravděpodobné.

On uzdravuje skrze každé charisma!

„Ty projevy Ducha jsou však dány každému k tomu, aby mohl být užitečný. Jednomu totiž Duch dává dar moudrosti, jinému zas tentýž Duch poskytuje poznání, jinému se opět dostává víry od téhož Ducha, jiný zase má od téhož Ducha dar uzdravovat...“ (1Kor 12,7–9)

Toto charisma způsobuje, že dochází k fyzickým a emocionálním uzdravením velmi často tam, kde se člověk nad někým modlí.

Skrze každé charisma Bůh chce uzdravovat. Každé charisma je totiž „potrubím“ Boží milosti, Boží lásky, Boží moci. A tam, kde je Boží milost a moc, dochází k uzdravení. Například charisma pohostinnosti může být „silným potrubím“, které přivádí uzdravení k lidem, kteří se cítí odmítnuti. I charisma povzbuzování může být úžasným potrubím Božího uzdravení – nasměrování, podpory vedoucí k Božím

rozhodnutím, která budou uzdravovat. Tak to je! Ale charisma uzdravování je výjimečné.

Modlit se přímo...

Toto charisma způsobuje, že dochází k fyzickým a emocionálním uzdravením velmi často tam, kde se člověk s tímto darem nad někým modlí. Tato uzdravení přesahují to, co dokáže lékařská věda!

Osoba sloužící charismatem uzdravování potřebuje kontakt s osobou, za niž se modlí: bezprostředně fyzicky nebo i po telefonu, skypu, jakkoli... Člověk s charismatem uzdravování se chce modlit: má touhu se modlit přímo za někoho konkrétního a jeho modlitba přináší velké plody.

Samozřejmě, každý by se měl modlit za uzdravení. V závěru Markova evangelia máme krásné zvolání: „Ty, kdo uvěří, budou provázet tato znamení: ve jménu mém budou vyhánět zlé duchy, budou mluvit novými jazyky, (...) na nemocné budou vkládat ruce, a uzdraví se.“ (Mk 16,17–18) To znamená, že každý z nás se může modlit za uzdravení a někdy nás k tomu Pán Bůh použije. Ale lidé s charismatem uzdravování k tomu mají úžasné nadšení a úžasné výsledky, jsou „účinní“ (nebo přesněji Bůh v nich – pozn. red.) – a provází je hluboká touha po modlitbě za uzdravení a viditelné plody. To je charisma modlitby za uzdravení.

Spokorou

Sestra Veronika Barátová z Komunity Blahoslavenství, členka národního týmu Charis na Slovensku, říká ve svých videích o charismatech, že Pán člověka nevnímá rozděleného na tělo, ducha a duši, ale vnímá nás komplexně – a jde mu především o náš život věčný. Měli bychom tedy k uzdravování přistupovat s pokorou Božího dítěte a nediktovat Bohu přesně, co má dělat. Sestra Veronika říká: „Když se modlím za uzdravení nějakého člověka, i za uzdravení z jeho nemoci, je vždy potřebná dávka pokory Božího dítěte: „Pane, ve Tvých rukou je tento člověk a já především chci, aby ho zaplavila Tvoje láska, která jediná může uzdravovat tak, jak to Ty uznáš za vhodné. Odevzdávám Ti ho s láskou, přináším Ti ho na nosítkách (jako tehdy v evangeliu přinesli na nosítkách k Ježíšovi ochrnutého člověka – pozn. red.), abys Ty mohl konat.““

Charisma víry

Sestra Veronika mluví také o tom, že během modlitby může někdy přijít charisma víry.

„Když se modlíme za uzdravení nějakého člověka, může přijít velmi silný impuls víry – vnitřní hnutí, kdy vnímáme, že nás Pán vede k tomu, abychom se s odvahou a v autoritě Ježíše za toto konkrétní uzdravení modlili,“ vysvětluje sestra Veronika charisma víry spojené s modlitbou za uzdravení. (Pozn.:

charisma víry je vnuknutí, že člověk má něco udělat a Bůh se o to postará – udělá zázrak.)

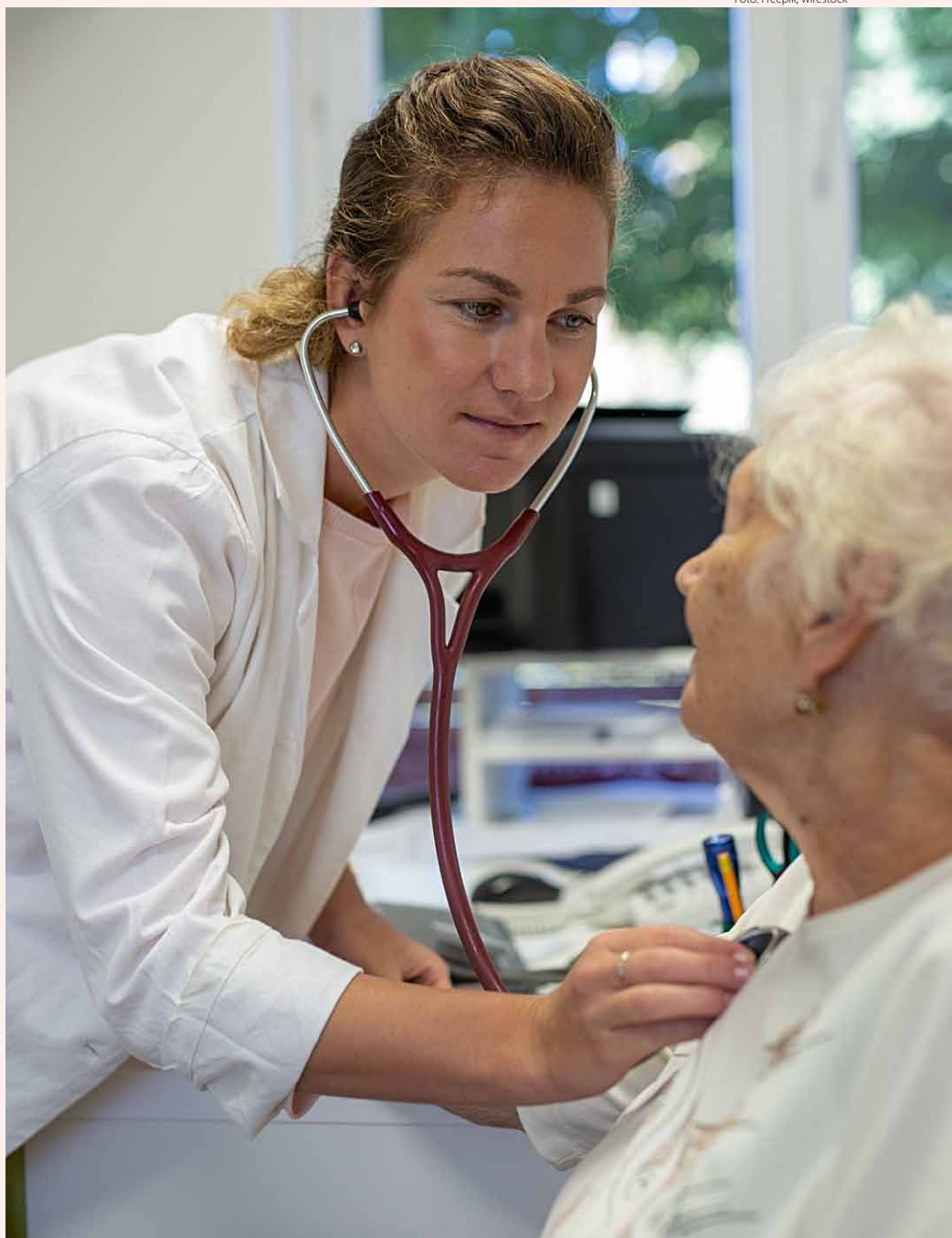
Charisma uzdravování u zdravotníků

Polský kněz otec Wit Chlondowski uvádí příklad ze svého okolí, kdy charisma uzdravování používá kvalifikovaný lékař: „Znám alespoň dva lidi – dva fyzioterapeuty – kteří se během provádění léčby modlí

za uzdravení. Nejdřív sami silně zakusili Boží moc a v jejich srdcích se zrodila touha, aby spojili svou práci s modlitbou. Dělají to. Když masírují, když pohybují tím druhým člověkem, nařizují provádět nějaká cvičení, tak se v srdci modlí za uzdravení. A jsou mimořádně efektivní. A jsou účinní nadprůměrně, nad normu. Zdá se mi, že se tady zřejmě projevuje charisma uzdravování krásným způsobem spojené s profesním životem.“ ▷

Pane, ve tvých rukou je tento člověk a já především chci, aby ho zaplavila tvoje láska.

Foto: Freepik, wirestock

*Pán člověka nevnímá rozděleného
na tělo, ducha a duši, ale vnímá nás
komplexně – a jde mu především
o náš život věčný.*

Uzdravení na charismatických duchovních cvičeních

Bůh někdy uzdravuje z nemoci během různých modlitebních setkání, například na charismatických konferencích. V *Milujte se!* č. 53 vyšlo svědectví pod názvem *Dvojí uzdravení: „na páteři“ i v mém duchovním směřování* (část z něj najdete na následující straně, v plné verzi je dostupné on-line zdarma v archivu všech vydaných čísel na www.milujte.se) a v *Milujte se!* č. 57 je velmi působivé svědectví *Jak se schylovalo k mému pohřbu*.

V prvním zmíněném svědectví vidíme, jak uzdravení souvisí s obrácením. Bůh skrze toto charisma neobvykle jasně ukazuje, že miluje člověka, že ho miluje s duší a tělem. Je to velmi důležité charisma při evangelizaci. Skrze uzdravení dochází k velkým obrácením. Mnohokrát po pořádném uzdravení následovalo pořádné obrácení. Když se objeví takové znamení, tak si uzdravený člověk musí říct: „To není možné. To musí být Bůh, který mě miluje.“ Ta znamení jsou tu proto, aby potvrdzovala evangelium – aby byla zřejmá pravda, kterou hlásáme v evangeliu, pravda o Ježíši Kristu, ukřižovaném a zmrtvýchvstalém, který žije a modlí se za nás. Ta znamení – modlitby v Ježíšově jménu – potvrzují jeho přítomnost, jeho život.

Modleme se

Modleme se za to, aby se toto charisma stalo běžným v Církvi v naší zemi. Aby v našich farnostech a společenstvích byl prostor, kde se můžeme modlit za nemocné, a aby Bůh mohl uzdravovat ve jménu svého Syna Ježíše Krista.

Ježíši, ty jsi Bůh, který uzdravuje! Ty jsi Bůh, v jehož jménu se dějí znamení a zázraky. Ty jsi Bůh, který vlévá do srdcí lidí s charismatem uzdravování velikou touhu po modlitbě, horlivost v modlitbě,

*Měli bychom tedy
k uzdravování
přistupovat
s pokorou Božího
dítěte a nediktovat
Bohu přesně,
co má dělat.*

Foto: Z. x. Freepik / montáž: Ondřej Prokeš

Foto: Freepik, alexsandriltlewolf

Dvojí uzdravení

Pracuji jako řidič kamionu. Mé bolesti zad se stupňovaly stále víc a víc. Téměř po každé hodině řízení jsem musel vystoupit z auta a jít se projít, abych byl schopen pokračovat v jízdě. Nepomáhalo ani cvičení, ani plavání. Naopak, bolest byla čím dál větší.

Na charismatickou konferenci jsem přijel se slzami v očích. Téma konference bylo: Zůstaňte v mé lásce (Jan 15,9). Uslyšel jsem všechno to, co jsem potřeboval, abych pochopil, jak jsem pyšný a jak je mé ego silné. Pochopil jsem, o co jde. Jde o narobování na vinný kmen (a tím je Ježíš – srov. Jan 15). Nestačí chodit do kostela, ke svátostem nebo jakkoliv sloužit druhým, pokud to neděláme s Ním a pro Něj!

Mnoho věcí se dá dělat z pýchy a pro potvrzení vlastního ega. Mnohdy raději uděláme sto dobrých věcí, než abychom poslechli Boha. Mízou, která proudí z Ježíšova vinného kmene k nám, je Duch Svatý.

*... „na páteři“
i v mém
duchovním
směřování.*

Běda ratolesti, která zapomene na kmen a na mizu a řekne si: JÁ přináším ovoce...

Ježíš se nás ptá stejně jako Petra: Miluješ mě? Miluješ mě nade všechno? Víc než sebe? Láska a luna, když neroste, tak ubývá. A tak jsem to pochopil...

Nastal sobotní večer s hlavním modlitebním programem za uzdravení vnitřní i tělesné, za osobní potřeby každého účastníka... Poprosil jsem jednu kamarádku, aby se modlila za moje záda. V tu chvíli začala Chapela (hudební skupina doprovázející modlitby a bohoslužby –

pozn. red.) na pódiu hrát píseň: „Já se vzdávám, já se vzdávám... Láskou svou přijď zavlažit duši mou, žíznivý jsem... Otvírám náruč a touhu mám... Já se vzdávám, já se vzdávám, toužím Tě více znát, toužím Tě více znát... Tobě svůj dech dám, ve mně dýchej sám...“ Když jsem uslyšel první slova, rozplakal jsem se jako malé dítě, padl na kolena a řekl Bohu: „Já se ti vzdávám...“ V tu chvíli jako by ze mě spadl železobetonový kruh, záda se mi uvolnila a od té doby nevím, co je bolest zad...

Po skončení programu jsem děkoval Bohu a uvědomil jsem si, že potřebuji přijmout dobrou svátost smíření, a všechno, co jsem pochopil, že bylo v mém vztahu k Bohu špatně – především moje pýcha a vzdor –, jsem hned druhý den upřímně vyznal. Bůh mne ve svátosti smíření objal, odpustil mi a od té doby prožívám to nejkrásnější období svého života.

Pavel (zkráceno, v plné verzi je dostupné on-line zdarma v archivu všech vydaných čísel na www.milujte.se) ■

nadšení k modlitbě za nemocné. Rozpal srdce lidí, které jsi obdaroval tímto charismatem, aby se nezastavovala na cestě. Dej jim prostor ve farnostech, v diecézích, aby

se mohli modlit za nemocné, aby se mohly konat znamení a zázraky. Aby se pravda o evangelii, o Boží lásce, která se zjevila v tobě, Ježíši, mohla dostat ke každému.

Učiň, Pane, aby se toto charisma v Církvi běžně prožívalo a rozlišovalo. Amen.

Celou sérii připravila Agata Cahová ■

Charisma přímlyvné modlitby

Charisma přímlyvné modlitby dává vytrvalé, intenzivní modlitbě křesťana za druhé lidi moc být nástrojem, skrze něhož se Boží láska a spása dostávají k potřebným.

Každý z nás by se měl modlit za druhé. Je to projev lásky. Je to přirozený prvek křesťanského života. Ale lidé, kteří mají toto charisma, k tomu mají zvláštní dar – mají k tomu neobvyklou milost, zvláštní touhu, mají mimořádnou horlivost modlitby za druhé a vidí úžasné plody. Mají neobvyklou víru, že Bůh vidí, slyší a odpovídá na jejich modlitby. Jsou obzvlášť přesvědčeni, že se bude Boží milost projevovat, protože Bůh je přece dobrým otcem, zná

Každý z nás by se měl modlit za druhé. Je to projev lásky.

mne a nebude lhostejný k mým prosbám, k mému volání.

Ta přímlyva může probíhat různými způsoby. Může to být přímo přímlyvná modlitba, již sloužíme v mnoha společenstvích. Ale může to být také tichá adorace v kostele před Nejsvětější svátostí nebo prostá modlitba růžence doma, přímlyva skrze Korunku k Božímu milosrdenství nebo i jakákoli jiná modlitba. Přímlyva má různé formy. Může být přímá, když se modlím nad daným člověkem, anebo nepřímá, když se modlím na dálku. Ale především mi Bůh vkládá do srdce touhu po modlitbě za toho člověka.

Co ovlivňuje působení tohoto charismatu? Pokání, modlitba, půst!

Otec Elias Vella, řeholník, minorita z Malty, přirovnával službu přímlyvců k potrubí, které vede Boží milost ke druhým lidem. Aby potrubí dobře plnilo svůj úkol, je potřeba ho čistit. „Čím budeme – pokáním, modlitbou, postem – čistší, tím více vody, to jest Boží milosti, bude skrze nás spontánně proudit k ostatním,“ píše kněz exorcista.

„Terezička“ obětovala své těžkosti a přineslo to dobré ovoce

Dokonalým příkladem je svatá Terezie z Lisieux – „Terezička“. Úžasná žena, karmelitánka žijící v klauzuře za zavřenými dveřmi kláštera, ale s velkou radostí. Měla hlubokou touhu být misionářkou, a také touhu velmi se přímlyvat za druhé. Jednou si přečetla v novinách o jistém muži, zločinci Pranzinim, který byl za své zločiny odsouzen k smrti. Zatvrzelost toho člověka se jí tak dotkla, že se za něj začala modlit. A modlila se takovým způsobem, jakým se málokdo modlí. Zapisuje ve svém deníčku slova, která říká Ježíšovi: „Bože, jsem si jistá, že odpustíš tomu ubohému člověku. To je můj první hříšník. Pro mé potěšení zaříd, aby projevil nějaké znamení lítosti.“ Tento člověk se kaje, zpovídá se před smrtí, dělá přesně to, za co se svatá Terezička modlila s jistotou, že ji Bůh vyslyší! Bůh je její přítel, snoubenec, miláček – udělej to, abys mě potěšil, Pane Ježíši...

Svatá Terezička také touží obětovat své různé těžkosti, utrpení, snášet veškeré každodenní boje právě na úmysl lidí,

Foto: Pexels, Karolina Grabowska (CCO)

Lidé, kteří mají toto charisma, k tomu mají zvláštní dar – zvláštní touhu, mají mimořádnou horlivost modlitby za druhé a vidí úžasné plody.

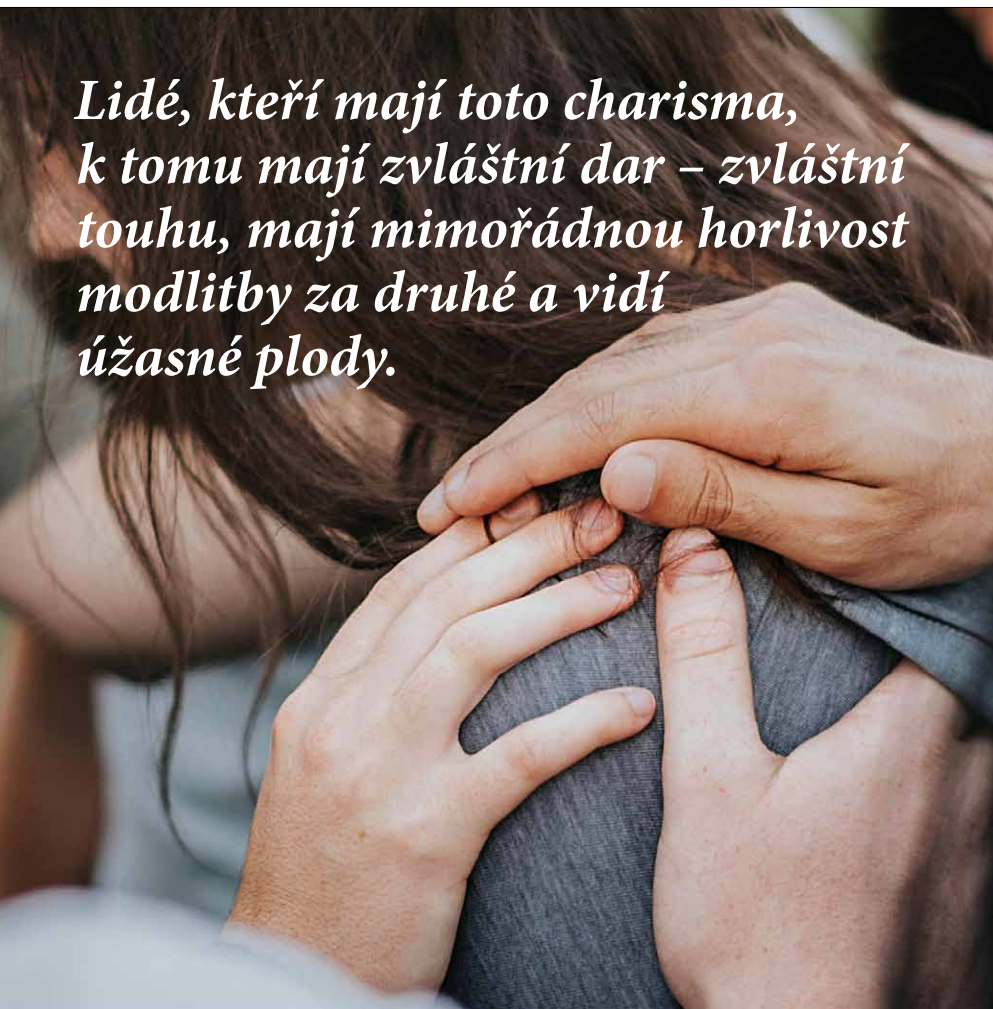

Foto: Unsplash, Meredith Spencer (CC0)

za něž se modlí. Za toho zločince snáší různé nepohodlí, bolesti. Když se objevují věci, které ji rozčilují – například jedna sestra v kapli pohybuje rukama a dělá šelest, který ji velmi rozčiluje –, tak se to učí obětovat. To je charisma přímlyvné modlitby – obětovat z lásky za druhé své těžkosti, utrpení, spojovat je s Ježíšovým utrpením.

Bůh odpovídá na přímlyvnou modlitbu také dnes

Otec Wit mluví o tom, že klauzurované řeholní sestry mívají toto charisma a jejich modlitby jsou velmi účinné: „Mnohokrát jsem zažil – když jsem prosil klauzurované sestry o modlitbu – mnoho, mnoho milostí, a to rychle!“

Přímlyva společenství

Přímlyvná modlitba nad jednotlivci je jedna věc, ale existuje také přímlyvná modlitba ve společenství. Někteří lidé mohou mít touhu modlit se za národy, za konkrétní farnosti, díla. Přímlyva společenství mění duchovní atmosféru na daném místě tak, že je otevřenější vůči Bohu. Existují také iniciativy modliteb za město nebo „za obtížná místa“, která vidíme v Církvi, v rodině.

Modleme se

Modleme se za to, aby se toto charisma tak, jak se objevuje v řeholních řádech, objevovalo také v životě laiků, připravilo je a dalo jim horlivost modlit se tímto způsobem.

Otče, Ty vléváš do našich srdcí touhu po modlitbě, abychom se skrze modlitbu setkávali s Tebou, ale také abychom se přimlouvali za druhé. Některým lidem vléváš zvláštní dar této modlitby, zvláštní milost a nadšení, horlivost k přímlyvné modlitbě přímé i nepřímé na dálku. Prosíme Tě, Pane, dotkni se srdcí přímlyvců, aby jich bylo v Církvi v naší zemi víc. Aby se toto charisma stalo nástrojem hluboké proměny našich farností. Aby přímlyvy také měnily duchovní atmosféru v naší vlasti tam, kde panují spory, hádky, nedorozumění, tam, kde probíhá duchovní boj. Pane, posilej přímlyvce, kteří se budou horlivě modlit, chránit a vyprošovat mnoho milostí. Amen.

Celou sérii připravila Agata Cahová ■

Zdroje:

Chlondowski OFM, Wit. *Rozpoznaj swój charyzmat* nebo *Rozpoznej své charisma*; série 25 videí na youtube.com, první díl série: youtu.be/71RxcGxPGJQ nebo https://www.youtube.com/watch?v=JgyhUvebwRY&list=PL6hgBhB7Elk_vIVn90cp28a3udQVjxJHi

Weddell, Sherry A. *Owoce uczyniostwo: Życ misją Jezusa w Kościele i w świecie*. Cieszyn: Zacheusz, 2018.

Barátová, Veronika.: *04 Charizmy a služba*.

2. část. Video na webových stránkách Komunity Blahoslavenstiev na Slovensku (blahoslavenstva.sk), 2021, čas 9:27–11:55.

Vella, Elias. *Na orlích křídlech: O modlitbě*. Praha: Karmelitánské nakladatelství, 2017, str. 180.

Foto: Unsplash, James Coleman (CC0)

Může probíhat různými způsoby: přímlyvná modlitba, již sloužíme ve společenství. Ale může to být také tichá adorace v kostele před Nejsvětější svátostí nebo tichá modlitba růžence doma...

Duch Svatý a nemoci

Foto: Flickr, greenoid (CC BY-SA 2.0)

Jak Duch Svatý působí na člověka? Duch Svatý – plnost pravdy – osvěcuje lidský rozum svým světlem. Duch Svatý – nejvyšší láska – naplňuje lidskou vůli Boží láskou. A jak působí na lidské tělo?

Pán Ježíš mocí Ducha Svatého uzdravoval nemocné. V synagoze v Nazaretě řekl, že Duch Páně je nad ním, aby přinesl chudým radostnou zvěst, ale také, aby vyhlásil slepým navrácení zraku (Lk 4,18). Evangelista Lukáš také píše, že se Ježíše každý snažil dotknout, protože z něho vycházela síla a uzdravovala všechny (Lk 6,19). Ježíš se tedy zabývá spásou duší, ale také uzdravením těla. Církev už odedávna věří, že Ježíš má moc nad nemocemi: Je někdo z vás nemocný? Ať si zavolá představené církevní obce a ti ať se nad ním modlí a mažou ho olejem ve jménu Páně; modlitba (spojená) s vírou zachrání nemocného, Pán ho pozdvihne. (Jak 5,14–15) Z této víry vychází svátost pomazání nemocných.

Když Ježíš rozesílal své učedníky, aby zvěstovali Boží království, dal jim sílu

a moc (vyhánět) všechny zlé duchy a léčit nemoci (Lk 9,1). Svatý Pavel už píše o specifickém charismatu uzdravování: Jednomu totiž Duch dává dar moudrosti ... jiný zase má od téhož Ducha dar uzdravovat (1 Kor 12,8–9).

Člověk má dvě cesty vedoucí k uzdravení: 1) „přirozené prostředky“ – to všechno, co Bůh dal lidem ve stvoření a co lidé neustále rozvíjejí díky inteligenci – medicínu a techniku; 2) „milost“ – víru a modlitbu, skrze něž člověk prosí Boha o uzdravení a které podle jeho vůle mohou být vyslyšeny.

Všechno, co nelze přiřadit k těmto dvěma cestám, patří k modlářským praktikám, které jsou nejčastěji založeny na magii a pověrách.

Duch Svatý uzdravuje různé nemoci

Papežský kazatel otec Raniero Cantalamessa vidí tři typy nemocí těla, které může Duch Svatý uzdravit:

- 1) vrozené nebo v průběhu života získané nemoci, které si člověk sám nezpůsobil;
- 2) nemoci, které vznikly částečně v dů-

(Pán Ježíš říká:) vyplňuj modlitbou všechny chvíle, ať děláš cokoli. Místo toho, abys přemýšlela o čemkoli nebo dovolovala nekontrolované rozvíjet představivost – modli se.

Nebude to vyžadovat žádný čas navíc. Obohatí tě to a pomůže to mnoha lidem, za které se budeš přimlouvat.

V modlitbě si určí úmysl. Na úmyslu záleží hodnota (nejenom) modlitby. Každý, i nejbanálnější moment života může mít nekonečnou hodnotu díky úmyslu, kterému ho podřídíš.

Alicja Lenczewska: „Świadectwo. Dziennik duchowy“, čl. 183 (přeložila Agata Cahová)

Moc Ducha Svatého se neprojevuje jen jedním způsobem – uzdravením –, ale může se také projevit jako síla nést slabosti spolu s Ježíšem.

sledku hříchu – závislosti na návykových látkách, požitkářství, jídle;

- 3) psychosomatické nemoci pramenící v podvědomí, paměti a emocích, které ovlivňují tělo. U těchto nemocí se stává, že je Boží uzdravení blokováno neodpuštěním nebo nedostatkem lítosti nad vlastními hříchy. Skrze tyto úkony vůle člověk dovoluje milosti Ducha Svatého, aby se dotýkala jednotlivých oblastí jeho srdce, což může přinést také fyzické uzdravení.

Duch Svatý uzdravuje při nejrozumnějších příležitostech

Charisma uzdravování se může projevit nejenom v průběhu příměrné modlitby ve společenství, ale k uzdravení může dojít i ve chvíli, když s vírou přijímáme svátost, zvláště svátost smíření a Eucharistie. V nich se setkáváme s živým Ježíšem – jeho síla „uzdravuje všechny“ (srov. Lk 6,19).

Duch Svatý uzdravuje mnoha způsoby

Moc Ducha Svatého se neprojevuje jen jedním způsobem – uzdravením –, ale může se také projevit jako síla nést slabosti spolu s Ježíšem. Bůh zvítězil nad zlem tím, že vzal utrpení na sebe: Vzal na sebe naše slabosti a nesl naše nemoci. (Mt 8,17) Takto nad nimi zvítězil a proměnil je „zevnitř“. Duch Svatý používá těžkosti k posvěcení lidí, kteří je snášejí. Pomáhá jim přijmout vlastní nemoc a nést ji ve spojení s Kristovým utrpením. Příkladem tohoto typu působení Ducha je svatý Pavel, který nosil určitou slabost a popsal ji takto: „byl mi dán do těla osten“ (srov. 2 Kor 12,7). Pavel mnohokrát prosil o jeho odstranění, ale Ježíš to neudělal.

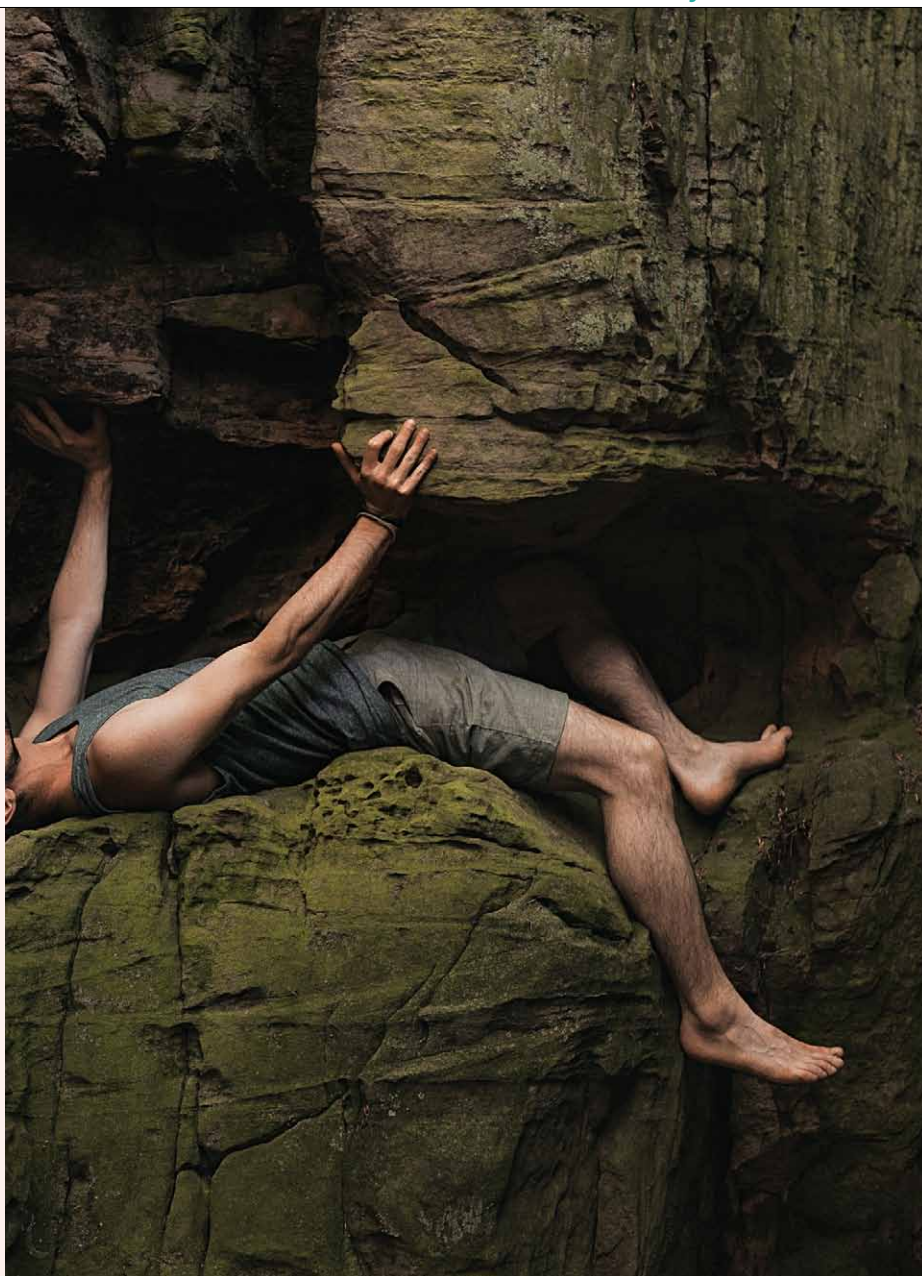

Foto: Unsplash, Simon Spieske (CC0)

Pavel tedy přijal slabost a snášel ji s myšlenkou na Krista a za druhé lidi – za Církev (Kol 1,24).

Samozřejmě vždy můžeme s vírou prosit Ducha Svatého o uzdravení. Ale když k němu i přes vroucí prosby nedochází, můžeme uvažovat o tom, že nám možná Duch chce dát jiný dar – trpělivé snášení nemoci spolu s Kristem.

Nejde o to proč, ale „s kým“

Někdy nevíme, jaká je Boží vůle v našich nemocech, ale jedno je jisté – pomůže

nám, když je neprožíváme sami, ale spolu s Kristem – s modlitbou, s přistupováním ke svátostem, s obětováním svých těžkostí za druhé lidi, s hledáním Boží vůle, s prosbou o Boží vedení.

Celou sérii připravila Agata Cahová ■

Podle:

Chlondowski OFM, Wit. *Spełniona obietnica: Kim jest i jak działa Duch Święty?* Ciezszyński: Wydawnictwo Zacheusz, 2016.

Někdy nevíme, jaká je Boží vůle v našich nemocech, ale jedno je jisté – pomůže nám, když je neprožíváme sami, ale spolu s Kristem.

Ježíš – lékař těla i duše

Před několika lety jsem se zúčastnila Katolické charismatické konference a na ní jsem poprvé prožila modlitbu za uzdravení. Nebyla jsem úplně zdravá fyzicky a ani duševně jsem neprožívala úplné štěstí, ale neuvědomovala jsem si, jak moc potřebuji uzdravení a že mě může Bůh uzdravit. Tehdy tam někdo říkal, že účinek této modlitby nemusíme pocítit hned, ale třeba po delší době. A tak se také stalo.

Jak moje uzdravení začalo?

Po několika měsících se mi „shodou okolností“ (ale spíše Božím vedením) dostala do rukou kniha P. Eliase Velly *Ježíš – lékař těla i duše*, která mi hodně pomohla v procesu uzdravování. P. Elias v ní píše, že je v pořádku, když nás naše minulost neovlivňuje – když na ni vzpomínáme, zůstáváme klidní. Ale když nás ještě stále ovlivňuje – některé naše postoje jsou důsledkem zranění v minulosti –, potřebujeme uzdravení. Elias Vella píše: „Je to jako s elektřinou. Když se dotkneme elektrického vedení a zasáhne nás proud, znamená to, že vedení je pod proudem, že je živé. Když se drátů dotkneme a nic se nestane, znamená to, že vedení pod proudem není. Když se dotkneme svých minu-

lých zážitků, často prožijeme šok, otřes. Začneme si uvědomovat, jak se naše city probouzejí. Ožívá v nás hněv, strach, bez-

naděj, zmocňuje se nás neochota odpouštět. Znamená to, že kořeny našich zranění jsou stále ještě živé a musí být uzdraveny.“

Foto: Pixabay, SLPix (CC0)

*Pokud jsem si
vzpomněla na něco,
s čím jsem si
nevěděla rady,
tak jsem se na to
zeptala zpovědníka
po pravidelné
zpovědi každý
měsíc.*

*Bohu díky, kněz z našeho
brněnského společenství,
kam jsme s manželem chodili,
byl ochoten mě v tomto
náročném období duchovně
doprovázet.*

(Elias Vella: *Ježíš – lékař těla i duše*, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří, 2006)

Potřebuji se odevzdat Pánu!

V myšlenkách jsem si tedy „prošla“ svůj dosavadní život a uvědomila jsem si, že neuzdravených situací mám spoustu a že tedy velmi potřebuji uzdravení – potřebuji je odevzdat Pánu a nechat se Jím vést, aby je mohl uzdravit. Takto začalo moje uzdravování – postupně jsem četla knihu otce Eliase, a když jsem si při četbě vzpomněla na něco tíživého ze svého života, tak jsem se u toho zastavila, promodlila jsem to, a co se dalo napravit, tak jsem napravila. Pokud jsem si vzpomněla na něco, s čím jsem si nevěděla rady, tak jsem se na to zeptala zpovědníka po pravidelné zpovědi každý měsíc. Bohu díky, kněz z našeho brněnského společenství, kam jsme s manželem chodili, byl ochoten mě v tomto náročném období duchovně doprovázet.

Pokušení neříct všechny hříchy při zpovědi

Otvírání starých zranění bylo těžké, měla jsem různá pokušení, například neříct všechny hříchy při zpovědi, protože se mi některé z nich zdály „trapné“..., ale když jsem uvažovala o tom, že nějaký hřích nevyznám, tak jsem vnímala neklid a jedinou cestou k pokoji v srdci bylo vyznat je při zpovědi. Začala jsem si také všimnout hříchů, na které jsem si už tak zvykla, že jsem je za hřích nepovažovala.

Smíření přijmout, ale i nabídnout

Také jsem si uvědomila, že když neodpustím a nesmírím se s několika lidmi, žádné uzdravení neprožiji. „Když se člověk na člověka hněvá, může hledat uzdravení u Hospodina?“ (Sir 28,3) Bůh mi odpustil, a tak jsem od Něho dostala sílu také odpustit několika lidem. Také jsem si vzpomněla na staré hříchy, které jsem ještě ve zpovědi nevyznala a na které jsem už dávno zapomněla. Když jsem je při zpovědi vyznávala, tak jsem hluboce prožívala Boží milosrdenství a velkou vděčnost Bohu za Jeho milosti.

„V sebeobraně“ růženec...

Toto náročné období trvalo asi rok a bylo plné duchovního boje. Často jsem měla různá pokušení a „v sebeobraně“ jsem se velmi často modlila růženec. Když jsem rozjímala o životě Panny Marie a Pána Ježíše, tak jsem prožívala pokoj v srdci. ▷

Měla jsem různá pokušení, například neříct všechny hříchy při zpovědi, protože se mi některé z nich zdály „trapné“...

Foto: Unsplash, Jeremy Yap (CC0)

... ale když jsem uvažovala o tom, že nějaký hřích nevyznám, tak jsem vnímala neklid a jedinou cestou k pokoji v srdci bylo je vyznat při zpovědi.

A pak přišlo i fyzické uzdravení
Jak „očistovací“ proces pokračoval, cítila jsem se čím dál tím líp. V jeho průběhu mě Pán uzdravil i fyzicky – na modlitbě jsem „v srdci“ vnímala slova: „Nestarej se, já se postarám.“ Vnímala jsem, že tato slova znamenají, že mě Pán chce uzdravit fyzicky. Uvěřila jsem tomu a Pán mě uzdravil! Chvála Pánu! Dodnes je to pro

**Proč mě Pán
neuzdravil dříve,
to nevím – možná
chtěl, abych se
intenzivněji
modlila a udělala
nějaké změny
ve svém životě.**

mě nepochopitelné, jak se to mohlo stát. Proč mě Pán neuzdravil dříve, to nevím – možná chtěl, abych prošla tím očistovacím procesem, možná chtěl, abych se intenzivněji modlila a udělala nějaké změny ve svém životě. Nevím...

Dnes už při pohledu zpět cítím hluboký pokoj...

Když jsem si po tomto náročném a dlouhém období vzpomněla na svůj dosavadní život, tak už nebylo nic, co by vzbuzovalo bouřlivou reakci, vnímala jsem hluboký pokoj.

Nakonec jsem se osobně setkala s otcem Eliasem – zúčastnila jsem se duchovní obnovy, kterou vedl: slou-

žil mše svaté, vedl modlitby, přednášky a také nám účastníkům nabídl, že s ním můžeme osobně mluvit (prostřednictvím překladatelky, která překládala z a do angličtiny). Vzhledem k jeho vysokému věku, zdravotnímu stavu a vyčerpání při vedení obnovy měl na každého účastníka asi pět minut času... Uvažovala jsem o tom, jestli mu v tak krátké době stihnu vůbec něco říct. Nakonec jsem na rozhovor šla a bylo to úžasné! Jeden z nejkrásnějších duchovních zážitků v mém životě. Otec Elias se nade mnou krátce pomodlil a já jsem vnímala naprosté štěstí, velkou duchovní sílu, obrovskou radost. Chvála Pánu!

Agata (titulky redakce) ■

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve

SVÁTOST POKÁNÍ

Církevní moc odpuštění hříchů

Církev přijala od Krista moc odpouštět hříchů spáchané po křtu. ^[De fide]

Církevní absoluce se hříchů odpouští skutečně a bezprostředně. ^[De fide]

Absoluční moc Církve se vztahuje na všechny hříchů bez výjimky. ^[De fide]

Výkon moci odpuštění hříchů je soudcovským aktem. ^[De fide]

Odpuštění hříchů na základě absoluce je pravou a vlastní svátostí rozdílnou od křtu. ^[De fide]

Vnější znamení svátosti pokání

Dokonalá lítost dává těžkému hříšníkovu milost ospravedlnění již před přijetím svátosti pokání. ^[Sent. fidei prox]

Dokonalá lítost působí mimosvátostně ospravedlnění pouze tehdy, je-li spojena s touhou po svátosti. ^[De fide]

Lítost vycházející z motivu bázně před Bohem je mravně dobrým a nadpřirozeným úkonem. ^[De fide]

Nedokonalá lítost stačí při svátosti smíření k odpuštění hříchů. ^[Sent. certa]

Svátostné vyznání hříchů je příkaz božského práva a je nutné ke spáse. ^[De fide]

Z Božího příkazu podléhají zpovědní povinnosti všechny těžké hříchů co do druhu, počtu a okolností měnících druh hříchů. ^[De fide]

Vyznání lehkých hříchů není nutné, je však

doporučené a užitečné. ^[De fide]

Také hříchů již dříve odpuštěné jsou dostatečným předmětem zpovědi. ^[Sent. certa]

S odpuštěním viny a věčných trestů nejsou současně vždy odpuštěny také časné tresty. ^[De fide]

Kněz má právo i povinnost podle povahy hříchů a kajících schopností uložit přiměřené skutky dostiucnění. ^[De fide]

Také mimořádné kající skutky – dobrovolné kající úkony, trpělivé snášení utrpení – mají satisfakční charakter. ^[De fide]

Forma svátosti pokání spočívá ve slovech absoluce, která ve s pojení s úkony kajícího působí odpuštění hříchů. ^[De fide]

Účinky a nutnost svátosti pokání

Hlavním účinkem svátosti pokání je smíření hříšníka s Bohem. ^[De fide]

Dobré skutky vykonané ve stavu milosti, které byly umrtveny těžkým hříchem, ve svátosti smíření znovu ožívají. ^[Sent. comm.]

Svátost pokání je pro ty, kteří po křtu upadli do těžkého hříchů, nutná ke spáse. ^[De fide]

Udělovatel a příjemce svátosti pokání

Jedinými nositeli svátostné absoluční moci jsou biskupové a kněží. ^[De fide]

Absoluce udělená jáhny a laiky není svátostná. ^[De fide]

Svátost pokání může přijmout každý pokřtěný, který se po křtu dopustil těžkého nebo lehkého hříchů. ^[De fide]

Srov. Ott, Ludwig. „Dogmatika“, Olomouc: Matice cyrilometodějská, 1994.

Společenství čistých srdcí

Kontakty na Společenství čistých srdcí
www.spolcs.cz

P. Vilém M. Štěpán, O.Praem.
Římskokatolická farnost, 439 63 Liběšice u Žatce 1
farnost.libesice@seznam.cz, tel.: 608 831 584
P. Marek Dunda, Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí
marek@fatym.com, tel.: 731 402 742

Foto: Freepik

***Oprávněný
smutek – vychází
ze zármutku nad
hříchem a vede
k řešení:***

***... svých hříchů litujeme
a řešíme je ve svátosti smíření.***

... za ostatní se modlíme a obětujeme.

Neužitečný smutek po napomenutí

Úsilí o růst k ideálu čistého srdce vede k radosti, která vychází z pohledu na život z Boží perspektivy. Ale setkávám se také se smutnými křesťany. Jejich smutek může mít různé příčiny.

Správný a nesprávný smutek

Správný – zcela oprávněný smutek – vychází ze zármutku nad hříchem, vede k lítosti a k vyřešení skrze svátost smíření. A pokud jde o smutek nad hříchem druhého, pak to má být překonáno modlitbou a obětí za něj. Neměl by tedy mít dlouhé trvání...

Existují však i jiné příčiny smutku. Mají často společný kořen, totiž že daná situace není vnímána pravdivě, jinými slovy: nevidíme ji „z Boží perspektivy“!

Pozastavil bych se u jednoho možného zdroje smutku: někdo nás napomene. ▷

**„Nejsi lepší, když tě chválí,
nejsi horší, když tě haní.
Jsi, co jsi, a Bůh tě zná takového,
jaký jsi.“**

citát připisovaný sv. Bernardovi

Člověka to může zarmoutit, ale dřív, než upadne do zármutku, je třeba rozlišit: bylo napomenutí oprávněné? Jsou dvě možnosti:

1. Oprávněné napomenutí

Pokud bylo napomenutí oprávněné, tak Bohu díky za ně! Aspoň se z toho mohu poučit a zahájit cestu k nápravě... Ten, kdo mě takto napomenul, nemůže být v mých očích vnímán jako nepřítel, ale jako dobrodinec! I když to možná řekl ne příliš vlídně, ve skutečnosti mi prospěl. Falešní přátelé mi totiž nevytknou mou chybu do očí, ale budou o ní mluvit za mými zády. Tedy v této variantě vůbec není třeba „smutnit“, ale spíš je třeba děkovat s radostí Pánu Bohu, vážít

si napomínajícího a využít to oprávněné napomenutí k osobnímu růstu – ke zlepšení.

2. Neoprávněné napomenutí

Může to být však ještě druhá varianta, že ten, kdo mě napomenul, to udělal zcela neoprávněně. Vytkl mi něco, co jsem vůbec neudělal, za co nemohu, něco, v čem jsem nevinně... Tak to je ještě lepší varianta než ta první! Bůh totiž vidí moji nevinu a já mohu mít čisté svědomí. Není totiž až tak důležité, co si o mně myslí druzí, ale podstatné je, jak je to před Bohem! Zde není potřeba se nepřiměřeně hájit a bojovat proti tomu, kdo mě napomenul, ale je namístě rozpoznat tuto situaci jako Bohem nabízenou milost

k růstu v pokoře. Jak říká papež František: „Pokora roste právě ve chvílích pokoření.“ A víme, že právě pokora je jednou z nej-

Foto: Freepik

Pane Ježíši, děkuji ti, že mne miluješ láskou bez hranic, která chrání od zlého, pozdvihuje z největších pádů a léčí nejbolestivější rány. Odevzdávám Ti svou paměť, rozum, vůli, duši i tělo spolu se svou sexualitou.

Slibuji, že se nebudu oddávat sexu, dokud neuzavřu svátost manželství. Dávám si předsevzetí, že nebudu čist, ani kupovat, ani se dívat na časopisy, programy a filmy s pornografickým obsahem. Slibuji, že se s Tebou budu každý den setkávat v modlitbě i při četbě Písma svatého, v častém přistupování ke svatému přijímání a při adoraci Nejsvětější svátosti. Chci pravidelně přistupovat ke svátosti smíření, nepodléhat znechucení a ihned se pozvednout z každého hříchu.

Pane Ježíši, uč mne systematické práci na sobě, umění kontrolovat své sexuální tužby a city. Prosím Tě o odvahu, abych nikdy nebral(a) drogy a vyhýbal(a) se všemu, co zotročuje, především alkoholu a cigaretám. Uč mne žít tak, aby v mém životě byla nejdůležitější láska.

Panno Maria, Matko moje, veď mne cestami víry k samému zdroji lásky – Ježíši, abych důvěřoval(a) jen Jemu. Amen

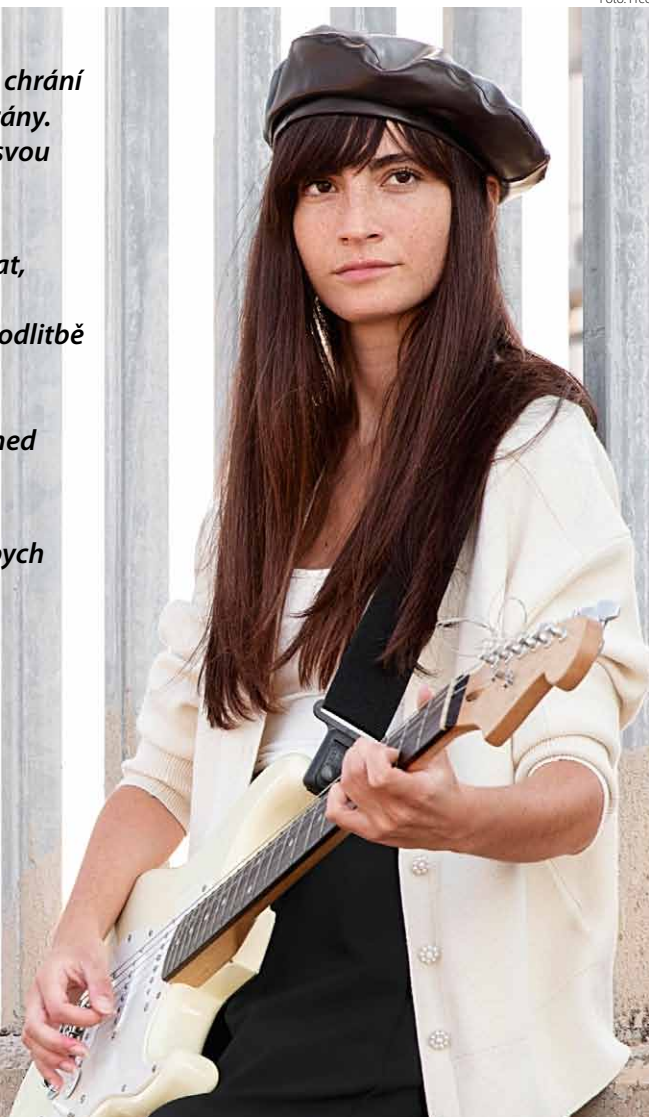

Foto: Freepik

důležitějších ctností, kterou křesťan usilující o čistotu srdce potřebuje. Není však vůbec jednoduché ve chvíli, kdy „milost pokoření“ přichází, to takto „vnitřně zpracovat“. Přichází totiž pokušení falešných ohledů na druhé, kdy hrozí, že více než na růstu ctnosti pokory by mi mohlo záležet na tom, co si o mně říkají a myslí druzí.

Je dobré si to vše „zpracovat“ už předem

Určitě je užitečné připravit se na takovou situaci už předem a prorozjímat, že když přijde nějaké napomenutí či výtky, není to pro nás v žádném případě důvod ke smutku, ale k tomu, abychom z toho pro sebe vytěžili duchovní zisk.

P. Marek Dunda ■

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus?

Proč toužíme po štěstí?

Bůh nám vstúpil do srdce tak nekonečnou touhu po štěstí, že ji nedokáže utišit nic než Bůh sám. Štěstí a radost, které v tomto světě prožíváme, jsou pouze náznakem věčného štěstí. Touha po věčném štěstí nás vybízí, abychom milovali Boha nade vše.

Srov. „YouCat – Katechismus katolické církve pro mladé“, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2011.

SČS „v kostce“

Zajímá tě, o co vlastně ve Společenství čistých srdcí (SČS), které má už víc než tisíc pět set členů, jde?

O co se snažíme ve Společenství čistých srdcí

- ▶ jít za ideálem čistého srdce (ideál čistého srdce je zde pojímán velmi široce, nezahrnuje pouze sexualitu);
- ▶ chápat sexualitu jako Boží dar člověku, ne jako konzumní záležitost, a snažit se žít v souladu s 6. a 9. přikázáním Desatera;
- ▶ znát učení Církve o těchto otázkách, pochopit jeho význam a přijmout jej;
- ▶ rozvíjet ve všech směrech ctnost čistoty a vydávat radostné svědectví o její hodnotě;
- ▶ nezapomínat žít podle ostatních při-

kázání Desatera a rozvíjet ostatní prvky autentického křesťanského života (modlitba, četba Písma svatého, život ze svátostí...).

Kdo může do SČS vstoupit

- ▶ členem SČS se může stát každý svobodný člověk starší 15 let, který chce žít podle výše uvedených bodů;
- ▶ nezáleží na dosavadním způsobu života, důležité je rozhodnutí pro současnost a budoucnost.

Shrnutí

V SČS nejde o nic nového. Mladí se jen hlásí k osvědčenému učení katolické církve. Rozhodují se, že se budou snažit růst k ideálu čistého srdce. Vzájemně se podporují příkladem i modlitbou.

P. Marek Dunda ■

Ať už byl tvůj dosavadní život jakýkoliv, důležité je rozhodnutí pro současnost a budoucnost!

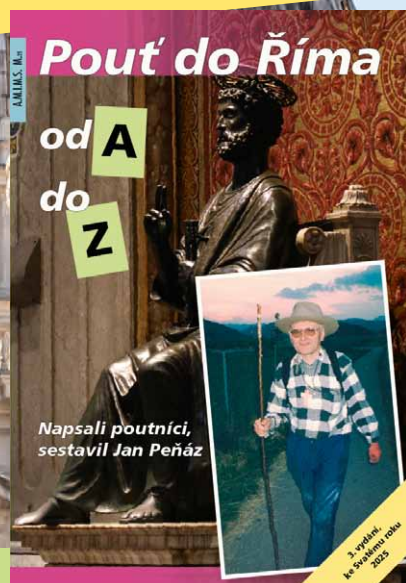
Když jsi to přečetl, promyslel a promodlil, běž, žij a šíř to dál!

ABC civilizace lásky

1. Měj v úctě každého člověka, protože v něm žije Kristus. Buď vnímavý ke každému – je to tvůj bratr a sestra.
2. O každém smýšlej dobře – o nikom nesmyšlej zle. I v nejhorším člověku se pokus najít něco dobrého.
3. O druhých mluv vždy dobře – o bližních nikdy nehovoř zle. Naprav křivdu způsobenou slovem. Nebud' příčinou konfliktů mezi lidmi.
4. S každým hovoř jazykem lásky. Nezvyšuj hlas. Neproklínej. Nezpůsobuj problémy. Nezapřičiňuj pláč. Uklidňuj a projevuj dobrotu.
5. Odpouštěj všem a vše. Nepřechovávej v srdci hněv. Vždy podej ruku ke smíření první.
6. Čiň vždy dobře bližnímu. Každému čiň dobro tak, jak chceš, aby ho druzí činili tobě. Nepřemýšlej o tom, co má někdo udělat pro tebe, ale o tom, co máš ty udělat pro někoho.
7. Aktivně pomáhej v utrpení. Ochotně přispěj útěchou, radou, pomocí, srdcem.
8. Pracuj poctivě, protože plody tvé práce používají druzí, jako i ty používáš plody jejich práce.
9. Zapoj se do života společnosti. Otevři se chudým a nemocným. Poděl se o hmotná i duchovní dobra. Snaž se vidět potřebné kolem sebe.
10. Modli se za všechny, dokonce i za nepřátele.

kardinál Stefan Wyszyński

Jedna z velmi úspěšných knih tiskového apoštolátu A.M.I.M.S., která za čtvrt století vyšla v celkovém nákladu **55 000** výtisků!

Pouť do Říma od A do Z

3. vydání ke Svatému roku 2025

Napsali poutníci, uspořádal
P. Jan Peňáz

Poutavě napsaná kniha – dárek,
který:

- upozorní na Svatý rok,
- v jeho průběhu může inspirovat („Svatý rok, k Bohu krok!“),
- po jeho skočení být památkou jak na Svatý rok 2025, tak i na Velké jubileum 2000, kterým jsme vstoupili do tohoto tisíciletí.

112 stran, příspěvek na tisk 25 Kč + obvyklé poštovné (možno objednat i pomocí kuponu na str. 27), on-line jako e-kniha volně zdarma ke stažení na www.fatym.com

Milujte se!

Římskokatolický farní úřad, Náměstí 20
671 03 Vranov nad Dyjí
e-mail: redakce@milujte.se